

02.05.2023

Kokousaika 02.05.2023 16:00 - 17:42

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana pormestari
Sinnemäki, Anni apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo apulaispormestari

Gebhard, Elisa
Halla-aho, Jussi (etänä)
Iskanius, Anniina (etänä)
Nuorteva, Johanna
Rantala, Marcus
Rantanen, Tuomas
Vanhanen, Reetta

poistui 17:12, läsnä: 272 - osa 292 §:ää

Vierunen, Maarit
Hiltunen, Titta (etänä)
Muranen, Lauri (etänä)

varajäsen
varajäsen
saapui 16:04, poissa: 272 §

Pajula, Matias

varajäsen
poistui 16:56, läsnä: 272 - osa 283 §:ää

Pajunen, Jenni

varajäsen

Muut

Diarra, Fatim (etänä)

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
saapui 16:17, läsnä: 276 - 292 §

Bogomoloff, Harry (etänä)

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Jalovaara, Ville (etänä)

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Månsson, Björn (etänä)

kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja

Sarvilinna, Sami

poistui 16:16, läsnä: 272 - 274 §

Aalto, Laura

kansliapäällikkö
esteellinen: 279 §

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala-

02.05.2023

	Jolkkonen, Juha	johtaja
	Lehmuskoski, Ville	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimia-
	Korhonen, Harri	lan toimialajohtaja
	Kivelä, Liisa	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
	Kühn, Markus (etänä)	vs. kasvatuksen ja koulutuksen toi-
	Lumijärvi, Petri (etänä)	mialajohtaja
	Ojavuo, Pia	viestintäjohtaja
	Rope, Jenni	strategiajohtaja
	Sorjonen, Annukka	va. henkilöstöjohtaja
	Remes, Kirsi	vs. rahoitusjohtaja
	Rämö, Suvi (etänä)	kaupunginlakimies
		vs. elinkeinojohtaja
	Peltonen, Antti	hallintojohtaja
	Menna, Lauri (etänä)	vs. kaupunginsihteeri
		poistui 16:36, läsnä: 272 - 279 §
		hallintopäällikkö
		johtava asiantuntija
		poistui 16:40, läsnä: 272 - osa 283
		§:ää
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
	Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
	Sinkkonen, Johanna	alueosallisuuspäällikkö
		asiantuntija
		saapui 16:39, poistui 17:03, läsnä:
		osa 283 §:ää
	Laine-Hendolin, Kirsti	palkanlaskennan vakauttamishank-
		keen johtaja
		asiantuntija
		saapui 17:14, poistui 17:42
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		272 - 292 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		272 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö
		273 - 274 §, 277 - 278 §, 281 - 292
		§
	Kirsi Remes	hallintojohtaja
		275 - 276 §, 280 §
	Kirsi Remes	vs. kansliapäällikkö
		279 §

02.05.2023

Pöytäkirjanpitäjä

Asta Vennelä

hallintoasiantuntija
272 - 292 §

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.05.2023

---

§	Asia	
272	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
273	Asia/2	V 24.5.2023, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite tukihenkilöistä päihderiippuvaisille
274	Asia/3	V 24.5.2023, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite palveluverkko-oppaista Helsinkiin
275	Asia/4	V 24.5.2023, Val av ledamot och ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion
275	Asia/4	V 24.5.2023, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston jäsenen ja varajäsenen valinta
276	Asia/5	V 24.5.2023, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
277	Asia/6	V 24.5.2023, Helsingin kaupungin rakennusjärjestys
278	Asia/7	V 24.5.2023, Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen (Rintinpolku 4)
279	Asia/8	V 24.5.2023, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite Valimon itäreunan rakentamisesta
280	Asia/9	Työterveysliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta
281	Asia/10	Täydennys Helsingin edustajiin kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamisessa Helsingissä 7.-8.6.2023
282	Asia/11	Lyhennysvapaan myöntäminen Tuomarinkylän Talli Oy:lle
283	Asia/12	Osallistuvan budjetoinnin toteutus 2023–2024
284	Asia/13	Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 1.6.2023 lukien
285	Asia/14	Nuorisoneuvoston asettamisen periaatteet
286	Asia/15	Eduskuntavaalien vaalilautakuntien täydentäminen
287	Asia/16	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio vuoden 2023 eduskuntavaaleissa
288	Asia/17	Hakemus Uudenmaan ELY:lle Oulunkylän jalopuulehdon luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

02.05.2023

289	Asia/18	Hakemus Uudenmaan ELY:lle Veräjämäen metsän luonnonsuojelua- luen perustamiseksi ja hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
290	Asia/19	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Maurinkatu 1:n ja Liisankatu 1:n suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta
291	Asia/20	Kaupunginvaltuuston 26.4.2023 tekemien päätösten täytäntöönpano
292	Asia/21	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 272

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Maarit Vierusen sekä varatarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Jenni Pajusen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita varatarkastajaksi Daniel Sazonovin sijasta Jenni Pajusen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Maarit Vierusen sekä varatarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Daniel Sazonovin.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

02.05.2023

Asia/2

§ 273

V 24.5.2023, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite tukihenkilöistä päihderiippuvaisille

HEL 2022-014571 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Kappaleen 5 loppuun:

Kaupunginhallitus katsoo että jatkosuunnittelussa olisi syytä selvittää yhdessä viranomaisten ja järjestöjen kanssa, onko nykyisten palveluiden lisäksi tarvetta aloitteessa esitetyn keskusteluavun lisäämiselle, ja minkälaista tukea viranomaiset ja kentällä toimivat järjestöt ovat ha-
vainneet tarvittavan lisää.

Kannattaja: Titta Hiltunen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 29.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki pilotoi palvelua, jossa koulutetut päihdehoidon ammattilaiset tarjoavat päihdeitä käyttäville ihmisille matkan kynnyksen keskusteluapua ja toimisivat tukihenkilöinä etsivän työn periaatteella. Tukihenkilöitä voitaisiin hyödyntää myös valvottujen käyttöhuoneiden yhteydessä.

Päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvuuja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuositusten ja päihdepalveluja koskevien laatusuositusten mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyvät ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkoston käytetään tarkoituksenmukaisesti.

Helsingissä tehdään laajasti etsivää asiakastyötä eri tahojen toimesta. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöön verkosto. Lisäksi Pasilan ja Malmin poliisitaloissa työskentelevät sosiaalityöntekijät arvioivat poliisin työssään kohtaamien asiakkaiden sosiaalityön tarvetta sekä antavat psykososiaalista ohjausta ja neuvontaa. Myös kaupungin päihdepoliklinikoiden vastaanotoille pääsee ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta. Päihdepoliklinikat tarjoavat myös neuvontaa, ohjausta ja konsultaatiota puhelimitse.

Tällä hetkellä lainsäädäntö ei mahdollista valvottujen käyttöhuoneiden perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 01.04.2019 § 228 valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huoneiden käyttöhuonekokeilun mahdollistavan erillislain säätämistä.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto sekä Helsingin poliisilaitoksen lausunto. Päätösehdotus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

02.05.2023

Asia/2

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 29.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 249

HEL 2022-014571 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.04.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 28.03.2023 § 58

HEL 2022-014571 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 29 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee päihdehoidon matalan kynnyksen keskusteluavun kokeilua:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki pilotoi palvelua, jossa koulutetut päihdehoidon ammattilaiset tarjoavat päihteitä käyttäville ihmisille matalan kynnyksen keskusteluapua ja toimisivat tukihenkilöinä

etsivän työn periaatteella. Tukihenkilöitä voitaisiin hyödyntää myös valvottujen käyttöhuoneiden yhteydessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että päihteettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvuluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuositusten ja päihdepalvuluja koskevien laatusuosituksien mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkostoa käytetään tarkoituksenmukaisesti.

Helsingissä tehdään laajasti etsivää asiakastyötä eri tahojen toimesta. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöön verkosto.

Aikuissosiaalityön etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo ja ohjaa sekä tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertais-toimijat tekevät päihdeidenkäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä.

Myös Helsingin kaupungin päihdepalvulut ja asumisen tuki tekevät jalkautuvaa ja etsivää työtä kiinnittääkseen vaikeasti tavoitettavia asiakkaita palvelujen piiriin. Esimerkiksi asumisen tuen monialaisessa ja jalkautuvassa asunnottomuustyössä on yhdeksän työntekijän tiimi, joka tekee etsivää työtä yhdessä Diakonissalaitoksen jalkautuvan päihdetyön Tukialus-hankkeen ja Tukikohta ry:n Etsivä löytää -hankkeen kanssa. Myös A-klinikkasäätiön Katuklinikka, Tukikohta ry:n Osis sekä Huumeista ry:n ja Kukunori ry:n Huudikoutsit tekevät etsivää työtä.

Päihdepalvulujen Jelppi tekee jalkautuvaa neuvontaa, ohjausta, päihdehuollon palvelutarpeen arviointia ja saattaa asiakkaita tarvitsemiinsa palveluihin. Jelpissä keskustelutukea saa sekä ammattilaiselta että vertaiselta.

Tärkeitä asiakkaiden tavoittamispaikkoja ovat terveys- ja sosiaalineuvontaa tarjoavat Sympis-päiväkeskukset sekä asunnottomille kohdenettu Hietaniemenkadun palvelukeskus, jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Pasilan ja Malmin poliisitaloissa työskentelevät sosiaalityöntekijät arvioivat poliisin työssään kohtaamien asiakkaiden sosiaalityön tarvetta sekä antavat psykososiaalista ohjausta ja neuvontaa.

Matalan kynnyksen päiväkeskus Sympikset sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Sympiksen liikkuva terveysneuvonta

tarjoaa palveluja vuoropäivinä Hakaniemessä, Kaisaniemessä, Kampissa, Kannelmäessä, Malmilla, Pasilassa, Puistolassa, Sörnäisissä ja Vuosaarella. Oma Stadi -hankkeen jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja vahvistaa keskisen alueen liikkuvaa työtä.

Päihdepoliklinikoiden vastaanotoille pääsee ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta. Päihdepoliklinikat tarjoavat myös neuvontaa, ohjausta ja konsultaatiota puhelimitse.

Päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuositusten ja päihdepalveluja koskevien laatusuositusten mukaisesti. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkostoa käytetään tarkoituksenmukaisesti.

Päihdepalvelut on koordinoijatahona jalkautuvien palvelujen verkostossa. Verkostossa kehitetään palveluohjausta ja jaetaan tietoa siitä, mitä kaduilla tapahtuu. Helsingin päihdepalvelut toimii aktiivisesti myös pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä, erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Päihdepalvelut on mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä.

Tällä hetkellä lainsäädäntö ei salli valvottujen käyttöhuoneiden perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 01.04.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdeongelmat on merkittävä riski yksilölle, hänen läheisilleen ja yhteiskunnalle. Monipuolinen, joustava ja selkeä sekä eri tahojen väliseen yhteistyöhön perustuva palvelujärjestelmä tukee päihdeongelmaisen asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.”

14.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

02.05.2023

Asia/3

§ 274

V 24.5.2023, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite palveluverkko-oppaista Helsinkiin

HEL 2022-014573 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Lisätään kappaleen 5 loppuun:

Tavoitteena on, että perhekeskuksissa, hyvinvointi- ja terveyskeskuksissa sekä seniorikeskuksissa olisi paikan päällä ihmisiä, jotka tuntevat palvelujärjestelmän hyvin ja jotka voisivat tarvittaessa ilman ajanvarausta neuvoa asiakkaita palveluiden käytössä ja etuuksien hakemisessa sekä ohjata asiakkaita eteenpäin tarvittaessa ”kädestä pitäen” heille sopiviin palveluihin, terapiaan ja tukeen. Lisäksi tarvitaan vuoropuhelua kaupungin työntekijöiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sen selvittämiseksi, minkälaiselle tuelle on erityistä tarvetta, mitä tukea kolmas sektori tällä hetkellä kykenee antamaan ja mitä heidän arvion mukaan tulisi lisätä tai parantaa.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää, millä tavalla palveluverkko-oppaiden toiminta voitaisiin toteuttaa ja kuinka nopeasti tällainen työmuoto voitaisiin aloittaa aluksi pilottina suuremmissa sote- ja perhekeskuksissa. Lisäksi aloitteessa esitetään, että selvitetään myös vaikuttavampia tapoja markkinoida palvelua erilaisille kohderyhmille soveltuvien kanavien kautta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on jo käytössä aloitteessa esitetyn kaltaista palvelua ja toimialalla työskennellään jatkuvasti palvelujen paremman yhteensovittamisen ja saatavuuden eteen. Ohjaus ja neuvonta on osa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön työtä, joten aloitteen mukaiset oppaat olisivat päällekkäistä toimintaa jo olemassa olevien palvelujen kanssa. Työnjakoa, yhteistyötä ja palveluverkko-osaamista tulee kuitenkin kehittää jatkuvasti sekä tehdä laajasti monialaista yhteistyötä.

Kaupunkistrategian mukaisesti Helsingissä toimivat ajanmukaiset ja esteettömät perhekeskukset, seniorikeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, joiden toiminnan keskeisinä elementteinä ovat muun muassa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategian mukaisesti palvelujen saatavuus ja palveluverkon selkiyttäminen. Palvelujen asiakaslähtöisyyttä on vahvistettu toimialalla muun muassa kehittämällä keskitettyjä neuvontapalveluja ja asiakkaaksi tulon kanavia. Perhekeskukset, seniorikeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset tarjoavat palveluja paikan päällä.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Päättöehdotus on lausunnon mukainen. Lausuntoon sisältyvät huomiot tiedottamisesta ja neuvonnasta on paikallaan ottaa huomioon sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276

02.05.2023

Asia/3

jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 250

HEL 2022-014573 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.04.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 28.03.2023 § 56

HEL 2022-014573 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ja 24 muun valtuutetun palveluverkko-oppaita koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää, millä tavalla palveluverkko-oppaiden toiminta voitaisiin toteuttaa ja kuinka nopeasti tällainen työmuoto voitaisiin aloittaa aluksi pilottina suuremmissa sote- ja perhekeskuksissa. Lisäksi aloitteessa esitetään, että selvitetään myös vaikut-

tavampia tapoja markkinoida palvelua erilaisille kohderyhmille soveltuvien kanavien kautta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että helsinkiläiset löytävät tarvitsemansa palvelut helposti ja että niistä tiedotetaan erilaisille kohderyhmille tehokkaasti ja vaikuttavasti. Lautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on jo käytössä aloitteessa esitetyn kaltaista palvelua ja että toimialalla työskennellään jatkuvasti palvelujen paremman yhteensovittamisen ja saatavuuden eteen. Siten lautakunta ei kannata aloitteessa esitettyä palveluverkko-oppaiden toiminnan pilotointia. Lisäksi lautakunta katsoo, että koska ohjaus ja neuvonta on jo osa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön työtä, olisivat aloitteen mukaiset oppaat pitkälti päällekkäistä toimintaa jo olemassa olevien palvelujen kanssa. Työnjakoa, yhteistyötä ja palveluverkko-osaamista tulee kuitenkin kehittää jatkuvasti sekä tehdä laajasti monialaista yhteistyötä. Lautakunta pitää tärkeänä palvelujen yhä parempaa markkinointia erilaisille kohderyhmille, ja tämä onkin keskeinen osa viestinnän jatkuvaa kehittämistyötä. Tiedottamista myös neuvontapalveluiden ja ohjauksen mahdollisuuksista ja käytännöistä vahvistetaan, jotta asiakkaat löytävät oikeat palvelupolut helpommin.

Palvelujen saatavuus ja yhteensovittaminen osana kaupunki- ja palvelustrategiaa

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan uudistuksen ytimessä on järjestämisen kokonaisuus ja palvelujen yhteensovittaminen. Tavoitteena on, että kaupungin tarjoamat palvelut ovat helposti saatavilla ajasta ja paikasta riippumatta. Kaupunkistrategian mukaisesti Helsingissä toimivat ajanmukaiset ja esteettömät perhekeskukset, seniorikeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset, joiden toiminnan keskeisinä elementteinä ovat muun muassa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategian mukaisesti palvelujen saatavuus ja palveluverkon selkiyttäminen.

Palvelujen tarjoamisessa ja saatavuudessa käytetään hyväksi digitalisaatiota, työnjaon kehittämistä sekä monialaista yhteistyötä. Koko palvelujärjestelmää johdetaan, seurataan ja ohjataan yhä enemmän yhteensovitettuna kokonaisuutena. Tätä toteutetaan kouluttamalla henkilöstöä moniammatilliseen ja monialaiseen työskentelyyn sekä hyödyntämällä poikkiorganisatorisia johtamisrakenteita. Lisäksi yhteistyötä tehdään aktiivisesti esimerkiksi kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Palvelujen keskiössä on asiakas

Palvelujen asiakaslähtöisyyttä on vahvistettu toimialalla muun muassa kehittämällä keskitettyjä neuvontapalveluja ja asiakkaaksitulon kanavia. Asiakkaiden hakeutuminen palveluihin on tehty mahdollisimman helppoksi: palvelua tarvitseva voi olla yhteydessä juuri sen kanavan kautta,

joka on hänelle luontevin. Valitsee asiakas minkä tahansa kanavan, saa hän asiantuntevaa apua ja ohjausta.

Perhekeskukset, seniorikeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset tarjoavat palveluja paikan päällä. Neuvoa ja ohjausta saa kaupungin palvelujen lisäksi yritysten ja järjestöjen tarjoamista palveluista ja tapahtumista. Opastusta saa monipuolisesti myös vaikkapa asunnonhakuun tai Kelan tukiin liittyen. Lisäksi tukea saa sähköisten palvelujen käyttöön asiakastietokoneilla. Tavoitteena on, että perhekeskuksissa, hyvinvointi- ja terveyskeskuksissa sekä seniorikeskuksissa olisi paikan päällä ihmisiä, jotka tuntevat palvelujärjestelmän hyvin ja jotka voisivat tarvittaessa ilman ajanvarausta neuvoa asiakkaita palveluiden käytössä ja etuuksien hakemisessa sekä ohjata asiakkaita eteenpäin tarvittaessa ”kädestä pitäen” heille sopiviin palveluihin. Lisäksi tarvitaan vuoropuhelua kolmannen sektorin toimijoiden (kuten Kohtaus ry) kanssa sen selvittämiseksi, minkälaiselle tuelle on erityistä tarvetta ja mitä tukea kolmas sektori tällä hetkellä kykenee antamaan.

Paikan päällä asiointiin lisäksi esimerkiksi hel.fi-verkkosivustolla sijaitseva sotebotti vastaa asiakkaiden yhteydenottoihin ympäri vuorokauden ja ohjaa tarvittaessa keskusteluun ihmisen kanssa. Sotebotin sisältötuotannosta vastaavat neuvolan, suun terveydenhuollon, psykiatria- ja päihdepalvelujen, Seniori-infon, terveyspalvelujen ja nuorten palvelujen sekä aikuissosiaalityön nimetyt ammattilaiset. Halutessaan helsinkiläinen voi myös ottaa suoraan yhteyttä esimerkiksi terveysneuvontaan, jota tarjotaan vuorokauden ympäri terveysasemien chatbotista, Omaolo-palvelusta ja terveysneuvontapuhelimesta.

Avunpyynnön tai huoli-ilmoituksen voi tehdä itse tai läheisen puolesta verkossa tai puhelimitse esimerkiksi perheiden Tarvitsen apua -napin kautta, Seniori-infon kautta tai Maisa.fi-sivuston kautta. Asiakkaan neuvonta, ohjaus ja tarvittaessa palvelutarpeen arviointi aloitetaan siinä sosiaali- tai terveydenhuollon toimipisteessä, missä asia tulee esille.

Erityisryhmien huomioiminen sekä etsivä työ

Eri ikäiset, joille palvelujen saavutettavuus voi olla eri syistä haastavaa, otetaan palveluissa erityisesti huomioon. Sosiaalipalveluissa pyritään vahvistamaan omatyöntekijyyttä ja erityisen tuen tarpeen tunnistamista uudessa asiakkaaksi tulon mallissa. Tarvittaessa asiakkaalle nimetään hänen kokonaistilanteestaan vastaava ammattihenkilö, joka koordinoi yhteen asiakkaan tarvitseman palvelun ja hoidon, konsultoi tarvittaessa eri alojen muita työntekijöitä monipuolisesti sekä auttaa asiakkaan tarpeenmukaisen palvelun ja hoidon piiriin. Sosiaalihuoltolain mukaisesti asiakkaalle tarjotaan neuvontaa ja ohjausta, erityistä tukea tarvitseville

tukihenkilö sekä sosiaalihuollon asiakkuuden ajalle omatyöntekijä (sosiaalihuoltolaki 6 §, 28 §, 8.2 §).

Haavoittuvassa asemassa olevat asiakkaat huomioidaan myös. Esimerkiksi Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla Kestävän kasvun hankkeessa 2023–2025 tavoitteena on parantaa heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden hoidon ja palvelujen saatavuutta huomioiden myös digitaalisten palvelujen laajentaminen ja kehittäminen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla tehdään lisäksi etsivää työtä eri ikäisten parissa. Esimerkiksi iäkkäiden etsivän työn vuoden 2022 tavoitteena oli löytää sellaisia uusia asiakkaita, joilla ei ole riittävästi tietoa ikääntyneille suunnatuista palveluista ja toiminnoista Helsingissä, sekä tarjota palveluneuvontaa ja -ohjausta sellaisille asiakkaille, jotka kokevat elämäntilanteessaan tai mielen hyvinvoinnissa muutoksia tai yksinäisyyttä. Etsivän työn avulla on onnistuttu löytämään uusia asiakkaita ja ohjaamaan heitä tarvittaviin palveluihin.

Viestintä osana palveluverkkoa

Asiakaslähtöiset verkkosivut ovat hyvän palveluohjauksen ja palveluohjausta tukevan viestinnän edellytys. Helsingin kaupunki on uudistanut hel.fi-verkkosivuja määrätietoisesti vuodesta 2021 lähtien. Sivut uudistetaan kokonaisuudessaan kesään 2023 mennessä. Verkkosivu-uudistuksen tavoitteena on kehittää helppokäyttöiset, saavutettavat ja selkeäkieliset verkkosivut, joilta asiakkaat ja heidän läheisensä löytävät helposti tietoa palveluista ja neuvontakanavista. Asiakkaiden palvelupolut pyritään kuvamaan verkkosivulla selkeästi siten, että ne kokoavat yhteen asiakkaiden asioinnin mahdollisuudet ja ohjaavat asiakkaan heidän tarpeidensa mukaisesti palveluihin. Esimerkiksi iäkkäiden palvelut löytyvät kootusti ”iäkkäiden palveluoppaasta”.

Palveluohjausta tukeva viestintä ei ole koskaan täydellistä ja valmista. Tämän vuoksi sitä kehitetään koko ajan. Palautteen antamisesta yritetään tehdä asiakkaille mahdollisimman helppoa. Jokaiselta verkkosivulta voi antaa palautetta, palvelupisteissä on pikapalautelaitteita ja asiakaskokemusta mitataan myös erilaisilla kyselyillä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että helsinkiläisten ohjaaminen oikeiden palvelujen piiriin toteutuu parhaiten jatkamalla jo olemassa olevien toimintamallien kehittämistä. Digitalisaation hyödyntäminen, työnjaon kehittäminen ja moniammatillinen yhteistyö tähtäävät siihen, että palvelut ovat yhä paremmin saatavilla ja saavutettavissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kun helsinkiläiset ohjautuvat oikeisiin palveluihin, saavat oikea-aikaista, asiantuntevaa ja asukkaiden palvelutarpeita vastaavia palveluja, lisääntyy asukkaiden hyvinvointi, terveys ja potilasturvallisuus."

Käsittely

28.03.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Varsinaisen lausunnon toisen kappaleen loppuun "Lautakunta pitää tärkeänä palvelujen yhä parempaa markkinointia erilaisille kohderyhmille, ja tämä onkin keskeinen osa viestinnän jatkuvaa kehittämistyötä" jälkeen uusi lause "Tiedottamista myös neuvontapalveluiden ja ohjauksen mahdollisuuksista ja käytännöistä vahvistetaan, jotta asiakkaat löytävät oikeat palvelupolut helpommin."

Palvelujen keskiössä on asiakas -otsikon alla olevaan toisen kappaleen loppuun "Tavoitteena on, että perhekeskuksissa, hyvinvointi- ja terveyskeskuksissa sekä seniorikeskuksissa olisi paikan päällä ihmisiä, jotka tuntevat palvelujärjestelmän hyvin ja jotka voisivat tarvittaessa ilman ajanvarausta neuvoa asiakkaita palveluiden käytössä ja etuuksien hakemisessa sekä ohjata asiakkaita eteenpäin tarvittaessa "kädestä pitäen" heille sopiviin palveluihin. Lisäksi tarvitaan vuoropuhelua kolmannen sektorin toimijoiden (kuten Kohtaus ry) kanssa sen selvittämiseksi, minkälaiselle tuelle on erityistä tarvetta ja mitä tukea kolmas sektori tällä hetkellä kykenee antamaan."

Kannattaja: jäsen Oula Silvennoinen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Minna Lindgren, Seija Muurinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

02.05.2023

Asia/3

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Maaret Castrén

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (poissa 1).

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

14.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Minna Schalin, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 44569
minna.schalin(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Laura Lager, projektipäällikkö, puhelin
laura.lager(a)hel.fi

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Mirja Asikainen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 64840
mirja.asikainen(a)hel.fi

02.05.2023

Asia/4

§ 275

V 24.5.2023, Val av ledamot och ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion

HEL 2023-000667 T 00 00 02

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Elisa Gebhard.

Föredragande

förvaltningsdirektör
Kirsi Remes

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 16.1.2023

Muutoksenhaku

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige

-
- beviljar Hildur Boldt avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion och
- väljer den nuvarande ersättaren Johannes Waris till ledamot och Marianne Taipale till hans personliga ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion för den mandattid som tar slut i maj 2025.

Stadsfullmäktige justerar dessutom protokollet omedelbart vad denna paragraf beträffar.

Föredragandens motiveringar

02.05.2023

Asia/4

Stadsfullmäktige valde 2.8.2021 (§ 239) Hildur Boldt (SDP) till ledamot i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion för den mandattid som inleddes 2021. Hildur Boldt anhöll 16.1.2023 om avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion på grund av personliga skäl.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen (410/2015) kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Enligt 2 kap. 8 § i förvaltningsstadgan ska de som väljs in i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion företräda den svenska språkgruppen.

Föredragande

förvaltningsdirektör
Kirsi Remes

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 16.1.2023

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kunnallisvalitus, valtuusto

För kännedom

Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.05.2023

Asia/4

§ 275

V 24.5.2023, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston jäsenen ja varajäsenen valinta

HEL 2023-000667 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 16.1.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Hildur Boldtille eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee nykyisen varajäsenen Johannes Wariksen jäseneksi ja Marianne Taipaleen hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon vuoden 2025 toukokuussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

02.05.2023

Asia/4

Kaupunginvaltuusto valitsi Hildur Boldtin (SDP) 2.8.2021 § 239 jäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon vuonna 2021 alkavaksi toimikaudeksi. Hildur Boldt pyytää 16.1.2023 eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston jäsenen luottamustoimesta henkilökohtaisista syistä.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautankuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun 8 §:n mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon valittavan henkilön tulee kuulua ruotsinkieliseen kieliryhmään.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 16.1.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

02.05.2023

Asia/5

§ 276

V 24.5.2023, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2022-009460 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Maija Käyhkön käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös ko 10.1.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 Petra Jääskeläisen (SDP) käräjäoikeuden lautamieheksi.

Helsingin käräjäoikeus on 10.1.2023 antamallaan päätöksellä myöntänyt Petra Jääskeläiselle eron lautamiehen tehtävästä.

02.05.2023

Asia/5

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös ko 10.1.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

02.05.2023

Asia/6

§ 277

V 24.5.2023, Helsingin kaupungin rakennusjärjestys

HEL 2022-000784 T 10 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maarit Vierson ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin rakennusjärjestys_Luonnos 19.4.2023
- 2 Rakennusjärjestysehdotus rinnakkaistekstit 28.2.2023
- 3 Rakennusjärjestysehdotus yleisperustelut 28.2.2023
- 4 Rakennusjärjestysehdotus yksityiskohtaiset perustelut 28.2.2023
- 5 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 6 Vuorovaikutusraportti 28.2.2023
- 7 Nähtävänä ollut ehdotus, rinnakkaistekstit
- 8 Rakennusjärjestys 2010
- 9 Lausunnot ja muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen liitteen 1 mukaisena.

Kaupunginvaltuusto määrää maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 202 §:n perusteella rakennusjärjestyksen tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Rakennusjärjestyksen voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakennusjärjestyksen voimaan tullessa voimassa olleita määräyksiä.

Esittelijän perustelut

Rakennusjärjestys

Maankäyttö- ja rakennuslain 14 §:n mukaan kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla. Rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia.

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakennuspaikkaa, rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista, rakennuksen sopeutumista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennelmia, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, suunnittelutarvealueen määrittelemistä sekä muita niihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.

Rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa on asiasta toisin määrätty (MRL 14 § 4 mom.).

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.10.2021 uuden kaupunkistrategian ”Kasvun paikka” vuosiksi 2021–2025. Strategian mukaan kasvun näkyvä ilmentyminen on rakentaminen, ja strategian painopisteitä ovat muun muassa kunnianhimoinen ilmastovastuu ja luonnonsuojelu, taide ja kulttuuri hyvän elämän mahdollistajina sekä toimiva ja kaunis kaupunki.

Nykyistä rakennusjärjestystä, joka on tullut voimaan vuonna 2010, on kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden vuoksi muutettava.

Lisäksi rakennusjärjestykseen on syytä tehdä muutoksia, jotka johtuvat vuonna 2017 toteutetusta Helsingin kaupungin toimiala- ja johtamisuu-distuksesta, jolloin organisaatioiden nimet muuttuivat.

Voimassa oleva rakennusjärjestys on liitteenä 8. Kaikki ehdotetut muutokset ilmenevät liitteenä 2 olevasta rinnakkaistekstit -liitteestä, joissa ensimmäisellä palstalla näkyy voimassa oleva rakennusjärjestys ja toisella palstalla kursivilla pykäliin nyt ehdotetut muutokset.

Seuraavassa perustellaan aihepiireittäin tärkeimpiä ehdotettuja muutoksia. Kaikkien muutosten yleisperustelut ja yksityiskohtaiset perustelut ilmenevät liitteistä 3 ja 4.

Toimenpidelupavapautukset (21 §)

Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta vähentävät rakennushankkeeseen ryhtyvän kustannuksia ja nopeuttavat suunnitellun toimenpiteen toteutusta. Vapautukset myös mahdollistavat sen, että rakennusvalvontapalvelujen lupakäsittelijät voivat keskittyä sellaisten lupahakemusten käsittelyyn, joissa tarvitaan ennakkollista viranomaisvalvontaa.

Vapautukset kannustavat rakennusten kunnossapitoon ja korjaamiseen, mikä on muun muassa ilmastotavoitteiden kannalta myönteistä. Ympäristöllisiltä ja kaupunkikuvallisilta vaikutuksiltaan vapautusten kattamat rakentamistoimenpiteet ovat Helsingin olosuhteissa vähäisiä.

Vapautukset eivät koske suojeltuja tai muutoin arvokkaita rakennuksia eivätkä rakennuskieltoalueilla tehtäviä eräitä muutostoimenpiteitä. Tällä rajauksella varmistetaan, että tontilla ei tehdä muutoksia, jotka vaarantaisivat asemakaavan muutoksen laatimisen ja hyväksytyyn asemakaavan tai asemakaavan muutoksen noudattamisen.

Tapahtumien järjestäminen (42 §)

Voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaan toimenpidelupaa ei tarvitse hakea tapahtumaan liittyvien rakennelmien pystyttämiseen julkiseen kaupunkitilaan korkeintaan kahdeksi viikoksi. Tämä vapautusaika on osoittautunut liian lyhyeksi. Vapautusaika ehdotetaan pidennettäväksi kahteen kuukauteen. Tätä pidempää tapahtumaa varten rakennelmia voidaan pystyttää hakemalla rakennusvalvonnan toimenpidelupa. Lupaprosessissa otetaan muun muassa huomioon tapahtumaan liittyvän rakentamisen vaikutukset ympäristöön, luontoon ja maankäyttöön sekä kuullaan naapureita, jolloin heidän huomautuksensa voidaan päätöksenteossa ottaa huomioon. Jos tapahtumaan liittyvälle rakennustoimenpiteelle ei tarvitse hakea rakennusvalvontaviranomaisen lupaa, kaupunki ei kuule naapureita eikä heillä ole mahdollisuutta vaikuttaa asiaan.

Luonnonarvojen huomioiminen rakentamisessa (13 §, 16 §, 31 §, 31a §, 31b §)

Rakennusjärjestys sisältää useita tonttien luonnonarvojen tunnistamista, huomioimista, säilyttämistä ja lisäämistä koskevia määräyksiä. Määräysehdoituksilla osaltaan pannaan täytäntöön kaupungin ilmasto- ja luontotavoitteita siten kuin ne on kuvattu kaupunkistrategiassa.

Rakennusjärjestyksen 13 §:ään lisättävä määräys istutuksista ja pihamaan säilyttämisestä luonnonmukaisena on vakiintunut kaavamääräys uusissa asemakaavoissa. Kun määräys otetaan rakennusjärjestykseen, se koskee myös niitä tontteja, jotka sijaitsevat sellaisten vanhojen asemakaavojen alueilla, joissa määräystä ei ole.

Rakennusjärjestyksen 16 §:ään lisättävä määräys hulevesien viivyttämisestä on kaupungin hulevesistrategian mukainen. Tämä hulevesien käsittelymuoto on imeyttämisen lisäksi keskeinen keino käsitellä hulevedet tontilla. 16 §:ään lisättävällä määräyksellä pihamaan pintamateriaaleista mahdollistetaan hulevesien imeytys ja hallinta tontilla, millä seikalla on lisäksi myönteinen vaikutus tontin kasvillisuudelle.

Rakennusjärjestyksen 31 §:ään lisättävä vaatimus selvittää tontin luonnon- ja kulttuuriarvot antaa työkalun arvioida, mitä tontin kasvillisuudesta, pinnanmuodoista sekä erityisistä luonnon- ja kulttuuriarvoista olisi arvokasta säilyttää.

Uusi 31 a § puiden kaatamisesta ja säilyttämisestä vähentää puiden kaatamista tonteilla, mikä on ilmasto- ja luontotavoitteiden kannalta yleensä aina parempi ratkaisu kuin puiden kaataminen ja kasvillisuuden poistaminen. Tontille rakennettaessa puita joudutaan yleensä kaatamaan, mutta nykyistä tarkemmalla säätelyllä ja ohjauksella puiden kaatamista pystytään vähentämään. Lintujen pesimärauhan varmistamiseksi lintuasiantuntijan on tutkittava lintujen pesimäaikana kaadettavat puut.

Uusi 31 b § koskee viherkerrointa. Viherkerroin käyttöä on vakiintunut Helsingin asemakaavoituksessa ja sen käyttäminen on kaupungin strategisten ilmasto- ja luontotavoitteiden mukaista. Viherkerroin käyttöä on perusteltua määrätä rakennusjärjestyksessä, jotta kyseistä kaavamääräystä ei tarvitse käyttää erikseen kussakin asemakaavassa ja jotta kyseinen määräys saadaan koskemaan myös vanhoja asemakaavoja, joissa määräystä ei ole käytetty. Omakoti- ja paritalojen rakentamisen yhteydessä ei ole perusteltua ottaa viherkerrointa käyttöön. Näiden tonttien osalta on kuitenkin perusteltua määrätä, jonka mukaan talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jollei katolle sijoiteta aurinkopaneeleita tai aurinkokeräimiä. Talousrakennusten viherkattoa koskeva määräys toteuttaa Helsingin viherkattolinjausta, ottaen kuitenkin huomioon uusiutuvan energian tuottamisen mahdollisuuden.

Rakennusosien kierrätys (32 §, 34 §)

Purettavan tai korjattavan rakennuksen käyttökelpoisten rakennusosien irrottaminen ja uudelleen käyttäminen rakentamisessa on ilmastotavoitteiden kannalta perusteltua.

Rakennusjärjestyksen 32 §:ään lisättävällä määräyksellä selvennetään eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (954/2012) soveltamista. 32 §:ään ja 34 §:ään lisättävillä määräyksillä kannustetaan rakennusosien uudelleen käyttämiseen. Rakennusosien uudelleen käyttö rakennettavassa rakennuksessa tulee vähentämään rakennettavan rakennuksen hiilijalanjälkeä, mistä on ilmastotavoitteiden lisäksi myös taloudellista hyötyä.

Puurakentaminen (32 §)

Rakennusjärjestyksen 32 §:ään lisättävällä, puurakentamista koskevalla määräyksellä edistetään rakennusten soveltumista rakennettuun ympäristöön ja maisemaan puurakennusvaltaisilla alueilla. Kyse on lähinnä vanhoista pientaloalueista, kuten rintamamiestaloalueista.

Mainoslaitteet (9 §, 21 §)

Mainoslaitteita koskevilla määräysehdotuksilla vähennetään kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti digitaalisista mainoslaitteista aiheutuvaa häiriövaloa. Tällä on monenlaisia myönteisiä, esimerkiksi terveyteen liittyviä vaikutuksia.

Osoitenumerointi (13 §)

Osoitenumerointia koskevan muutoksen tarkoituksena on varmistaa, että muun muassa pelastus- ja muut hälytysajoneuvot löytävät oikean kohteen ilman turhaa viivettä. Muutos selkeyttää asuntojen numerointia etenkin tonteilla, jotka sijaitsevat katujen risteyksessä ja joilla on näin ollen useita katuosoitteita.

Suunnittelutarvealue (28 §)

Rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan. Helsingin voimassa olevan rakennusjärjestyksen 28 §:n mukaan koko Helsingin kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta. Rakennusjärjestyksen määräys on, oltuaan 10 vuotta voimassa, rauennut. Rakennuksen rakentaminen Helsingin alueelle siten, että samalla varmistetaan kasvavan kaupungin maankäytön kehitystarpeet, edellyttää asemakaavaa tai suunnittelutarveratkaisua. Suunnittelemattomien haja-asutusalueiden muodostuminen vaikeuttaa kaavoitusta ja heikentää luontoarvoja. Näin ollen myös uudessa rakennusjärjestyksessä on perusteltua määrätä, että koko Helsingin kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.

Katu- ja muun yleisen alueen käyttäminen (44 §)

Sujuvan ja esteettömän jalankulkuliikenteen varmistamiseksi edellytetään jatkossa suunnitelmaa jalankulkuliikenteen järjestämisestä, kun kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut myöntää luvan käyttää katu- tai muuta yleistä aluetta työmaata ja sen huoltotiloja varten.

Lukujen otsikot

Rakennusjärjestyksen IV ja IV lukujen otsikot on perusteltua muuttaa vastaamaan muutettuja ja lisättyjä määräyksiä.

Rakennusjärjestysehdotuksen valmistelu

Rakennusjärjestysehdotus on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteisessä työryhmässä.

Työryhmän puheenjohtajana on toiminut kaupunkiympäristön toimialan rakennusvalvontapalvelujen rakennetun ympäristön valvontayksikön päällikkö Pentti Ruuska. Jäseninä ovat toimineet rakennusvalvontapalvelujen lupayksikkö 2 päällikkö Salla Mustonen, asemakaavoituspalvelun läntisen yksikön päällikkö Tuomas Eskola ja asemakaavakoordinaatioyksikön päällikkö Tuomas Hakala. Ympäristöpalvelujen jäsen työryhmässä on ollut ympäristötarkastaja Leona Silberstein ja kaupunginkansliasta jäsenenä on ollut kaupunginsihteeri Tanja Sippola-Alho. Sihteerinä on toiminut rakennuslakimies Ulpu Juvalainen rakennusvalvontapalvelujen rakennetun ympäristön valvontayksiköstä.

Rakennusjärjestysehdotus asetettiin nähtäville kaupunkiympäristön toimialan internet-sivuille 29.9.– 28.10.2022 väliseksi ajaksi, jotta kunnan jäsenillä ja osallisilla olisi mahdollisuus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Uudenmaan liitolta sekä naapurikunnilta.

Saaduista lausunnoista ja muistutuksista on laadittu vuorovaikutusraportti ja rakennusjärjestysehdotusta on joiltakin osin muutettu. Muutokset käyvät ilmi yleisperusteluista ja vuorovaikutusraportista. Liitteenä 5 on osallistumis- ja arviointisuunnitelma, liitteenä 6 vuorovaikutusraportti ja liitteenä 7 nähtävillä ollut rakennusjärjestysehdotus rinnakkaisteksteineen.

Ehdotuksen aiempi käsittely

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys rakennusjärjestyksen muuttamiseksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 2.2.2023 kokouksessaan työryhmän esityksen kahdella muutoksella ja

lähetti sen kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi. Tehdyt muutokset, niiden perustelut ja käydyt äänestykset ilmenevät asian päätöshistoriasta.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle

Kaupunkiympäristölautakunta käsittelee rakennusjärjestyksen muutosehdotusta kokouksissaan 28.2.2023 ja 7.3.2023 ja lähetti sen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esitys on sisällöltään lautakunnan esityksen mukainen. Joitakin kielellisiä muutoksia on tehty.

Jatkotoimenpiteet

Lautakunta päätti yksimielisesti todeta, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, onko perusteltua pidentää tapahtuma-alueiden toimenpidelupaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa nykyisestä kahdesta kuukaudesta neljäksi kuukaudeksi.

Lautakunta totesi niin ikään yksimielisesti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen.

Lautakunnassa käyty äänestys, jossa kolmas tehty ehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 7-6, ilmenee päätöshistoriasta.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että Eduskunnan keväällä 2023 hyväksymä uusi rakentamislaki, joka tulee voimaan 1.1.2025, edellyttää, että kunnissa hyväksytään uusi tuon lain mukainen rakennusjärjestys kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta eli viimeistään 31.12.2026. Lautakunnan hyväksymät jatkotoimenpiteet otetaan käsiteltäväksi uutta rakennusjärjestystä valmisteltaessa, kun nyt ehdotetuista muutoksista on olemassa käytännön kokemusta.

Uuden rakennusjärjestyksen voimaan tulo tulee edellyttämään kaupungin sisäistä koulutusta ja soveltamisharjoitusten laatimista sekä tehostettua asiakkaiden neuvontaa. Koulutus on jo aloitettu ja neuvontaa tullaan antamaan tarpeen mukaisesti.

Kaupungin perustellut kannanotot saatuihin muistutuksiin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusjärjestystä valmisteltaessa hallintomenettely rinnastuu monilta osin, kuten ehdotuksen asettamisessa nähtävillä ja siitä tehtävien muistutusten käsittelyssä, kaavan hyväksymistä ja muuttamista koskeviin menettelyihin. Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. 21 kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupungin perustellut kannanotot kaavamuistutuksiin. Säännös ei nimenomaisesti mainitse rakennusjärjestystä tässä yhteydessä. Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 7.3.2023 perustellut kannanotot saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Koska hallintosäännöstä lautakunnalle tehtävä delegointi on jäänyt pois ilmeisen aiheettomasti, kaupunginhallitus vahvistaa osaltaan lautakunnan antamien kannanottojen voimassa olon kaupungin perusteltuina kannanottoina. Kannanotot ilmenevät liitteenä olevasta vuorovaikutusraportista. Delegointimääräystä on perusteltua täydentää jonkin tulevan hallintosäännön muutoksen yhteydessä.

Rakennusjärjestyksen määrääminen voimaan ennen lainvoimaisuutta

Maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n mukaan rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä päätös tulemaan voimaan ennen sen lainvoimaisuutta. Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto määräisi rakennusjärjestyksen muutoksen tulemaan voimaan ennen lainvoimaisuutta, jotta sen tuomat parannukset voitaisiin hyödyntää mahdollisimman nopeasti jo alkavalla kesäkaudella. Rakennusjärjestys tulee voimaan kuulutuksella, joka tehdään välittömästi kaupunginhallituksen valtuuston päätöstä koskevan täytäntöönpanopäätöksen jälkeen. Muutoksenhakuviranomaisen voi harkintansa mukaan keskeyttää täytäntöönpanon, joten tämä määräys ei vaaranna kenenkään oikeusturvaa.

Rakennusjärjestyksen voimaan tullessa vireillä olevat asiat

Rakennusvalvontapalveluissa rakennusjärjestyksen muutoksen voimaantulohetkellä vireillä olevat lupahakemukset on perusteltua ratkaista lupahakemuksen vireille tulohetkellä voimassa olleen rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti. Tästä on perusteltua määrätä kaupunginvaltuuston päätöksessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

02.05.2023

Asia/6

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin rakennusjärjestys_Luonnos 19.4.2023
- 2 Rakennusjärjestysehdotus rinnakkaistekstit 28.2.2023
- 3 Rakennusjärjestysehdotus yleisperustelut 28.2.2023
- 4 Rakennusjärjestysehdotus yksityiskohtaiset perustelut 28.2.2023
- 5 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 6 Vuorovaikutusraportti 28.2.2023
- 7 Nähtävänä ollut ehdotus, rinnakkaistekstit
- 8 Rakennusjärjestys 2010
- 9 Lausunnot ja muistutukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 5
Liite 6
Liite 9

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginmuseo
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.03.2023 § 134

HEL 2022-000784 T 10 04 00

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muuttamista seuraavasti:

Rakennusjärjestyksen 2 §: Rakentamistapaohjeet

Rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentissa mainittu rakennuslautakunta muutetaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentti kuuluu seuraavasti:

Rakentamisen ohjaamiseksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista.

Rakennusjärjestyksen 9 §: Mainos- ja muut vastaavat laitteet

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pykälän soveltamisala ulotetaan koskemaan tonttien lisäksi julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavia mainoslaitteita.

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 3 momentti, joka koskee liikehuoneiston ikkunan peittämistä mainoksilla, siirretään 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 9 §:ään lisätään uusi, mainoslaitteen valotehoa, näyttöä ja laitteen sijoittelua koskeva 3 momentti.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 9 § kuuluu seuraavasti:

Rakennukseen kiinnitettävä myynti-, tiedotus- ja mainoslaitte saa ulottua 0,8 metriä sekä ikkuna- ja ovimarkiisit ja terassien katokset 1,5 metriä katualueelle tai muulle yleiselle alueelle. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 2,5 metriä.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevää eikä muodostaa liikuntaestettä. Laitteen muodon, värityksen ja rakenteen on sovellettava rakennukseen ja ympäristöön. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkiäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavan laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, se ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia. Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle ja sen sijoittelussa on muutoinkin otettava huomioon liikenneturvallisuus.

Rakennusjärjestyksen 12 §: Tontin ja rakennuksen osoitmerkinnät

Rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momenttia muutetaan siten, että huoneistot on numeroitava juoksevasti yksittäisen rakennuksen sijasta kaikkien tontin rakennusten läpi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momentti kuuluu seuraavasti:

Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin. Merkintä on pimeän aikana valaistava. Tontin rakennusten huoneistot on numeroitava alkaen A-portaan alimmasta kerroksesta jatkuen juoksevasti tontilla olevasta rakennuksesta toisiin rakennuksiin, jollei ole perusteltua syytä muuhun numerointiin. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulko-varastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat.

Rakennusjärjestyksen 13 §: Pihamaan rakentaminen

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään määräys pihamaan istutuksista tai pihamaan säilyttämisestä luonnonmukaisena.

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava aina määräyksessä mainittuja toimenpiteitä tehtäessä sekä siten, että pihamaalle lisättävien istutusten on oltava tontille ja ympäristöön sopivia.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 13 § kuuluu seuraavasti:

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena.

Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä tontille ja ympäristöön sopivia istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia ympäristöön sopivia materiaaleja käyttäen. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit.

Lautakunta korosti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen.

Rakennusjärjestyksen 16 §: Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 1 ja 2 momentteja muutetaan siten, että viittausta vesihuoltolakiin tarkennetaan ja 2 momenttiin lisätään määräys hulevesien viivyttämisestä sekä mahdollisuus johtaa puhtaat hulevedet suoraan mereen tai jokeen. Rakennusjärjestyksen 16 §:n 3 momentin hulevesien johtamismääräystä tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 5 momentti, joka koskee kiinteistöjen yhteistä hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmää kumotaan, koska vastaava säännös on myöhemmin lisätty maankäyttö- ja rakennuslakiin.

Rakennusjärjestyksen 16 §:ään lisätään uusi 5 momentti, jossa on määräys vettä läpäisevän pintamateriaalin käyttämisestä sekä vettä läpäisemättömän pinnan määrän vähentämisestä piha-alueilla, sekä uusi 6 momentti, jossa on aiempaa tarkempi viittaus vesihuoltolakiin.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 16 § kuuluu seuraavasti:

Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa.

Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään, tai jos tämä ei ole mahdollista, yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytyks on toteutettava ensisijaisesti painanteina, viivytyksaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytyksratkaisuna. Tontin rajoituksessa mereen tai jokeen puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan johtaa suoraan niihin.

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapurille eikä vesiä saa johtaa naapuritontille, ajoradalle, pyörätielle, jalkakäytävälle, katuojaan eikä muullekaan yleiselle alueelle.

Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.

Pihamaata rakennettaessa on käytettävä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei piha- ja oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta.

Lisäksi on noudatettava, mitä vesihuoltolaissa (119/2001) säädetään.

Rakennusjärjestyksen 21 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta

Rakennusjärjestyksen 21 §:ää muutetaan siten, että siihen siirretään 22 §:n vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientaloteilla ja 9 §:n määräys liikehuoneiston ikkunan peittämisestä.

Toimenpidelupavapautusten määrää lisätään ja niiden sisältöjä muutetaan. Pykälää muutetaan myös siten, että tarkennetaan, mitä rakennuksia vapautukset eivät koske.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 21 § kuuluu seuraavasti:

Seuraavat toimenpiteet on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta tonteilla. Vapautukset eivät koske rakennuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa, lukuun ottamatta sr-3-merkinnällä suojeltuja rakennuksia. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia eivätkä rakennuksia, jotka ovat muutoin historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, joka on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten eikä kiinteistöllä, jolle on hyväksytty asemakaavan muutos, joka ei ole saanut lainvoimaa.

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. Erityisesti on otettava huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen.

Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset

1. rakennuksen julkisivujen ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin viherkaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen

2. rakennuksen julkisivuissa olevien aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja
3. rakennuksen kokonaan sisäänvedetyn tai katetun ja vähintään yhdeltä sivultaan umpinaisen parvekkeen lasittaminen siten, että parveke ei muutu sisätilaksi
4. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi asuinpientalossa tai 1960-luvulla tai sen jälkeen rakennetussa asuin-kerrostalossa, kun ikkunajakoa ei muuteta
5. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit
6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.
7. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle siten, että se ei näy katualueelle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.

Mainoslaitteita koskevat vapautukset

8. valaistu mainoslaitte, kun se on sijoitettu liikehuoneiston näyteikkunan lasin sisäpuolelle ja kun se peittää korkeintaan puolet ikkunapinta-alasta ja kun mainoslaitte on kooltaan korkeintaan 2 neliometriä. Liikehuoneiston kunkin yksittäisen ikkunan pinta-alasta saa peittää mainos- tai muussa vastaavassa tarkoituksessa mainoslaitteilla, ikkunateip-pauksilla ja vastaavilla yhteensä enintään puolet.
9. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaitte, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella
10. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston näyteikkunan viereen tai yläpuolelle asennettava mainoslaitte, joka on kooltaan enintään 600x600 mm ja joka on julkisivua vasten kohtisuorassa
11. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 x 600 mm

Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset

12. rakennelman, katoksen tai terrassin rakentaminen asemakaavassa omakoti- tai paritalotontiksi merkityn tontin pihamaalle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliometriä tai kun katos on kooltaan alle

50 neliometriä, ja kun tontin pinta-alasta käytetään rakennusten, rakennelmien ja terassien rakentamiseen korkeintaan 35 prosenttia

13. rakennelman, katoksen tai terassin rakentaminen asemakaavassa muuksi tontiksi kuin omakoti- ja paritalotontiksi merkityn tontin piha- maalle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliometriä tai kun katos on kooltaan alle 50 neliometriä.

14. jäteaitauksen, -katoksen tai -suojan rakentaminen, kun se on kooltaan alle 30 neliometriä

15. yhden laiturin rakentaminen asuintontin rantaan, kun laituri kelluu ja on kooltaan korkeintaan 50 neliometriä

16. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katuja vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle

17. tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija hyväksyy niiden rakentamisen, sekä tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen

Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla

18. maston tai piipun sekä suurehkon antennin, valaisinpylvään tai vastaavan rakentaminen, kun se on alle 30 metriä korkea, sekä muistomerkin pystyttäminen

19. asemakaavan mukaisen pysäköintialueen, urheilualueen ja lumen vastaanottoaikan rakentaminen

20. ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliometriä. Ulkotarjoilualueen on sovellettava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle

21. laitureiden rakentaminen asemakaavan mukaiselle venesatama-alueelle

Rakennusjärjestyksen 22 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta pientalotontilla

Rakennusjärjestyksen 22 § kumotaan, koska vapautusmääräykset on siirretty 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 28 §: Suunnittelutarvealue

Rakennusjärjestyksen 28 §:n suunnittelutarvemääräys uudistetaan.
Rakennusjärjestyksen 28 § kuuluu seuraavasti:

Koko Helsingin kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.

Rakennusjärjestyksen 31 §: Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

Rakennusjärjestyksen 31 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään vaatimus luonnon- ja kulttuuriarvoista laadittavasta selvityksestä, jos tontin asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta sekä siten, että määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 31 §:ää muutetaan siten, että sen 2 ja 3 momenttien keskinäistä järjestystä vaihdetaan ja entisen 3 momentin eli ehdotuksen 2 momentin sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 31 § kuuluu seuraavasti:

Tontin ja rakennusten rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät, ellei asemakaavasta muuta johdu. Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin luonnon- ja kulttuuriarvoista.

Rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaaikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

Rakennusjärjestyksen 31 a §: Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 a §, joka kuuluu seuraavasti:

Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, mihin lupapäätöksessä on annettu lupa. Mikäli tontilta on välttämätöntä kaataa puita asemakaavan mukaisen rakentamisen jouduttamiseksi ennen luvan myöntämistä, puiden kaatamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontapalveluille 14 vuorokautta ennen puiden kaatamista. Ilmoitukseen on liitettävä asemapiirros tai vastaava, johon kaadettavat puut on merkitty, sekä muu tarpeellinen selvitys. Ilmoituksen perusteella rakennusvalvonta-

palvelut arvioi, onko puiden kaataminen esitetystä laajuudessa välttämätöntä.

Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita.

Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on ennen puiden kaatamista hankkeeseen ryhtyvän lintuasiantuntijan avustuksella tutkittava puut luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.

Mikäli rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrättävä puiden lisäämistuksista. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille tai ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

Rakennusjärjestys 31 b §: Viherkerroin

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 b §, joka kuuluu seuraavasti:

Uudis- ja lisärakennuksen rakennuslupahakemukseen on liitettävä laskelma kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän viherkertoimen tavoitetason täyttymisestä. Laskelmaa ei tarvitse liittää omakoti- tai paritalon rakennuslupahakemukseen.

Omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jollei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä.

Rakennusjärjestyksen 32 §: Materiaalivalinnat

Rakennusjärjestyksen 32 §:ää muutetaan siten, että siihen lisätään 2 uutta momenttia. Uusi 2 momentti koskee rakennusosien uudelleen käyttämistä ja uusi 6 momentti puurakentamista.

Rakennusjärjestyksen 32 §:ssä mainittu rakennusvalvontavirasto muutetaan rakennusvalvontapalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 32 § kuuluu seuraavasti:

Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa.

Rakentamisessa voidaan käyttää muusta rakennuksesta irrotettuja rakennusosia, mikäli näiden rakennusosien kelpoisuus rakentamisessa on osoitettu eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (21.12.2012/954) mukaisesti.

Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla. Seurannan tulokset on toimitettava rakennusvalvontapalveluille.

Rakentamiseen ei saa käyttää vaurioituneita eikä kunnostamattomia materiaaleja tai rakennusosia.

Jos asemakaavassa ei ole määräyksiä rakennuksen julkisivumateriaaleista ja ympäristön rakennusten julkisivut ovat pääosin tiilestä muurattuja, on rakennuksen kadun tai muun julkisen kaupunkitilan vastainen julkisivu tehtävä paikalla muuraten. Rakennuksen julkisivu voidaan toteuttaa toisinkin, jos rakennus näin soveltuu ympäröivään alueeseen.

Mikäli rakennettavan tontin ympäristön rakennukset ovat enimmäkseen puurakennuksia, on tontille rakennettavan rakennuksen oltava julkisivuiltaan ja rakenteiltaan pääosin puusta.

Rakennusjärjestyksen 34 §: Rakennuksen tai sen osan purkaminen

Lisätään rakennusjärjestyksen 34 §:ään uusi 3 momentti, joka kuuluu seuraavasti:

Mikäli luvan hakijan toimittaman rakennus- ja purkujäteselvityksen perusteella rakennuksessa on käyttökelpoisia rakennusosia, on ne irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä, jos se on teknisesti mahdollista eikä siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia. Käyttökelpoiset rakennusosat on käytettävä ensisijaisesti kyseiselle tontille rakennettavien rakennusten ja rakennelmien rakentamisessa. Mikäli se ei ole teknisesti tai muusta perustellusta syystä mahdollista, on käyttökelpoiset rakennusosat käytettävä muualla tapahtuvassa rakentamisessa, tai jos tämäkään ei ole mahdollista, on materiaali hyödynnettävä muulla tavalla. Loppukatselmuksessa on esitettävä selvitys siitä, mitä käyttökelpoisille rakennusosille on tehty.

Rakennusjärjestyksen 37 §: Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

Rakennusjärjestyksen 37 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi. 37 §:n 4 momentti kumotaan, koska määräys on siirretty 9 §:ään.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 37 § kuuluu seuraavasti:

Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle.

Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on kerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelujen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa.

Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäöltään siistinä.

Rakennusjärjestyksen 42 §: Tapahtumiin liittyvien rakennelmien, aitojen ja mainoslaitteiden pystyttäminen

Rakennusjärjestyksen 42 §:ää muutetaan siten, että rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa aiemman kahden viikon sijasta korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä. Määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 42 § kuuluu seuraavasti:

Rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä.

Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle.

Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus.

Lautakunta korosti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, että onko perusteltua pidentää tapahtuma-alueiden toimenpidelupaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa nykyisestä kahdesta kuukaudesta neljäksi kuukaudeksi.

Rakennusjärjestyksen 44 §: Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen

Rakennusjärjestyksen 44 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 44 § kuuluu seuraavasti:

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut voi myöntää oikeuden määrääjäksi käyttää katu- tai muuta yleistä aluetta työmaata ja sen huoltotiloja varten.

Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä ilmoitukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollosta, sujuvasta ja esteetömästä jalankulkuliikenteestä sekä ajoneuvoliikenteestä eri rakennusvaiheissa sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Ilmoituksen johdosta tehdään päätös ja alueen käyttämisestä peritään kaupungin hyväksymän taksan mukainen maksu.

Rakennusjärjestyksen 45 §: Tilapäiset työmaarakennukset

Rakennusjärjestyksen 45 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 45 § kuuluu seuraavasti:

Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu- tai muulle yleiselle alueelle, jolle kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia tilapäisiä työmaarakennuksia.

Rakennusjärjestyksen 46 §: Kaivaminen yleisellä katu- ja liikennealueella

Rakennusjärjestyksen 46 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 46 § kuuluu seuraavasti:

Kaivaminen ja louhiminen kaupungin hallitsemalla katu- tai muulla yleisellä alueella edellyttää ilmoitusta kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluille. Ilmoituksesta säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (31.8.1978/669). Satama-alueilla kaivamiseen ja louhimiseen on haettava lupa Helsingin Satama Oy:ltä.

Lukujen IV ja VI otsikot

Rakennusjärjestyksen IV luvun otsikko siirretään 21 §:n ja 23 §:n otsikoksi ja otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

02.05.2023

Asia/6

IV luku

Toimenpidelupavapautukset ja kunnossapito

Rakennusjärjestyksen VI luvun otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

VI luku

Luonnonarvojen huomioonottaminen rakentamisessa ja rakennuksen elinkaari

Vireillä olevat asiat

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että tämän rakennusjärjestyksen muutoksen voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän rakennusjärjestyksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Perustellut kannanotot lausuntoihin ja muistutuksiin

Lisäksi lautakunta päättää antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät perustellut kannanotot saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Käsittely

07.03.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat rakennusvalvontapäällikkö Leena Jaskanen, yksikön päällikkö Pentti Ruuska ja rakennuslakimies Ulpu Juvalainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Muutetaan rakennusjärjestyksen pykälä 31 b seuraavasti: "Omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jollei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä, ellei ilmene perusteltua syytä jättää viherkatto toteuttamatta."

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään esityksen kohtaan "Rakennusjärjestyksen 42 §: Tapahtumiin liittyvien rakennelmien, aitojen ja mainoslaitteiden pystyttäminen" seuraava kappale:

"Lautakunta korostaa, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, että onko perusteltua pidentää tapahtuma-

alueiden toimenpidelupaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa nykyisestä kahdesta kuukaudesta neljäksi kuukaudeksi."

Kannattaja: Amanda Pasanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisätään esityksen kohtaan "Rakennusjärjestyksen 13 §: Pihamaan rakentaminen" seuraava kappale:

"Lautakunta korostaa, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Atte Kalevan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äänet: 7

Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äänet: 6

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Joonas Turtiainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7–6.

28.02.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

02.05.2023

Asia/6

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi
Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 02.02.2023 § 13

HEL 2022-000784 T 10 04 00

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunkiympäristölautakunnalle Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muuttamista seuraavasti:

Rakennusjärjestyksen 2 §: Rakentamistapaohjeet

Rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentissa mainittu rakennuslautakunta muutetaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentti kuuluu seuraavasti:

Rakentamisen ohjaamiseksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestäväää rakentamista.

Rakennusjärjestyksen 9 §: Mainos- ja muut vastaavat laitteet

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pykälän soveltamisala ulotetaan koskemaan tonttien lisäksi julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavia mainoslaitteita.

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 3 momentti, joka koskee liikehuoneiston ikkunan peittämistä mainoksilla, siirretään 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 9 §:ään lisätään uusi, mainoslaitteen valotehoa, näyttöä ja laitteen sijoittelua koskeva 3 momentti.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 9 § kuuluu seuraavasti:

Rakennukseen kiinnitettävä myynti-, tiedotus- ja mainoslaitte saa ulottua 0,8 metriä sekä ikkuna- ja ovimarkiisit ja terassien katokset 1,5 metriä katualueelle tai muulle yleiselle alueelle. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 2,5 metriä.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevää eikä muodostaa liikuntaestettä. Laitteen muodon, värityksen ja rakenteen on sovelluttava rakennukseen ja ympäristöön. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkiäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavan laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, se ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia. Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle ja sen sijoittelussa on muutoinkin otettava huomioon liikenneturvallisuus.

Rakennusjärjestyksen 12 §: Tontin ja rakennuksen osoitmerkinnät

Rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momenttia muutetaan siten, että huoneistot on numeroitava juoksevasti yksittäisen rakennuksen sijasta kaikkien tontin rakennusten läpi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momentti kuuluu seuraavasti:

Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin. Merkintä on pimeän aikana valaistava. Tontin rakennusten huoneistot on numeroitava alkaen A-portaan alimmasta kerroksesta jatkuen juoksevasti tontilla olevasta rakennuksesta toisiin rakennuksiin, jollei ole perusteltua syytä muuhun numerointiin. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulko-varastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat.

Rakennusjärjestyksen 13 §: Pihamaan rakentaminen

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään määräys pihamaan istutuksista tai pihamaan säilyttämisestä luonnonmukaisena.

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava aina määräyksessä mainittuja toimenpiteitä tehtäessä sekä siten, että pihamaalle lisättävien istutusten on oltava tontille ja ympäristöön sopivia.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 13 § kuuluu seuraavasti:

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kul-

kuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena.

Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä tontille ja ympäristöön sopivia istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia ympäristöön sopivia materiaaleja käyttäen. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit.

Rakennusjärjestyksen 16 §: Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 1 ja 2 momentteja muutetaan siten, että viittausta vesihuoltolakiin tarkennetaan ja 2 momenttiin lisätään määräys hulevesien viivyttämisestä sekä mahdollisuus johtaa puhtaat hulevedet suoraan mereen tai jokeen. Rakennusjärjestyksen 16 §:n 3 momentin hulevesien johtamismääräystä tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 4 momentti, joka koskee kiinteistöjen yhteistä hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmää kumotaan, koska vastaava säännös on myöhemmin lisätty maankäyttö- ja rakennuslakiin.

Rakennusjärjestyksen 16 §:ään lisätään uusi 4 momentti, jossa on määräys vettä läpäisevän pintamateriaalin käyttämisestä sekä vettä läpäisemättömän pinnan määrän vähentämisestä piha-alueilla.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 16 § kuuluu seuraavasti:

Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa.

Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään, tai jos tämä ei ole mahdollista, yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytytys on toteutettava ensisijaisesti painanteina, viivytyksaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytyksratkaisuna. Tontin rajoituksessa mereen tai jokeen puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan johtaa suoraan niihin. Lisäksi on noudatettava, mitä vesihuoltolaissa (119/2001) säädetään.

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapurille eikä vesiä saa johtaa naapuritontille, ajoradalle, pyörätielle, jalkakäytävälle, katuuojaan eikä muullekaan yleiselle alueelle.

Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.

Pihamaata rakennettaessa on käytettävä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei piha- ja oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvilisuutta.

Rakennusjärjestyksen 21 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta

Rakennusjärjestyksen 21 §:ää muutetaan siten, että siihen siirretään 22 §:n vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientaloteilla ja 9 §:n määräys liikehuoneiston ikkunan peittämisestä.

Toimenpidelupavapautusten määrää lisätään ja niiden sisältöjä muutetaan. Pykälää muutetaan myös siten, että tarkennetaan, mitä rakennuksia vapautukset eivät koske.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 21 § kuuluu seuraavasti:

Seuraavat toimenpiteet on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta tonteilla. Vapautukset eivät koske rakennuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa, lukuun ottamatta sr-3-merkinnällä suojeltuja rakennuksia. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia eivätkä rakennuksia, jotka ovat muutoin historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, joka on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten eikä kiinteistöllä, jolle on hyväksytty asemakaava tai asemakaavan muutos, joka ei ole saanut lainvoimaa.

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. Erityisesti on otettava huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen.

Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset

1. rakennuksen julkisivujen ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin viherkaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen
2. rakennuksen julkisivuissa olevien aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja
3. rakennuksen kokonaan sisäänvedetyn tai katetun ja vähintään yhdeltä sivultaan umpinaisen parvekkeen lasittaminen siten, että parveke ei muutu sisätilaksi
4. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi asuinpientalossa tai 1960-luvulla tai sen jälkeen rakennetussa asuin-kerrostalossa, kun ikkunajakoa ei muuteta
5. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit
6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.
7. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle siten, että se ei näy katualueelle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.

Mainoslaitteita koskevat vapautukset

8. valaistu mainoslaitte, kun se on sijoitettu liikehuoneiston näyteikkunan lasin sisäpuolelle ja kun se peittää korkeintaan puolet ikkunapinta-alasta ja kun mainoslaitte on kooltaan korkeintaan 2 neliometriä. Liikehuoneiston kunkin yksittäisen ikkunan pinta-alasta saa peittää mainostai muussa vastaavassa tarkoituksessa mainoslaitteilla, ikkunateip-pauksilla ja vastaavilla yhteensä enintään puolet.
9. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaitte, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella
10. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston näyteikkunan viereen tai yläpuolelle asennettava mainoslaitte, joka on kooltaan enintään 600x600 mm ja joka on julkisivua vasten kohtisuorassa
11. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 x 600 mm

Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset

12. rakennelman, katoksen tai terassin rakentaminen asemakaavassa omakoti- tai paritalotontiksi merkityn tontin pihamaalle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliömetriä tai kun katos on kooltaan alle 50 neliömetriä, ja kun tontin pinta-alasta käytetään rakennusten, rakennelmien ja terassien rakentamiseen korkeintaan 35 prosenttia

13. rakennelman, katoksen tai terassin rakentaminen asemakaavassa muuksi tontiksi kuin omakoti- ja paritalotontiksi merkityn tontin pihamaalle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliömetriä tai kun katos on kooltaan alle 50 neliömetriä.

14. jäteaitauksen, -katoksen tai -suojan rakentaminen, kun se on kooltaan alle 30 neliömetriä

15. yhden laiturin rakentaminen asuintontin rantaan, kun laituri kelluu ja on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä

16. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katuja vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle

17. tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija hyväksyy niiden rakentamisen, sekä tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen

Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla

18. maston tai piipun sekä suurehkon antennin, valaisinpylvään tai vastaavan rakentaminen, kun se on alle 30 metriä korkea, sekä muistomerkin pystyttäminen

19. asemakaavan mukaisen pysäköintialueen, urheilualueen ja lumen vastaanottoapaikan rakentaminen

20. ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä. Ulkotarjoilualueen on sovelluttava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle

21. laitureiden rakentaminen asemakaavan mukaiselle venesatama-alueelle

Rakennusjärjestyksen 22 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta pientalotontilla

Rakennusjärjestyksen 22 § kumotaan, koska vapautusmääräykset on siirretty 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 28 §: Suunnittelutarvealue

Rakennusjärjestyksen 28 §:n suunnittelutarvemääräys uudistetaan.
Rakennusjärjestyksen 28 § kuuluu seuraavasti:

Koko Helsingin kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.

Rakennusjärjestyksen 31 §: Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

Rakennusjärjestyksen 31 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään vaatimus luonnon- ja kulttuuriarvoista laadittavasta selvityksestä, jos tontin asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta sekä siten, että määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 31 §:ää muutetaan siten, että sen 2 ja 3 momenttien keskinäistä järjestystä vaihdetaan ja entisen 3 momentin eli ehdotuksen 2 momentin sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 31 § kuuluu seuraavasti:

Tontin ja rakennusten rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät, ellei asemakaavasta muuta johdu. Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin luonnon- ja kulttuuriarvoista.

Rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaaikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

Rakennusjärjestyksen 31 a §: Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 a §, joka kuuluu seuraavasti:

Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, mihin lupapäätöksessä on annettu lupa. Mikäli tontilta on välttämätöntä kaataa puita asemakaavan mukaisen rakentamisen jouduttamiseksi ennen luvan myöntämistä, puiden kaatamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontapalveluille 14 vuorokautta ennen puiden kaatamista. Ilmoitukseen on liitettävä

vä asemapiirros tai vastaava, johon kaadettavat puut on merkitty, sekä muu tarpeellinen selvitys. Ilmoituksen perusteella rakennusvalvontapalvelut arvioi, onko puiden kaataminen esitetystä laajuudessa välttämätöntä.

Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita.

Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on hankkeeseen ryhtyvän ennen puiden kaatamista tutkittava puut lintuasiantuntijalla luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.

Mikäli rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrätävä puiden lisäämistuksista. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille tai ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

Rakennusjärjestys 31 b §: Viherkerroin

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 b §, joka kuuluu seuraavasti:

Uudis- ja lisärakennuksen rakennuslupahakemuksen mukaan on liitettävä laskelma kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän viherkerroin tavoitetaso täyttymisestä. Laskelmaa ei tarvitse liittää omakoti- tai paritalon rakennuslupahakemukseen.

Omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jollei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä.

Rakennusjärjestyksen 32 §: Materiaalivalinnat

Rakennusjärjestyksen 32 §:ää muutetaan siten, että siihen lisätään 2 uutta momenttia. Uusi 2 momentti koskee rakennusosien uudelleen käyttämistä ja uusi 6 momentti puurakentamista.

Rakennusjärjestyksen 32 §:ssä mainittu rakennusvalvontavirasto muutetaan rakennusvalvontapalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 32 § kuuluu seuraavasti:

Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa.

Rakentamisessa voidaan käyttää muusta rakennuksesta irrotettuja rakennusosia, mikäli näiden rakennusosien kelpoisuus rakentamisessa on osoitettu eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (21.12.2012/954) mukaisesti.

Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla. Seurannan tulokset on toimitettava rakennusvalvontapalveluille.

Rakentamiseen ei saa käyttää vaurioituneita eikä kunnostamattomia materiaaleja tai rakennusosia.

Jos asemakaavassa ei ole määräyksiä rakennuksen julkisivumateriaaleista ja ympäristön rakennusten julkisivut ovat pääosin tiilestä muurattuja, on rakennuksen kadun tai muun julkisen kaupunkitilan vastainen julkisivu tehtävä paikalla muuraten. Rakennuksen julkisivu voidaan toteuttaa toisinkin, jos rakennus näin soveltuu ympäröivään alueeseen.

Mikäli rakennettavan tontin ympäristön rakennukset ovat enimmäkseen puurakennuksia, on tontille rakennettavan rakennuksen oltava julkisivultaan ja rakenteiltaan pääosin puusta.

Rakennusjärjestyksen 34 §: Rakennuksen tai sen osan purkaminen

Lisätään rakennusjärjestyksen 34 §:ään uusi 3 momentti, joka kuuluu seuraavasti:

Mikäli luvan hakijan toimittaman rakennus- ja purkujäteselvityksen perusteella rakennuksessa on käyttökelpoisia rakennusosia, on ne irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä, jos se on teknisesti mahdollista eikä siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia. Käyttökelpoiset rakennusosat on käytettävä ensisijaisesti kyseiselle tontille rakennettavien rakennusten ja rakennelmien rakentamisessa. Mikäli se ei ole teknisesti tai muusta perustellusta syystä mahdollista, on käyttökelpoiset rakennusosat käytettävä muulla tapahtuvassa rakentamisessa, tai jos tämäkään ei ole mahdollista, on materiaali hyödynnettävä muulla tavalla. Loppukatselmuksessa on esitettävä selvitys siitä, mitä käyttökelpoisille rakennusosille on tehty.

Rakennusjärjestyksen 37 §: Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

Rakennusjärjestyksen 37 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi. 37 §:n 4 momentti kumotaan, koska määräys on siirretty 9 §:ään.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 37 § kuuluu seuraavasti:

Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkivaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle.

Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on kerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelujen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa.

Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäöltään siistinä.

Rakennusjärjestyksen 42 §: Tapahtumiin liittyvien rakennelmien, aitojen ja mainoslaitteiden pystyttäminen

Rakennusjärjestyksen 42 §:ää muutetaan siten, että rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa aiemman kahden viikon sijasta korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä. Määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 42 § kuuluu seuraavasti:

Rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä.

Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus.

Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle.

Rakennusjärjestyksen 44 §: Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen

Rakennusjärjestyksen 44 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 44 § kuuluu seuraavasti:

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut voi myöntää oikeuden määrääjäksi käyttää katu- tai muuta yleistä aluetta työmaata ja sen huoltotiloja varten.

Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä ilmoitukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, sujuvasta ja esteettömästä jalankulkuliikenteen sekä ajoneuvoliikenteen järjestämisestä eri rakennusvaiheissa sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Ilmoituksen johdosta tehdään päätös ja alueen käyttämisestä peritään kaupungin hyväksymän taksan mukainen maksu.

Rakennusjärjestyksen 45 §: Tilapäiset työmaarakennukset

Rakennusjärjestyksen 45 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 45 § kuuluu seuraavasti:

Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu- tai muulle yleiselle alueelle, jolle kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia tilapäisiä työmaarakennuksia.

Rakennusjärjestyksen 46 §: Kaivaminen yleisellä katu- ja liikennealueella

Rakennusjärjestyksen 46 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 46 § kuuluu seuraavasti:

Kaivaminen ja louhiminen kaupungin hallitsemalla katu- tai muulla yleisellä alueella edellyttää ilmoitusta kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluille. Ilmoituksesta säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (31.8.1978/669). Satama-alueilla kaivamiseen ja louhimiseen on haettava lupa Helsingin Satama Oy:ltä.

Lukujen IV ja VI otsikot

Rakennusjärjestyksen IV luvun otsikko siirretään 21 §:n ja 23 §:n otsikoksi ja otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

IV luku

Toimenpidelupavapautukset ja kunnossapito

Rakennusjärjestyksen VI luvun otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

VI luku

Luonnonarvojen huomioonottaminen rakentamisessa ja rakennuksen elinkaari

Vireillä olevat asiat

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esittää kaupunkiympäristölautakunnalle, että tämän rakennusjärjestyksen muutoksen voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän rakennusjärjestyksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Käsittely

02.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli rakennuslakimies Ulpu Juvalainen. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Coel Thomas: Muutetaan kohta 42 seuraavanlaiseksi:

”Rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtumaluuelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa korkeintaan neljäksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä.

Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus.

Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle.

Mikäli tapahtuman kesto ylittää kaksi viikkoa, tulee alueen vuokrasopimuksen tekemisen yhteydessä kiinnittää erityistä huomiota tapahtuman kaupunkikuvallisiin vaikutuksiin.”

Coel Thomasin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus 1:

Saana Rossi: Muutetaan kohta 31a seuraavasti:

”Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on hankkeeseen ryhtyvän ennen puiden

kaatamista tutkittava puut lintuasiantuntijalla luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.”

Perustelut: Esitän lisättäväksi esittelyssä mainittua mutta valmistelun aikana poistettua tarkennusta, että puiden kaataminen on tutkittava lintuasiantuntijan toimesta. Asiantuntijan pätevyys voidaan arvioida asiaa tuntevien viranhaltijoiden toimesta, ja näistä koostaa esimerkkilista tulevia hankkeita varten.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Vastaehdotus 2:

Saana Rossi: Muutetaan kohta 44 seuraavasti:

”Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä ilmoitukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, sujuvasta ja esteettömästä jalankulkuliikenteen sekä ajoneuvoliikenteen järjestämisestä eri rakennusvaiheissa sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Ilmoituksen johdosta tehdään päätös ja alueen käyttämisestä peritään kaupungin hyväksymän taksan mukainen maksu.”

Perustelut: Vaikka nykyisellään säilyvässä kohdassa 43 mainitaan, että erityisesti jalankulkijoiden sujuvuus on otettava työmaajärjestelyissä huomioon, ei tämä läheskään aina kaupungissa toteudu, vaan työmaajärjestelyillä aiheutetaan usein tarpeettomasti kohtuuttomia kiertoreittejä jalankulkijoille. Esitän, että myös kohtaan 44 korostettaisiin selvitystä jalankulkuliikenteen järjestämisestä mahdollisimman esteettömästi ja sujuvasti rakennushankkeen eri vaiheissa.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi yksimielisesti Saana Rossin vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Saana Rossin vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 3

Jaakko Meretniemi, Juhani Strandén, Oskar Viding

Ei-äännet: 6

Tarik Ahsanullah, Laura Kolehmainen, Saana Rossi, Lea Saukkonen, Milja Suihko, Coel Thomas

02.05.2023

Asia/6

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä Saana Rossin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 3 - 6.

19.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

§ 278

V 24.5.2023, Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen (Rintinpolku 4)

HEL 2022-005947 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen 5.1.2023 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 8 731 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 38 054 000 euroa elokuun 2022 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma 5.1.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankesuunnitelma

Hankesuunnitelma koskee vuonna 1970 valmistuneen Kontulan ala-asteen perusparannusta ja laajennusta. Hankkeessa ajanmukaistetaan ala-asteikäisten oppilaiden toimintaympäristöä, uusitaan talotekniset järjestelmät, parannetaan energiatehokkuutta, turvallisuutta ja henkilökunnan toimintaympäristöä sekä rakennusfysikaalisia olosuhteita. Laajennusosalle keskitetään eri toimipaikoissa olevaa päiväkotitoimintaa turvallisiin ja terveellisiin tiloihin.

Hankkeessa samalle tontille sijoittuvat varhaiskasvatus, esiopetus ja alakoulu, mikä vahvistaa yhtenäistä opinpolkua kaupunkistrategian mukaisesti.

Suunnittelussa huomioidaan koulun tilojen tavoiteltava kuntalaiskäyttö erityisesti taito- ja taideopetukseen. Piha-alueet suunnitellaan tarjoamaan päiväkodin ja koulun käyttäjille sekä alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet yhdessä viereisen Kontulan liikuntapuiston kanssa. Hankkeessa parannetaan koulun esteettömyyttä mm. järjestämällä hissiyhteys päärakennuksen toiseen kerrokseen. Perusparannuksen ja laajennuksen suunnittelussa on myös huomioitu arkkitehtien Timo ja Tuomo Suomalaisen suunnitteleman koulurakennuksen kaupunkikuvallinen ja rakennustaiteellinen merkitys.

Hankkeesta on laadittu 5.1.2023 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu rakennusvalvontapalvelun, asemakaavoituspalvelun, kaupunginmuseon, ympäristöpalvelun ja pelastuslaitoksen edustajia, esteettömyysasiamiestä sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannus ja laajennus

Kontulan ala-aste sijoittuu Rintinpolun (päättävä katu) varrelle Kontulan liikuntapuiston välittömään läheisyyteen. Rintinpolun eteläpuolella on omakotitaloalue ja länsipuolella yksityinen Helsingin yhteislyseo.

Voimassa olevassa asemakaavassa nro 10617 alue on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YL). Kaupunki omistaa rakennusalueen, jonka rakennusoikeus on 7 000 k-m².

Koulun tontilla on varsinainen koulurakennus ja opetuskäyttöön muutettu entinen asuin- ja kerhorakennus. Tontilla sijaitsee lisäksi tilapäinen paviljonkirakennus.

Perusparannusosalla ajanmukaistetaan aine- ja yleisopetustilojen järjestelyjä sekä kehitetään tilojen kiintokalustusta, varustusta ja monikäyttöisyyttä kehitetään.

Varsinainen laajennusosa rakennetaan päärakennuksen pohjoispuolelle. Hankesuunnitteluvaiheen alussa todettiin, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilaohjelman mukainen laajuustarve ylittää asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden. Asemakaavassa laajennussuunnaksi on esitetty päärakennuksesta länteen päin ulottuva alue, joka ulottuu tontin länsiosassa sijaitsevalle avokallioiselle metsäsaarekkeelle. Ton-

tilla on päärakennuksesta pohjoiseen päin avointa piha-aluetta ja länteen Kontulan alueen hulevesireittinä toimiva Mustaoja. Mustaojan juoksukorkeus on noin 1–1,5 m alempana kuin koulurakennuksen alin lattiataso. Hankkeen suunnitteluryhmä katsoi, että vähiten taloudellisia ja teknisiä haasteita tuo laajentuminen pohjoiseen päin, mikä mahdollistaa myös metsäsaarekkeen säilyttämisen. Kaupunkiympäristön toimialan rakennusvalvontapalvelun ja asemakaavoituspalvelun kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen todettiin, että hankkeessa on perusteltua edetä hakemalla vähäistä poikkeamista asemakaavasta.

Vanhan osan luokkasiipien välinen piha muutetaan sisätilaksi, johon sijoittuu uusi monikäyttöinen ruokasali. Samalla nykyistä liikuntasalia laajennetaan nykyisen ruokasalin alueelle. Laajennusosaan rakennetaan uusi ajanmukainen keittiö huoltopihoineen. Lisäksi sinne sijoitetaan päiväkodin toiminta-alueet ja yhteistilat, sekä koulun ja päiväkodin yhteiset henkilökunnan työ- ja sosiaalityöt, hallinnon tilat sekä oppilashuollon tilat. Esiopetus sijoitetaan vanhan osan ensimmäiseen kerrokseen alkuopetuksen tilojen läheisyyteen.

Uudet talotekniset järjestelmät toteutetaan energiatehokkaina järjestelminä. Vesikatoille rakennetaan uudet iv-konehuoneet. Rakennukset liitetään tontille rakennettavaan uuteen maalämpöjärjestelmään ja samalla irrottaudutaan kaukolämpöjärjestelmästä. Vesikatoille sijoitetaan aurinkopaneelit.

Piha-alueen tilarajauksia jäsenetään uudelleen ja päiväkodille rakennetaan uudet aidatut leikkipihat. Lisäksi parannetaan pihojen toiminnallisuutta.

Pysäköintipaikkojen määrä tontilla säilyy ennallaan. Kontulan koulu on hyvin saavutettavissa julkisella liikenteellä.

Tarve

Rakennuksissa on aiemmin tehty korjaustöitä, mutta kattavaa peruskorjausta tai -parannusta ei ole tehty. Tekniset järjestelmät ovat elinkaarensa päässä. Rakennusteknisesti rakennukset ovat ikäistään vastaavassa kunnossa. Sisäilmaongelmista ei ole raportoitu.

Viimeisimmän väestöennusteen mukaan Mellunmäen peruspiirissä suomenkielisten varhaiskasvatusikäisten lasten ja esi- ja perusopetusikäisten (1–6-vuosiluokat) lasten määrä kasvaa noin 260 lapsella vuoteen 2036 mennessä. Peruspiirin väestönkasvu keskittyy Kontulan ja Mellunkylän osa-alueille.

Kontulan ala-asteen tilat eivät enää ole riittävät alueen kasvavalle palvelutarpeelle eivätkä ne kaikilta osin vastaa kasvatuksen ja koulutuk-

sen toiminnallisia tavoitteita. Uudet tilat suunnitellaan noin 550 ala-asteen oppilaalle. Koulussa on tällä hetkellä noin 430 lasta. Lisäksi rakennukseen toteutetaan varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle uusia päiväkotitiloja noin 240 lapselle.

Perusparannuksen ja laajennuksen valmistuttua nykyisestä paviljongista osoitteessa Rintinpolku 4 on mahdollista luopua. Uudishanke korvaa Kontulan ala-asteen nykyisin käytössä olevat tilat osoitteissa Rintinpolku 4 ja Kontulan ala-asteen ja esiopetuksen paviljongin (42 tilapaikkaa ja 60 oppilasta). Lisäksi hankkeen yhteydessä luovutaan päiväkotitiloja Huikkalan (40 tilapaikkaa) ja ryhmä Viekon (42 tilapaikkaa) tiloista. Uudessa tiloissa voidaan joustavasti järjestää varhaiskasvatusta ja perusopetusta alueen muuntuviin tarpeisiin. Tilojen joustava käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 23.8.2022 § 168 hyväksynyt osoitteeseen Rintinpolku 4 toteutettavan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksen.

Hankkeen laajuus

Perusparannus käsittää päärakennuksen, kerhorakennuksen ja piha-alueen. Perusparannettavien rakennusten laajuus on 4 489 brm², 3 814 htm² ja 3 015 hym². Laajennusosan laajuus on 4243 brm², 3420 htm² ja 2181 hym².

Laajennuksen jälkeen rakennusten yhteenlaskettu laajuus on 8731 brm², 7227 htm² ja 5196 hym².

Rakennuskustannukset

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 38 054 000 euroa eli 4 445 euroa/brm² elokuun 2022 kustannustasossa.

Hankkeen kustannusarvio on noussut tarveselvitysvaiheesta. Kustannuksia ovat nostaneet muun muassa huleveden viivytysjärjestelmän ja maalämmön maanrakennus- ja louhintatöiden lisääminen hankesuunnitelmaan, piharakentamisen kasvanut laajuus sekä tilojen muunneltavuuden lisääminen, jolla on vastattu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteisiin. Lisäksi rakentamisen yleisen kustannustason nousu on osaltaan kasvattanut hankkeen kustannuksia. Jatkosuunnittelussa tavoitteena on etsiä mahdollisimman kustannustehokkaita ratkaisuja käyttäjän tavoitteet huomioiden.

Tilakustannus käyttäjälle

Hankkeen toteutuksen jälkeen arvioitu käyttäjän tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeen (Khs 14.12.2015) mukaan määritelty sisäinen vuokra on noin 252 039 euroa kuukaudessa. Vuosivuokra on noin 3 025 000 euroa. Vuokra on noin 34,87 euroa/htm² kuukaudessa, josta pääomavuokran osuus on 30,14 euroa/htm² kuukaudessa, ylläpito-
vuokran osuus 4,06 euroa/htm² kuukaudessa ja yleiskustannus 0,67 euroa/htm² kuukaudessa. Neliövuokran perusteena on 7 227 htm².

Väistötilat

Väistötilat valmistuvat paviljonkiin Vesalan puistoon osoitteeseen Aarrekuja 4. Väistötilat toteutetaan erillisenä hankkeena siten, että ne ovat käytettävissä kesäkuun 2024 ja joulukuun 2026 välisenä aikana.

Hankkeen rahoitus

Talousarvion 2023 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2023–2032 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu 33,2 miljoonaa euroa siten, että hankkeen laajuus on 8 797 brm² ja toteutus vuosina 2024–2026.

Hankkeen edellyttämä 38,1 miljoonan euron rahoitustarve huomioidaan seuraavan rakentamishjelman valmistelussa.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudella. Rakennusten ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristötoimialan tilat-palvelu.

Tavoitteena on, että rakentaminen alkaa joulukuussa 2024 ja työt valmistuvat joulukuussa 2026.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 11.4.2023 § 77 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lausunnossaan, että hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Lausunto on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

02.05.2023

Asia/7

Lisätiedot

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma 5.1.2023

Oheismateriaali

1 Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannus ja laajennus 5.1.2023 hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 11.04.2023 § 77

HEL 2022-005947 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

a

antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 05.01.2023 päivätystä Kontulan ala-asteen koulun hankesuunnitelmasta (liite 1).

b

päätöksi perustaa päiväkodin toteutettaviin tiloihin hankkeen valmistuttua

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Seija Serovuo, suunnittelija, puhelin: 310 25897
seija.serovuo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 26.01.2023
§ 12

HEL 2022-005947 T 10 06 00

Rintinpolku 4, kaup.osa 47, Mellunkylä. Pysyvä kiinteistöobjekti: 4303

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti Kaupunginhallitukselle Mellunkylässä osoitteessa Rintinpolku 4 sijaitsevan Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen 5.1.2023 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on noin 8 731 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta-arvio on arvonlisäverottomana 38 054 000 euroa elokuun 2022 kustannustasossa ehdolla, että kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua ja muuta valmistelua odottamatta hankepäätöstä.

02.05.2023

Asia/7

Käsittely

26.01.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Katri Olli. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Katri Olli, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 33274
katri.oli(a)hel.fi

Reetta Amper, tiimipäällikkö, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi

Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

02.05.2023

Asia/8

§ 279

V 24.5.2023, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite Valimon itäreunan rakentamisesta

HEL 2022-011203 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Vastaehdotus:

Jenni Pajunen: Kappaleen 19 loppuun:

Kaupunginhallitus korostaa, että jatkosuunnittelussa huolehditaan siitä, että työpaikat säilyvät Pitäjänmäen yritysalueella, joka on läntisen Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä.

Kannattaja: Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Jenni Pajusen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Korvataan kappale 19 seuraavalla:

Kaupunginhallitus katsoo, että on perusteltua käynnistää Pitäjänmäen yritysalueella koskien tarvittavat selvitykset ja valmistelut, jotka mahdollistavat ensi valtuustokaudella yleiskaavoituksen tavoitteena alueen kehittäminen sekä yritystoimintaa että asumista palvelemaan. Myös työpaikkojen säilymisestä alueella tulee huolehtia.

Lisäksi muutetaan kappaletta 22 seuraavasti (jotta vastaus olisi sisäisesti johdonmukainen):

Kaupunginhallitus toteaa, että lautakunnan esittelijän kanta ja lautakunnan hyväksymä kanta jatkotoimenpiteiksi eroavat toisistaan paitsi tarkasteluaikataulun osalta, jota lautakunta haluaisi hieman nopeuttaa, myös sen suhteen, että lautakunta haluaisi ohjata jo valmistelun lähtötavoitteita myös asumista mahdollistavaan suuntaan. Kaupunginhallituksen vastaus on lautakunnan 28.3.2023 esityksen mukainen, minkä

02.05.2023

Asia/8

lisäksi sitä on täydennetty kaupunkistrategiaan ja ELMA:an liittyvillä viittauksilla.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Marcus Rantala, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Lauri Muranen, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 7 - 8.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.09.2022 Kivekäs Otso Aloite Valimon itäreunan rakentamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otso Kivekäs ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan mm., että Valimo, eli Pitäjänmäen teollisuusalueen itäosa, on kehittänyt heikosti jo pitkään. Toimistotilan vajaakäyttöaste on Pitäjänmäellä Helsingin suurin, 26% ja osa taloista on myös huonossa kun-

nossa. Alueella on kuitenkin oma rautatieasema ja ensi vuonna Raide-Jokeri alkaa kulkea sen eteläreunaa sivuten. Siitä huolimatta Valimo on jäänyt katveeseen kaupungin kehittyessä.

Valimon alue rajautuu idässä Vihdintiehen, josta ollaan suunnittelemassa kaupunkibulevardia ja johon tulee pikaratikka. Samalla Valimon asemasta tulee merkittävä lähiliikenteen keskus, jossa vaihdetaan junan, ratikan ja bussien välillä. Tämä parantaa alueen yhteyksiä entisestään ja antaa hyvät edellytykset kehittää aluetta.

Kaupunkibulevardin suunnitelmissa kaikki asuntorakentaminen on keskitetty Vihdintien itäpuolelle, jossa sijaitsee myös monille haagalaisille tärkeä Riistavuoren metsä. Valimon alueelle ei suunnitelmissa tehdä mitään. Kun tiivistämistä ja lähiluontoa valtuustostrategian mukaisesti sovitetaan yhteen, rakentaminen myös jo rakennetuille alueille pitäisi olla keinovalikoimassa mukana. Valtuudet esittävät, että Valimon teollisuusalueen Vihdintien ja Pitäjänmäentien puoleisen reunan kaavoittamista sekoittuneeksi kaupunkirakenteeksi arvioidaan siinä laajuudessa kuin yleiskaava sen mahdollistaa.

Vastaus aloitteeseen

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Lautakunnan lausunnossa 28.3.2023 todetaan, että Pitäjänmäen yritysalue on kaupungin suurin työpaikka-alue kantakaupungin jälkeen ja läntisen Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä. Pitäjänmäen yritysalue koostuu useasta eri luonteisesta kokonaisuudesta, joilla on vaihteleva yritys rakenne aina pienistä tuotannollisista toimijoista merkittäviin kansainvälisiin suuryrityksiin asti.

Vihdintiehen rajautuvalla Valimon alueen itäreunalla on sekä toimistottä teollisuuskiinteistöjä. Alueen Valimon seisakkeen puoleinen pohjoispää on pääasiassa yksityistä maanomistusta, eteläosassa maanomistus on kaupungilla. Höyläämötien ja Vihdintien välisellä alueella suurin osa vuokrasopimuksista on voimassa 2040–2070-luvuille. Alueella on hyvin kirjava joukko erilaista yritystoimintaa elintarviketuotannosta isoihin ohjelmistoalan yrityksiin, lukuisia pienyrityksiä sekä mm liikuntapalveluita ja lounasravintoloita. Yritys- ja toimipaikkarekisterin2020 perusteella alueella on noin 300 yritysten toimipaikkaa.

Pitäjänmäen yritysalueella on voimassa vuonna 2014 hyväksytyt maankäytön muutosperiaatteet. Periaatteissa osoitettiin työpaikka-alueena edelleen säilyvät alueet, toiminnoiltaan sekoittuneet alueet, asuntoalueet sekä sellaiset alueet, jotka voivat muuttua toiminnoiltaan sekoittuneiksi nykyisten ympäristöhäiriötä aiheuttavien toimintojen pois-

tuttua. Vihdintien varren korttelit on muutosperiaatteissa osoitettu työpaikkakäyttöön.

Helsingin yleiskaavassa 2016 Pitäjänmäen yritysalue on junaradan eteläpuolella Vihdintien varressa osoitettu toimitila-alueeksi noudattaen alueen maankäytön muutosperiaatteita. Toimitila-alue ei ole tarkoitettu asumiseen. Toimitila-aluevaraus on tarkoitettu tulkittavaksi siten, että se rajautuu Vihdintiehen. Toimitila-alueen asemakaavan muuttaminen asumisen mahdollistamiseksi Vihdintien länsireunassa ei siten olisi yleiskaavan mukainen.

Pitäjänmäen yritysalueen eteläosa on jo kehittynyt suunnitteluperiaatteiden ja yleiskaavan ohjaamana asuntopainotteiseen suuntaan. Rantaradan eteläpuolisella alueella, erityisesti Kutomotien ympäristössä, suuri osa suunnitteluperiaatteiden sallimasta muutospotentiaalista asuinrakentamiseen on jo toteutunut tai näitä alueita koskevat asemakaavat ovat voimassa. Muutosten myötä tullut rakentaminen on ollut siis suurelta osin asuntovaltaista, eikä uutta työpaikkarakentamista ole merkittävästi tullut uusien asuntokortteleiden kivijalkaliiketiloihin lukuun ottamatta. Vaikka yksityiselle maalle viime vuosina kaavoitetuissa hankkeissa suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on ollut toiminnoiltaan monipuolisesti sekoittunut kaupunkirakenne, on muuta kuin asuinkerrosalaa näissä hankkeissa syntynyt keskimäärin vain 9 %.

Uudisrakentamisessa hankekohtaisen sekoittuneisuuden saavuttamisen haaste on Pitäjänmäessä muun kuin asutokerrosalan kysynnän epävarmuuden vuoksi hyvin haasteellista. Muutosten myötä alueen teollisuus- ja toimitilatonttien kerrosalaa on poistunut n. 101 000 k-m². Lähivuosien muutoshankkeissa on edelleen n. 35 000 k-m² työpaikka-kerrosalaa vaihtumassa pääosin asumiseen. Vähennys olisi yhteensä yli 250 000 k-m², mikäli yleiskaavan ja suunnitteluperiaatteiden mukaisesti myös Valimon ja Valion alueen muutos asuntovaltaiseksi alueeksi toteutuisi tulevaisuudessa.

Pitäjänmäen yritysalueella on viime vuosina ollut suhteellisen korkea toimistotilojen vajaakäyttö (vuoden 2022 lopussa noin 24 %). Pitäjänmäen alueelle on myös tyypillistä, että toimistotiloja sijaitsee paljon pääkäyttötarkoitukseltaan tuotannollisissa rakennuksissa ja teollisuusrakennuksissa. Teollisuus- ja tuotantokäytössä olevissa tiloissa puolestaan vajaakäyttö n. koko Helsingin osalta erittäin alhainen, noin 3 %. Tämä koskee myös Pitäjänmäen aluetta, jossa on aktiivisessa markkinoinnissa runsaasti toimistokohteita, mutta huomattavasti vähemmän tuotannollista tai varastotilaa (vajaakäyttötiedot Catella Oy). Tekeillä olevan toimistojen markkinaehtoista kysyntää koskevan selvityksen mukaan Pitäjänmäen yritysalue näyttäytyy maltillisen kysynnän aluee-

na, jossa arvioitu vuokrataso ja kysyntätilanne vaikuttavat uudisrakentamisen toteutumiseen.

Vihdintien varteen on kuitenkin vuosina 2017–2019 rakennettu uusia toimistotaloja (mm. Peabin pääkonttori) ja tähän rakennuskokonaisuuteen kuuluvat, lähimpänä Haagan liikenneympyrää sijaitsevat kaksi toimitilatonttia ovat rakennuslupavaiheessa. Yritysalueella on myös useita kohteita, joissa kiinteistöjä on peruskorjattu ja saatu näin houkutteltua uusia vuokralaisia. Raide-Jokeri aloittaa liikennöinnin arviolta syksyllä 2023. Tämä voi vaikuttaa alueen toimitilojen houkuttelevuuteen merkittävästi.

Pitäjänmäen vuonna 2014 valmistuneiden muutosperiaatteiden linjattiin toimivan yritysalueen asemakaavanmuutosten pohjana seuraavan kymmenvuotiskauden ajan. Yleiskaava on yhteneväinen muutosperiaatteiden kanssa, ja keskeinen osa yritysalueesta on siinä merkitty toimitila-alueeksi. Vihdintiehen ja yleiskaavan C2-alueeseen rajautuvien toimitilakortteleiden muuttaminen suoraan yleiskaavan perusteella esimerkiksi asumiseen, aiheuttaisi väistämättä vaikutuksia koko yritysalueeseen ja sen toimivuuteen. Ennen kaikkea vaikutukset kohdistuisivat alueen teollisten yritysten logistisen ja tuotannollisen toiminnan ajoittamisen mahdollisuuteen esim. ilta-, yö- tai varhaisen aamun tunteihin, sekä kookkaiden erikoiskuljetusten tilanteeseen. Muutokset edellyttäisivät elinkeinopoliittista harkintaa, yritysvaikutusten arviointia, vuoropuhelua yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa sekä elinkeinopoliittista linjausta koko Pitäjänmäen yritysalueen tulevaisuudesta.

Kaupunkistrategia ja elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle

Kaupunkistrategiassa 2021–2025 linjataan, että monipuolisen elinkeinorakenteen vahvistamiseksi kaupungin tulisi pystyä myös jatkossa tarjoamaan tontteja ja muita sijaintipaikkoja erityisesti esikaupunkialueilta tuotannollisille ja luovien alojen yrityksille. Tällaisten yritysten toiminnassa aluetta tarvitaan esimerkiksi tavarankuljetuksen ja logistiikan tai asiakasliikenteen tarpeisiin tai niiden toiminta asettaa muutoin tilalle erityisiä vaatimuksia.

Kaupunginhallituksen elinkeino-jaosto hyväksyi 14.3.2022 Elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle (ELMA). Linjausten mukaan kaupunki huolehtii omilla toimenpiteillään mm. siitä, että Helsingissä on jatkossakin tarjolla markkinalähtöistä kysyntää ja yritysten tarpeita vastaavia sijoittumismahdollisuuksia – tiloja, tontteja ja alueita – nykyiselle ja uudenlaiselle yritystoiminnalle niin kantakaupungissa kuin lähiöissäkin menestyvän yritystoiminnan ja monipuolisen elinkeinorakenteen turvaamiseksi.

Kaupungin tulee myös seurata aikaisempaa systemaattisemmin yritystoiminnan tulevaisuuden muutosskenaarioita ja niiden maankäytölle asettamia tarpeita ja haasteita sekä ottaa ajoissa huomioon esille nousivat muutostarpeet maankäytön suunnittelussa.

Lisäksi linjausten mukaan kaupunki kehittää olemassa olevia yritysalueita esikaupunkialueilla monimuotoisesti elinkeinopolitiikan ja yritystoiminnan tarpeista lähtien, säilyttäen alueet pääosin nykyisessä laajuudessaan. Edelleen kaavoitettaessa asuinalueita ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman yritystoiminnan läheisyyteen kaupunki huolehtii siitä, että uudet asuinalueet eivät aiheuta suhteetonta haittaa olemassa ollevalle yritystoiminnalle. Asumisen sijoittaminen jo olemassa olevien yritysalueiden viereen on monesti johtanut valitukseen asukkaiden taholta, minkä lisäksi riski erityisesti kevyen ja raskaan liikenteen välisille onnettomuuksille on kasvanut.

Johtopäätös ja jatkotoimenpiteet

On perusteltua käynnistää vuosikymmenen puoliväliin mennessä koko yritysaluetta koskeva maankäytön muutosperiaatteiden tarkastelu, jossa selvitetään myös sekoittuneemman kaupunkirakenteen mahdollisuudet ja reunaehdot sekä arvioidaan yleiskaavalliset päivitystarpeet.

Asian käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi äänestyksen jälkeen äänin 7-6, että: "On perusteltua käynnistää Pitäjänmäen yritysaluetta koskien tarvittavat selvitykset ja valmistelut, jotka mahdollistavat ensi valtuustokaudella yleiskaavoituksen tavoitteena alueen kehittäminen sekä yritystoimintaa että asumista palvelemaan."

Esittelijän pohjaesityksen lause, jonka lautakunta muutti yllä olevan mukaiseksi, kuului seuraavasti: "Onkin perusteltua käynnistää vuosikymmenen puoliväliin mennessä koko yritysaluetta koskeva maankäytön muutosperiaatteiden tarkastelu, jossa selvitetään myös sekoittuneemman kaupunkirakenteen mahdollisuudet ja reunaehdot sekä arvioidaan yleiskaavalliset päivitystarpeet."

Kaupunginhallitus toteaa, että lautakunnan esittelijän kanta ja lautakunnan hyväksymä kanta jatkotoimenpiteiksi eroavat toisistaan paitsi tarkasteluaiakataulun osalta, jota lautakunta haluaisi hieman nopeuttaa, myös sen suhteen, että lautakunta haluaisi ohjata jo valmistelun lähtötavoitteita myös asumista mahdollistavaan suuntaan. Pohjaesityksessä taas lähdettiin siitä, että alueen sekoittuneisuuden astetta koskevat tavoiteratkaisut on perusteltua tehdä vasta perusteellisemmän selvittelyn ja vuorovaikutuksen päätyttyä, minkä jälkeen voidaan tarvittaessa edetä yleiskaavan päivitykseen. Kaupunginhallituksen vastaus on lauta-

02.05.2023

Asia/8

kunnan 28.3.2023 esityksen mukainen em. johtopäätöstä lukuun ottamatta, minkä lisäksi sitä on täydennetty kaupunkistrategiaan ja EL-MA:an liittyvillä viittauksilla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.09.2022 Kivekäs Otso Aloite Valimon itäreunan rakentamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 259

HEL 2022-011203 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.04.2023 Pöydälle

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö

Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 28.03.2023 § 177

HEL 2022-011203 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Otso Kivekäs on tehnyt valtuustoaloitteen koskien Valimon itäreunan rakentamista. Valimon itäreunalla on aloitteessa tarkoitettu Pitäjänmäen yritysalueen kortteleita Vihdintien varressa.

Pitäjänmäen yritysalue on kaupungin suurin työpaikka-alue kantakaupungin jälkeen ja läntisen Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä. Pitäjänmäen yritysalue koostuu useasta eri luonteisesta kokonaisuudesta, joilla on vaihteleva yritys rakenne aina pienistä tuotannollisista toimijoista merkittäviin kansainvälisiin suuryrityksiin asti.

Vihdintiehen rajautuvalla Valimon alueen itäreunalla on sekä toimistotettä teollisuuskiinteistöjä. Alueen Valimon seisakkeen puoleinen pohjoispää on pääasiassa yksityistä maanomistusta, eteläosassa maanomistus on kaupungilla. Höyläämötien ja Vihdintien välisellä alueella suurin osa vuokrasopimuksista on voimassa 2040–2070-luvuille. Alueella on hyvin kirjava joukko erilaista yritystoimintaa elintarviketuotannosta isoihin ohjelmistoalan yrityksiin, lukuisia pienyrityksiä sekä mm liikuntapalveluita ja lounasravintoloita. Yritys- ja toimipaikkarekisterin 2020 perusteella alueella on noin 300 yritysten toimipaikkaa.

Pitäjänmäen yritysalueella on voimassa vuonna 2014 hyväksytyt maankäytön muutosperiaatteet. Periaatteissa osoitettiin työpaikka-alueena edelleen säilyvät alueet, toiminnoiltaan sekoittuneet alueet, asuntoalueet sekä sellaiset alueet, jotka voivat muuttua toiminnoiltaan sekoittuneiksi nykyisten ympäristöhäiriötä aiheuttavien toimintojen poistuttua. Vihdintien varren korttelit on muutosperiaatteissa osoitettu työpaikkakäyttöön.

Yleiskaava 2016:ssa Pitäjänmäen yritysalue on junaradan eteläpuolella Vihdintien varressa osoitettu toimitila-alueeksi noudattaen alueen maankäytön muutosperiaatteita. Toimitila-alue ei ole tarkoitettu asumiseen. Toimitila-aluevaraus on tarkoitettu tulkittavaksi siten, että se rajautuu Vihdintiehen. Toimitila-alueen asemakaavan muuttaminen asu-

misen mahdollistamiseksi Vihdintien länsireunassa ei siten olisi yleiskaavan mukainen.

Pitäjänmäen yritysalueen eteläosa on jo kehittynyt suunnitteluperiaatteiden ja yleiskaavan ohjaamana asuntopainotteiseen suuntaan. Rantaradan eteläpuolisella alueella, erityisesti Kutomotien ympäristössä, suuri osa suunnitteluperiaatteiden sallimasta muutospotentialista asuinrakentamiseen on jo toteutunut tai näitä alueita koskevat yleiskaavat ovat voimassa. Muutosten myötä tullut rakentaminen on ollut siis suurelta osin asuntovaltaista, eikä uutta työpaikkarakentamista ole merkittävästi tullut uusien asutokortteleiden kivijalkaliiketiloihin lukuun ottamatta. Vaikka yksityiselle maalle viime vuosina kaavoitetuissa hankkeissa suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on ollut toiminnoiltaan monipuolisesti sekoittunut kaupunkirakenne, on muuta kuin asuinkerrosalaa näissä hankkeissa syntynyt keskimäärin vain 9 %. Uudisrakentamisessa hankekohtaisen sekoittuneisuuden saavuttamisen haaste on Pitäjänmäessä muun kuin asutokerrosalan kysynnän epävarmuuden vuoksi hyvin haasteellista. Muutosten myötä alueen teollisuus- ja toimitilatonttien kerrosalaa on poistunut n. 101 000 k-m². Lähivuosien muutoshankkeissa on edelleen n. 35 000 k-m² työpaikkakerrosalaa vaihtumassa pääosin asumiseen. Vähennys olisi yhteensä yli 250 000 k-m², mikäli yleiskaavan ja suunnitteluperiaatteiden mukaisesti myös Valimon ja Valion alueen muutos asuntovaltaiseksi alueeksi toteutuisi tulevaisuudessa.

Pitäjänmäen yritysalueella on viime vuosina ollut suhteellisen korkea toimistotilojen vajaakäyttö (vuoden 2022 lopussa noin 24 %). Pitäjänmäen alueelle on myös tyypillistä, että toimistotiloja sijaitsee paljon pääkäyttötarkoitukseltaan tuotannollisissa- ja teollisuusrakennuksissa. Teollisuus- ja tuotantokäytössä olevissa tiloissa puolestaan vajaakäyttö on koko Helsingin osalta erittäin alhainen, noin 3 %. Tämä koskee myös Pitäjänmäen aluetta, jossa on aktiivisessa markkinoinnissa runsaasti toimistokohteita, mutta huomattavasti vähemmän tuotannollista tai varastotilaa. (vajaakäyttötiedot Catella Oy). Tekeillä olevan toimistojen markkinaehtoista kysyntää koskevan selvityksen mukaan Pitäjänmäen yritysalue näyttää maltillisen kysynnän alueena, jossa arvioitu vuokrataso ja kysyntätilanne vaikuttavat uudisrakentamisen toteutumiseen. Vihdintien varteen on kuitenkin vuosina 2017–2019 rakennettu uusia toimistotaloja (mm. Peabin pääkonttori) ja tähän rakennuskokoonaisuuteen kuuluvat, lähimpänä Haagan liikenneympyrää sijaitsevat kaksi toimitilatonttia ovat rakennuslupavaiheessa. Yritysalueella on myös useita kohteita, joissa kiinteistöjä on peruskorjattu ja saatu näin houkutelua uusia vuokralaisia. Raide-Jokeri aloittaa liikennöinnin arviolta syksyllä 2023. Tämä voi vaikuttaa alueen toimitilojen houkuttelevuuteen merkittävästi.

Pitäjänmäen vuonna 2014 valmistuneiden muutosperiaatteiden linjattiin toimivan yritysalueen asemakaavanmuutosten pohjana seuraavan kymmenvuotiskauden ajan. Yleiskaava on yhteneväinen muutosperiaatteiden kanssa, ja keskeinen osa yritysalueesta on siinä merkitty toimitila-alueeksi. Vihdintiehen ja yleiskaavan C2-alueeseen rajautuvien toimitilakortteleiden muuttaminen suoraan yleiskaavan perusteella esimerkiksi asumiseen aiheuttaisi väistämättä vaikutuksia koko yritysalueeseen ja sen toimivuuteen, ennen kaikkea alueen teollisten yritysten logistisen ja tuotannollisen toiminnan ajoittumisen mahdollisuudesta esim. ilta-, yö-, tai varhaisen aamun tunteihin, sekä kookkaiden erikoiskuljetusten näkökulmasta. Muutokset edellyttäisivät elinkeinopoliittista harkintaa, yritysvaikutusten arviointia, vuoropuhelua yritysten ja kiinteistönomistajien kanssa sekä elinkeinopoliittista linjausta koko Pitäjänmäen yritysalueen tulevaisuudesta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että on perusteltua käynnistää Pitäjänmäen yritysalueen koskien tarvittavat selvitykset ja valmistelut, jotka mahdollistavat ensi valtuustokaudella yleiskaavoituksen tavoitteena alueen kehittäminen sekä yritystoimintaa että asumista palvelemaan.

Käsittely

28.03.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lausunnon viimeinen virke korvataan uudella kappaleella: "Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että on perusteltua käynnistää Pitäjänmäen yritysalueen koskien tarvittavat selvitykset ja valmistelut, jotka mahdollistavat ensi valtuustokaudella yleiskaavoituksen tavoitteena alueen kehittäminen sekä yritystoimintaa että asumista palvelemaan."

Perustelu: Pitäjänmäen yritysalueen kehittämisperiaatteet ovat ajalta ennen yleiskaavaa ja niiden potentiaali on käytetty. Alueella on viimeiset kymmenen vuotta ollut toimitilan vajaakäyttöaste 25% tuntumassa ja merkittävä osa rakennuskannasta ei vastaa nykytarpeita ja tämä muutos tulee ottaa huomioon. Muutos myös tukisi Vihdintien bulevardin kaupunkirakenteen myönteistä kehitystä, kun asuntoja voitaisiin rakentaa molemmille puolille katua ja samalla voitaisiin keventää rakentamispainetta Riistavuoren puolella.

Jotta yleiskaavoitus voidaan tehdä seuraavalla valtuustokaudella, on pohjatietojen kerääminen ja muu valmistelu syytä aloittaa pian.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen,
Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas
Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Otso Kivekkään vas-
taehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7–6.

21.03.2023 Pöydälle

14.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Luukkonen, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 37073
elina.luukkonen(a)hel.fi
Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

02.05.2023

Asia/9

§ 280

Työterveysliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta

HEL 2023-005327 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus

- myönsi Sari Kuoppamäelle eron työterveysliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen tehtävästä ja
- valitsi Sara Rautiaisen (sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala, hallinto, henkilöstö- ja kehittämispalvelut) varajäseneksi työterveysliikelaitoksen johtokuntaan vuonna 2023 päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroanomus 17.4.2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi Sari Kuoppamäen (sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala, hallinto, henkilöstö- ja kehittämispalvelut) 30.8.2021 § 593 varajäseneksi työterveysliikelaitoksen johtokuntaan vuonna 2023 päät-

02.05.2023

Asia/9

tyväksi toimikaudeksi. Sari Kuoppamäki on 18.4.2023 pyytänyt eroa työterveysliikelaituksen johtokunnan varajäsenen tehtävästä eläköitymisen vuoksi.

Toimielimen jäseneksi esitetään osittain luottamushenkilöihin rinnastuvia kaupungin ulkopuolisia asiantuntijoita ja osittain kaupungin henkilöstöön kuuluvia henkilöiden aseman tai tehtävien perusteella.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroanomus 17.4.2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Työterveysliikelaitos

§ 281

Täydennys Helsingin edustajiin kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamisessa Helsingissä 7.-8.6.2023

HEL 2023-005157 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus täydensi aiempaa päätöstään nimetä Helsingin edustajat Helsingissä 7.-8.6.2023 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavasti:

Helsingin edustajaksi tapaamiseen nimetään aiemmin nimettyjen lisäksi Fatim Diarra.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

1 KUTSU _ Kuutosten luottamushenkilöt_2023 Helsinki

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen järjestetään Helsingissä 7.-8.6.2023. Tapaamisessa keskustellaan uuden vaalikauden keskeisistä kysymyksistä ja kuuden suurimman kaupungin ajankohtaisista asioista sekä yhteistyöstä. Tapaaminen kestää lounaasta lounaaseen.

Tapaamiseen osallistuville luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset korvaukset luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista tehdyn päätöksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus on 24.4.2023 nimennyt edustajat tapaamiseen. Edustajiksi nimettiin Daniel Sazonov, Maarit Vierunen, Minja Koskela, Anni Sinnemäki, Ville Jalovaara, Björn Månsson sekä Jussi Halla-aho.

02.05.2023

Asia/10

Päätöksen jälkeen on käynyt ilmi, että Fatim Diarraa ei epähuomiossa käsittelyn yhteydessä esitetty. Tällä päätöksellä kaupunginhallitus täydentää aiempaa päätöstään nimeämällä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Fatim Diarran Helsingin edustajaksi tapaamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

1 KUTSU _ Kuutosten luottamushenkilöt_2023 Helsinki

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 261

HEL 2023-005157 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus nimesi Helsingissä 7.-8.6.2023 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilötapaamiseen seuraavat edustajat:

- Daniel Sazonov
- Maarit Vierunen
- Minja Koskela
- Anni Sinnemäki
- Jussi Halla-aho
- Ville Jalovaara
- Björn Månsson

Käsittely

24.04.2023 Ehdotuksen mukaan

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä edustajiksi Daniel Sazonovin ja Maarit Vierusen.

02.05.2023

Asia/10

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Paavo Arhinmäen ehdotuksesta nimetä edustajaksi Minja Koskelan.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Reetta Vanhasen ehdotuksesta nimetä edustajaksi Anni Sinnemäen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Mari Rantasen ehdotuksesta nimetä edustajaksi Jussi Halla-ahon.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Ville Jalovaaran ehdotuksesta nimetä edustajaksi Ville Jalovaaran.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Marcus Rantalan ehdotuksesta nimetä edustajaksi Björn Månssonin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 09 310 23337
[inga.nyholm\(a\)hel.fi](mailto:inga.nyholm(a)hel.fi)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.05.2023

Asia/11

§ 282

Lyhennysvapaan myöntäminen Tuomarinkylän Talli Oy:lle

HEL 2023-004295 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Tuomarinkylän Talli Oy:lle lyhennysvapaata lainan numero 2100000150 vuonna 2023 eräänntyville, yhteensä 41 739,12 euron lyhennyserille. Laina-aikaa ei muuteta ja lyhennyserät lasketaan uudelleen nykyisen laina-ajan puitteissa. Muut lainaehdot pysyvät ennallaan.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä tekemään lainadokumentaatioon päätöksen mukaiset muutokset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lyhennysvapaahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tuomarinkylän Talli Oy on vuonna 1979 perustettu yhtiö, joka on rakennuttanut kaksi tallirakennusta Tuomarinkylään kaupungilta vuokraamalleen maa-alueelle. Yhtiö tarjoaa hevosten täyshoitoa ja mahdollistaa siten sujuvan ratsastusharrastuksen harjoittamisen alueella.

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 15.5.2013, 139 § Tuomarinkylän Talli Oy:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 700 000 euron lainan tallien korjaus- ja uudisrakennushankkeen osarahoitukseksi.

Rahoitusjohtaja myönsi, kaupunginhallituksen myöntämin valtuuksin, 21.5.2021, 25 § Tuomarinkylän Talli Oy:lle lyhennysvapaata kuuden kuukauden pituiseksi ajaksi. Tallin toimintaa vaikeutti tuolloin koronapandemia.

Tuomarinkylän Talli Oy on hakenut kaupungilta lyhennysvapaata vuoden 2023 lyhennysten osalta. Poikkeuksellisen voimakas kustannustason nousu aiheuttaa yhtiön taloudelle erittäin suuren haasteen. Asiakasmaksuja on nostettu jo kaksi kertaa, mutta siitä huolimatta yhtiön taloustilanne näyttää vuoden 2023 osalta heikolta. Ennusteen mukaan yhtiön kassavirtatilanne paranee vuonna 2024.

Kaupungin Tuomarinkylän Talli Oy:lle myöntämän lainan pääoma on päätöksentekohetkellä 417 391,29 euroa ja lyhennysvapaata koskevat lyhennyserät ovat yhteensä 41 739,12 euroa.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan Tuomarinkylän Talli Oy:lle esitetyn lyhennysvapaan johdosta.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Tuomarinkylän Talli Oy:lle myönnettäväksi esitetty lyhennysvapaa sisältää korkotukea. Lyhennysvapaan sisältämä korkotuki ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan, koska lainansaajan laina on myönnetty sellaista urheilutilaa varten, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Korkotuella ei siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197).

02.05.2023

Asia/11

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lyhennysvapaahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 283 Osallistuvan budjetoinnin toteutus 2023–2024

HEL 2023-004822 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helsingin osallistuvan budjetoinnin toteuttamisperiaatteet 2023–2024 liitteen 1 mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteessä 1 kohdassa 3.5. Hankkeiden välisen määrärahan siirron osalta, että sitä voidaan soveltaa myös osallistuvassa budjetoinnissa meneillään olevan kierroksen 2020–2021 toteutuksessa olevien hankkeiden osalta.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli alueosallisuuspäällikkö Johanna Sinkkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Sinkkonen, alueosallisuuspäällikkö, puhelin: 310 37914
johanna.sinkkonen(a)hel.fi
Kirsi Verkka, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin toteuttamisen periaatteet 2023-2024
- 2 Selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutuksesta ja äänestyksestä 2020-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017 §:n 1047 osana osallisuus- ja vuorovaikutusmallia käynnistää kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin. Kaupunginvaltuusto päätti 13.6.2018 § 9 perustaa itsenäiseksi ta-seyksiköksi muodostettavan Osallisuusrahaston (Delaktighetsfonden).

Osallisuusrahaston tarkoituksena on edistää yhdenvertaista kaupunkia luomalla taloudelliset edellytykset helsinkiläisten asukkaiden ja yhteisöjen esittämien hankkeiden ja projektien toteuttamiselle hallintosäännön 27 luvun 1 §:n mukaisesti. Kaupunginvaltuusto totesi rahaston perustamispäätöksen yhteydessä, että kaupunginhallitus tulee erikseen päättämään osallistuvan budjetoinnin määrärahan valmisteluperiaatteista ja toteutuksesta.

OmaStadi on Helsingin tapa toteuttaa osallistuvaa budjetointia, jossa Helsinki käyttää ennalta päätetyn määrärahan kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on vahvistaa kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia, edistää yhdenvertaisuutta sekä lisätä ymmärrystä kaupungin toiminnasta. Osallistuva budjetointi avaa kanavan ehdottaa ja äänestää investoinneista ja käyttötalousmenoista alueellisesti. Osallistuva budjetointi on suoran demokratian menetelmä, joka uudistaa kaupungin toimintakulttuuria avoimen hallinnon periaatteiden mukaisesti. Toiminnalla edistetään avointa ja läpinäkyvää suunnittelua ja päätöksentekokulttuuria sekä mahdollistetaan asukkaiden suora osallistuminen kaupungin kehittämiseen ja talouden suunnitteluun. Toiminnassa on keskeistä digitaalisten työvälineiden ja palveluiden hyödyntäminen sekä helposti löydettävä ja ymmärrettävissä oleva tieto. Kaupunginhallitus päätti osallistuvan budjetoinnin ensimmäisen kierroksen 2018–2019 toteuttamisperiaatteista 1.10.2018 § 631 ja toisen kierroksen 2020–2021 toteuttamisperiaatteista 4.5.2020 § 279.

Kaupunkilaisilta saadun palautteen mukaan osallistuva budjetointi on ollut kahdella ensimmäisellä kierroksella kaupunkilaisille tervetullut uusi osallistumisen muoto, joka on lisännyt kiinnostusta kaupungin toimintaan ja vaikuttamiseen. Osallistuva budjetointi on kehittänyt kaupungin avoimen hallinnon toimintakulttuuria sekä lisännyt suunnittelun ja yhteistyökäytänteiden läpinäkyvyyttä ja toimivuutta. Kaupunkilaisten ehdotusten perustella on kahden kierroksen jälkeen edennyt toteutukseen yhteensä 119 hanketta, joiden kustannukset ovat olleet yhteensä noin 12,9 miljoonaa euroa.

Osallistuvan budjetoinnin kehittäminen seuraavalle toteutuskierrokselle 2023–2024

Kolmannen kerran toteutettavan osallistuvan budjetoinnin OmaStadin valmistelu ja kehittäminen käynnistyivät keväällä 2022. Kehittämistyön pohjana olivat kahden aiemmin toteutetun kierroksen aikana eri vaiheissa kerätyt palautteet kaupunkilaisilta ja kaupungin asiantuntijoilta, työpajamateriaalit, haastattelut, kyselyt sekä tutkimusyhteistyön kautta saatu laaja tieto. Kehittämistyö toteutettiin yhdessä kaupunkilaisten ja toimialojen kanssa hyödyntäen Lean-menetelmää ja palvelumuotoilua, jossa prosessia suunniteltiin ja jalostettiin hyödyntäen muotoilussa kehitettyjä menetelmiä sekä poistamalla epätarkoituksenmukaisia vaihei-

ta. Seuraavan kierroksen osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen tavoitteena oli keventää ja sujuvoittaa prosessia niin, että se on resurssivii- saampi, sujuvampi ja kaupunkilaiselle ymmärrettävämpi.

Osallistuvan budjetoinnin kehittämiskohteet valikoituivat saadun palautteen ja tiedon perustella sekä kehittämisen alussa tehdyn analyysin tuloksena. Kaupunkilaisten näkökulmasta OmaStadi koettiin monimutkaiseksi ja ajalliseksi pitkäksi prosessiksi, jossa osallistuminen vaati eri vaiheissa paljon aikaa ja osaamista. Lisäksi kaupunkilaisten näkökulmasta digitaalisen käyttöliittymän käytettävyyttä tuli parantaa ja tiedon saantia helpottaa. Kaupungin sisäisessä työskentelyssä erityisiä kehittämisen kohteita olivat esimerkiksi työn parempi organisointi sekä vastuiden ja tehtävien selkeyttäminen. Sekä kaupunkilaisilta että kaupungin asiantuntijoilta kehittämisen kohteiksi nousivat osallistuvan budjetoinnin kriteerien ja niiden arvioinnin selkiyttäminen sekä prosessin sujuvuuden parantaminen. Toisen OmaStadi-kierroksen toteutusta on kuvattu tarkemmin liitteessä 2 Selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutuksesta ja äänestyksestä 2020–2021.

Näiden perustella OmaStadin kehittämistyön tavoitteena seuraavalle kierrokselle on ollut sujuvoittaa prosessia ja tehdä siitä myös ajallisesti aikaisempia kierroksia nopeampi. Tavoitteena on, että aikaväli ehdottamisesta äänestämiseen puolittuu, jolloin kaupunkilainen näkee oman osallistumisensa vaikutuksen nopeammin. Ajallisen keston lyhentämisen lisäksi kehittämisen tavoitteena on ollut edistää läpinäkyvyyttä ja tasalaatuisuutta prosessin kaikissa vaiheissa. Myös kaupunkilaisen panos ja ajankäyttö on haluttu suunnata kaupunkilaislähtöisesti vaiheisiin, jotka palautteiden perusteella ovat heille arvokkaita. Sujuvoittamisen mahdollistavat kehittämisessä yhteisesti sovitut selkeämmät roolit, prosessin sisällöt ja käytettävät työkalut.

Seuraavan kierroksen prosessia on kehitetty yhdessä kaupunkilaisten ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Kaupunkilaiset osallistuivat uuden prosessin kehittämiseen työpajoissa ja digitaalisessa kehittäjäyhteisössä, jossa on mukana noin 800 kaupunkilaista. Työpajoihin on osallistunut laajasti erilaisia kaupunkilaisia, ja työskentelyssä oli mukana kaupungin vammais- ja vanhusneuvostojen edustajia. Kehittämisen painopisteet ja esitetyt muutokset vaiheisiin, toteutusperiaatteisiin ja reunaehtoihin on käsitelty laajalti kanslian ja toimialojen eri foorumeilla.

Uudistetut OmaStadin vaiheet

Seuraavan kierroksen osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen tavoitteena on keventää ja sujuvoittaa prosessia niin, että se on resurssivii- saampi, sujuvampi ja kaupunkilaiselle ymmärrettävämpi. Kehittämis- työn tuloksena osallistuvan budjetointiin prosessi etenee toteutuskie-

roksella 2023–2024 seuraavilla vaiheilla: ehdotusvaihe, ehdotusten arvioinnin, yhdistämisen ja kustannusten arvioinnin vaihe, äänestysvaihe, yhteiskehittämisvaihe sekä toteutusvaihe. Tarkempi kuvaus eri vaiheiden toteuttamisen sisällöstä on kuvattu liitteessä 1 Helsingin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin toteuttamisen periaatteet 2023–2024.

Uudistetun prosessin vaiheet mahdollistavat OmaStadin ajallisen lyhenemisen ehdotuksesta äänestämiseen lähes vuodesta noin viiteen kuukauteen. Tämä ajallinen lyheneminen on ollut erityisesti kaupunkilaisten toive, sillä OmaStadi on koettu monimutkaiseksi ja ajallisesti pitkäksi prosessiksi. Toteutuksen ajallinen lyhentäminen kuitenkin edellyttää merkittäviä muutoksia eri vaiheiden toteuttamisessa. Merkittävin muutos on ehdotusten arvioinnin toteuttaminen kaupungin sisäisenä toimintana sekä yhteiskehittäminen vasta äänestyksen jälkeen toteutukseen eteneville ehdotuksille.

Päävaiheet vastaavat kehittämiselle asetettuihin tavoitteisiin resurssi- viisaudesta, sujuvuudesta ja ymmärrettävyydestä. Samalla ajallisesti lyhentyvä prosessi toteuttaa edelleen OmaStadille asetettuja sisällöllisiä tavoitteita eli vahvistaa kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia, edistää yhdenvertaisuutta sekä lisää ymmärrystä kaupungin toiminnasta. Kehittämistyön aikana syntyneet muutokset ovat saaneet kannatusta työskentelyyn osallistuneilta kaupunkilaisilta ja kaupungin toimialojen edustajilta.

Osallistuva budjetoinnin toteutusperiaatteet ja keskeiset muutokset kolmannelle toteutuskierrokselle

Toteutusperiaatteiden muutostarpeita ja täsmennyksiä on tehty ensimmäisen ja toisen kierroksen kokemusten ja palautteen pohjalta. Merkittävimmät uudistukset toteutusperiaatteissa liittyvät määrärahojen alueelliseen jakautumiseen, äänestyskäytäntöön sekä äänestystuloksen reaaliaikaiseen näkyvyyteen. Lisäksi joitakin täsmennyksiä on tehty hankkeiden valmistumisen toteamiseen, määrärahojen siirtomahdollisuuteen ja ylläpitokustannusten huomioimiseen. Tarkempi kuvaus uusista toteutuksen periaatteista on kuvattu liitteessä 1 Helsingin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin toteuttamisen periaatteet 2023–2024.

Osallisuusrahastosta kohdennetaan valmisteluperiodeittain talousarvioissa määritelty summa kaupunginhallitukselle osallistuvan budjetoinnin toteutukseen. Edellisen kierroksen tapaan osallistuvan budjetoinnin ehdotuksista äänestäminen toteutetaan vähintään kaksi kertaa valtuustokaudessa. Valmistelusykli tukee laadukasta valmistelua ja antaa riittävästi aikaa yhteiskehittämiselle ja vuorovaikutukselle kaupunkilaisten kanssa. Äänestyksen kautta etenevien hankkeiden toteutusvaiheeseen on tärkeää varata riittävästi aikaa ennen uuden kierroksen

aloittamista. Myös äänioikeutettuja ovat kaikki äänestysvuonna 12 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat henkilöt, jotka ovat kirjoilla Helsingissä.

Osallistuvaan budjetoinnin 2023–2024 toteuttamiseen varataan edellisen kierroksen tapaan osallisuusrahastosta 8,8 miljoonaa euroa. Osallistuvan budjetoinnin kolmannelle kierrokselle määrärahan alueelliseen jakautumiseen tehdään muutos. Aiemmillä kierroksilla 20 % määräraha eli 1 760 000 euroa oli kohdennettu kaupunkiyhteisiin ehdotuksiin. Toteutuskierroksella 2023–2024 kaupunkiyhteisestä määrärahasta luovutaan niin, että koko 8,8 miljoonaa euroa jaetaan suurpiirialueille väestömäärän mukaisesti. Muutos ensisijaisesti selkeyttää ja helpottaa kaupunkilaisen äänestystilannetta, koska äänestettäviä ehdotuksia on määrällisesti vähemmän. Suurpiirikohtaiset ehdotukset ovat kiinnostaneet sekä ehdotus- että äänestysvaiheessa kaupunkilaisia enemmän kuin kaupunkitasoiset ehdotukset, jolloin painottaminen oman alueen kehittämiseen on perusteltua. Myös väestömäärältään pienempien suurpiirialueiden osalta määrärahan kasvaminen mahdollistaa alueellista tasavertaisuutta isojen budjettiehdotusten osalta. Lisäksi muutos helpottaa ja nopeuttaa prosessin etenemistä sekä ehdotusten laadusta ja yhdenvertaista arviointia ja yhdistämistä. Suurpiiripohjaiseen aluejakoon ei nähdä tarpeelliseksi tehdä muutoksia seuraavalle kierrokselle. Palautekyselyjen perusteella enemmistö vastaajista koki nykyisen aluejaon luontevana ja kaupunkilaisia kiinnostaa ennen kaikkea lähialueita, -palveluja ja -toimintaa koskevat ehdotukset. Aluejaon kehittämistä voidaan kuitenkin tarkastella seuraavalle toteutuskierrokselle, kun kaupungilla on kokemusta osallistuvan budjetoinnin toimeenpanosta ilman kaupunkiyhteisiin ehdotuksiin kohdennettua määrärahaa.

Äänestystuloksen määräytyminen ja äänestäminen ovat olleet osalle kaupunkilaisista vaikeaselkoisia ja epäselviä. Aiemmillä toteutuskierroksilla kaupunkilainen äänestystilanteessa jakoi alueen määrärahan eri budjettiehdotusten kesken haluamallaan tavalla lisäämällä ehdotuksia äänestyskoriin sähköisellä alustalla. Kolmannelle toteutuskierrokselle äänestystä selkeytetään niin, että äänestys tapahtuu kaupunkilaisen käytettävissä olevan äänimäärän perustella. Äänet kaupunkilainen voi jakaa alueen ehdotusten kesken haluamallaan tavalla. Samalle ehdotukselle voi antaa vain yhden äänen ja osan äänistä voi jättää käyttämättä. Äänestyksessä käytössä oleva tarkka äänimäärä sekä äänestyksen tarkemmasta toteuttamisesta päättää viestintäjohtaja ennen OmaStadin käynnistymistä.

Aiemmillä kierroksilla äänestystulos oli reaaliaikaisesti seurattavissa äänestyksen aikana. Mahdollisuus seurata äänestystulosta asetti kaupunkilaiset epätasa-arvoiseen asemaan erityisesti niiden äänestäjien kohdalla, joilla ei ole seurannan edellyttämää osaamista, laitteita tai in-

ternet-yhteyttä. Seuraavalla toteutuskierröksellä äänestystulos on nähtävissä vasta äänestyksen päättymisen jälkeen eikä äänestystulosta voi seurata reaaliaikaisesti äänestyksen aikana. Muutos lisää äänestäjien välistä tasa-arvoa ja vähentää taktikointia äänestysajan loppuvaiheessa. Edellisten kierrosten tapaan äänestystulos julkaistaan osallistuvan budjetoinnin verkkosivulla äänestyksen päättyttyä.

Tarkennuksena aikaisempien kierrosten toteuttamisperiaatteisiin lisätään mainita, että OmaStadin äänestyksen kautta toteutettavista hankkeista tehdään niiden valmistumisen yhteydessä päätös, jossa käyttöomaisuuskohde siirretään Osallisuusrahaston keskeneräisestä käyttöomaisuudesta toimialan valmiiseen käyttöomaisuuteen.

Lisäksi Helsingin osallistuvan budjetoinnin toteutettavaksi äänestettyjen hankkeiden välillä voidaan toteuttaa hankkeiden välinen määrärahojen siirto kaupunkilaisen ehdotuksen täysimittaiseksi toteuttamiseksi. Mikäli valmiiksi todettavasta hankkeesta jää määrärahoja käyttämättä, niitä voidaan siirtää keskeneräisille osallistuvan budjetoinnin hankkeille, joilla on ilmeinen ja perusteltu lisämäärärahan tarve. Siirto voidaan toteuttaa vain toimialan sisällä saman osallistuvan budjetoinnin kierroksen hankkeiden välillä. Tällä muutoksella varmistetaan kaupunkilaisten ehdotusten täysimittainen toteutuminen. Muutos otetaan käyttöön myös takautuvasti kierroksen 2020–2021 osalta mm. kustannusten nousuista johtuen. Valmistumisesta ja määrärahojen siirrosta tehdään kaupunginkanslian viestintäjohtajan viranhaltijapäätös.

Lisäksi toteutusperiaatteisiin lisätään maininta siitä, että niiden toteutukseen äänestettyjen hankkeiden osalta, joiden vuosittaiset ylläpitokustannukset ylittävät 10 000 €, maksetaan ylläpitokustannukset osallisuusrahastosta ensimmäisen kolmen vuoden ajalta. Tällaisiksi hankkeiksi on tunnistettu esimerkiksi talviuintipaikat, yleisö-WC:t ja tietyt liikuntapaikat. Osallisuusrahastosta varataan näille osallisuusrahastosta rahoitettaville ylläpitokustannuksille määräraha äänestyksen jälkeen toteutukseen etenevien hankkeiden mukaisesti. Mahdollisesta neljännessä vuodesta eteenpäin ylläpitokustannukset siirtyvät toimialan normaaliin taloussuunnitteluun.

Osallistuvan budjetoinnin budjettiehdotusten reunaehdot ja niiden keskeiset muutokset kolmannelle toteutuskierrökselle

Osallistuvan budjetoinnin reunaehtojen muutokset ja täsmennykset ovat tehty toisen kierroksen kokemusten ja palautteen pohjalta. Merkittävimmät uudistukset reunaehdoissa liittyvät kaupungin aikaisempien päätösten ja linjausten huomioimiseen, asemakaavan, kaavoituksen ja tilaverkoston huomioimiseen, alueiden tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden varmistamiseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelas-

tustoimen uudistuksen vaikutuksiin. Lisäksi tehtiin täsmennyksiä ratkaisukeskeiseen suhtautumiseen ja määräaikaisten palvelujen tai toiminnan keston.

Osallistuvan budjetoinnin budjettiehdotusten tulee olla lainmukaisia, kaupungin arvojen ja strategian mukaisia sekä kaupungin toimivallan puitteissa toteutettavissa. Helsingissä osallistuvan budjetoinnin OmaS-tadin budjettiehdotusten lähtökohtana on, että ne lisäävät suurpiirialueiden toimivuutta, viihtyisyyttä, elinvoimaisuutta, turvallisuutta, hyvinvointia, terveyttä tai yhteisöllisyyttä paikalliset lähtökohdat ja voimavarat huomioiden.

Osallistuvan budjetoinnin toteutuskelpoisuuden arvioimisessa käytetyt budjettiehdotusten toteutusperiaatteet ja reunaehdot on pidetty edelleen yleisellä tasolla, jotta ne säilyisivät ymmärrettävinä ja ohjaisivat ehdotusten sisältöjenselvittämistä kaikkein kriittisimmässä kohdissa kuitenkin liikaa niitä rajoittamatta. Yleisen tason reunaehdoilla on haluttu turvata riittävän matala kynnys ehdottaa toimintaa ja mahdollistaa monipuolisten hankkeiden toteuttaminen osallistuvan budjetoinnin määrärahoilla. Osallistuvan budjetoinnin reunaehtoihin vahvistetaan lähtökohtaa siitä, että ehdotuksia arvioidaan ratkaisukeskeisellä tavalla ja niihin suhtaudutaan myönteisesti. Tavoitteena on, että kaupungin suunnitteluperiaatteita ja linjauksia tulkitaan ja sovelletaan niin, että kaupunkilaisen ehdotus voi edetä äänestykseen ja hänen vaikuttamisensa mahdollisuudet säilyvät.

Äänestykseen etenevien budjettiehdotusten tulee olla edelleen vähintään 35 000 euron arvoisia. Budjettiehdotukset eivät voi ylittää alueen määrärahaa ja yksittäisen äänestettävän ehdotuksen kustannukset saavat olla enintään 50 % alueen kokonaisbudjetista. Määrärahaa voidaan käyttää sekä investointeihin että käyttötalousmenoihin.

Osallistuvan budjetoinnin budjettiehdotuksia ja niiden toteutuskelpoisuutta tarkasteltaessa huomioidaan yleis- ja asemakaavan lisäksi kunnan toimielimen vahvistamat palvelulinjaukset ja suunnitteluperiaatteet sekä olemassa oleva palvelu- ja tilaverkosto. Reunaehtoihin on tasa-puolisen ja yhdenvertaisen arvioinnin varmistamiseksi lisätty, etteivät ehdotukset voi olla kaupungin aikaisempien päätösten ja päätettyjen linjausten vastaisia. Arvioinnissa huomioidaan esimerkiksi asemakaavan, kaavoituksen ja tilaverkoston näkökulmasta se, onko hanke mahdollista toteuttaa suurpiirialueelle. Alueelle voidaan arvioinnin perustella toteuttaa myös väliaikaisia ehdotuksia (esimerkiksi 5–10 vuotta), vaikka alueen kaavoitus tai muu suunnittelu olisi kesken tai juuri alkamaisillaan.

Lisäksi reunaehtoihin on lisätty, että ehdotuksia arvioidaan myös alueiden keskinäisen tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi. Kaupunkilaisen ehdotuksen arvioinnin yhteydessä huomioidaan palvelun tasavertainen saavutettavuus sekä alueellinen soveltuvuus. OmaStadissa hyödynnetään kaupungin tekemiä palveluverkkosuunnitelmia ja ehdotusten sijainnin ratkaisemisessa huomioidaan palveluverkkosuunnitelman antamat mahdollisuudet. Täydennyksillä lisätään arvioinnin läpinäkyvyyttä ja tasapuolisuutta. Lisäksi täydennykset helpottavat ehdotusten arviointia suhteessa kaupungin olemassa oleviin suunnitelmiin ja ne käsitellään tasapuolisesti sekä tasalaatuisesti kaikilla toimialoilla avoimen ja läpinäkyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Ehdotuksen etenemisen mahdollistamiseksi kaupungilla on oikeus muuttaa ehdotusten arvioinnin yhteydessä kaupunkilaisen ehdotusta yhdessä sovittujen periaatteiden mukaisesti niin, että se muutoksen myötä voi edetä äänestysvaiheeseen. Kaupunki voi myös poistaa prosessin aikana ehdotuksesta yksittäisiä reunaehtojen vastaisia asioita, jos ehdotus muutoin kokonaisuutena sisältää toteutuskelpoiseksi arvioituja asioita. Ehdotuksen tarkempi toteutuksen tapa määritellään yhdessä kaupunkilaisten kanssa yhteiskehittämisen vaiheessa.

Merkittävä muutos reunaehdoissa on myös se, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä osallisuusrahaston varoilla ei jatkossa voida rahoittaa sosiaali- ja terveystalouteen tai pelastustoimeen kohdistuvia hankkeita 1.1.2023 alkaen. Lisäksi määräaikaisissa palveluissa tai toiminnassa kustannukset lasketaan maksimissaan kolmen vuoden mittaisen toiminnan ajaksi. Linjaus selkeyttää käytänteitä, sillä aiemmillä kierroksilla määräaikaisten palvelujen tai toiminnan maksimikestoaikaa ei oltu määritely.

Jos kaupunkilaisen tai yhteisön jättämä ehdotus ei täytä osallistuvan budjetoinnin reunaehtoja tai kriteerejä, on omastadi.hel.fi-sivulla kaupungin asiantuntijoiden valmisteleva perustelu asiasta. Näin ehdotuksen jättäjä voi edistää hänelle tärkeää asiaa kaupungissa muita vaikuttamiskanavia pitkin.

Jos jonkin toteutettavaksi äänestetyt budjettiehdotuksen toimeenpanoa ei voida jostain perustellusta syystä toimialalla käynnistää, tulee asiasta tehdä päätös toimialalla.

Muilta osin aiemmin määritellyt osallistuvan budjetoinnin reunaehdot jäävät voimaan edellisten kierrosten toteutusperiaatteiden mukaisesti. Tarkemmat kuvaukset OmaStadin reunaehdoista on kuvattu liitteessä 1 Helsingin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin toteuttamisen periaatteet 2023–2024.

Toimeenpanon johtaminen ja seuranta

Kaupunginhallitus päättää osallisuusrahaston sääntöjen mukaisesti toimeenpanokausittain toimeenpanon periaatteet. Pormestari vahvistaa osallistuvan budjetoinnin äänestyksen jälkeen äänestystuloksen ja toteutettavaksi etenevät hankkeet sekä niille kohdennettavat määrärahat.

Kaupunginkanslia vastaa toimintaperiaatteiden päätösvalmistelusta ja toimeenpanon koordinoinnista tiiviissä yhteistyössä toimialojen kanssa. Toimiala vastaa toimialakohtaisesta osallistuvan budjetoinnin valmistelusta ja toteutuksesta, resursoinnista, vuorovaikutuksesta kaupunkilaisien kanssa sekä hankkeiden toteutumisesta kaupunginhallituksen vahvistamien tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden mukaisesti sekä siitä, että osallistuva budjetointi huomioidaan osana toimialan normaalia talouden ja toiminnan suunnittelua.

Osallistuvan budjetoinnin ohjausryhmä ja kehittämisryhmä ovat toimineet operatiivisen valmistelun ja toimeenpanon yhteistyöelimenä. Ohjaus- ja kehittämisryhmien jäsenet ovat olleet toimialan osallisuuden ja viestinnän sekä eri palvelujen asiantuntija- tai esimiestehtävissä työskenteleviä. Lisäksi toimialat ovat perustaneet sisäisiä osallistuvan budjetoinnin toimeenpanon ryhmiä tai muita toimialan sopivaksi katsomia ryhmiä koordinoimaan valmistelua ja toimeenpanoa toimialalla.

Osallistuvan budjetoinnin budjettiehdotusten toimeenpanon toteutumista seurataan kaupunginkansliassa ja toimialakohtaisesti. Toimialat raportoivat osallistuvan budjetoinnin hankkeiden toimeenpanon etenemisestä tarvittaessa kaupungin johtoryhmässä sekä toimialalautakunnissa osallisuus- ja vuorovaikutusmallin raportoinnin yhteydessä. Lisäksi toimialan johtoryhmä seuraa osallistuvan budjetoinnin hankkeiden toteutumista ja seuraavan kierroksen valmistelua toimialalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Sinkkonen, alueosallisuuspäällikkö, puhelin: 310 37914
johanna.sinkkonen(a)hel.fi
Kirsi Verkka, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin toteuttamisen periaatteet 2023-2024
- 2 Selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutuksesta ja äänestyksestä 2020-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Toimialajohtajat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 284

Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 1.6.2023 lukien

HEL 2023-005240 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa kaksi varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 1.6.2023 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa. Varhaiskasvatuksen palveluohjaaja käyttää julkista valtaa päättäessään lasten varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen ottamisesta.

Palveluohjauksen prosessille asetettuja tavoitteita ei saavuteta nykyisillä resursseilla. Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkoja tarvitaan lisää, jotta varhaiskasvatuksen palveluohjaus pystytään toteuttamaan tavoitteiden mukaisesti ja näin varmistamaan osaltaan varhaiskasvatuksen laatua.

Virat sijoittuvat varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden varhaiskasvatuksen palveluohjauksen yksikköön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioon sisältyy määräraha esitettävillä viroilla.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole

muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan tehtäväkohtainen palkka määräytyy kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen sekä tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella vahvistetun tason mukaisesti. Tehtäväkohtaiseksi kuukausipalkaksi on päätetty 3 639,11 euroa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 285

Nuorisoneuvoston asettamisen periaatteet

HEL 2023-003867 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että nuorisoneuvosto asetetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Nuorisoneuvoston jäsenet valitaan nuorisoneuvoston vaaleissa.
- Nuorisoneuvoston toimikausi on kaksi vuotta vaaleja seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.
- Äänioikeutettuja nuorisoneuvoston vaaleissa ovat nuoret, jotka vaalivuonna ovat täyttäneet vähintään kolmetoista, mutta eivät kahdeksatoista vuotta.
- Vaalikelpoisia ovat kaikki äänioikeutetut.
- Nuorisoneuvostoon valitaan kolmekymmentä jäsentä. Lisäksi valitaan viisi varajäsentä äänimäärän mukaisessa sijaantulojärjestyksessä.
- Vaalit järjestetään nuorisoasiainjohtajan vahvistamana ajankohtana syksyllä.
- Vaaleja edeltää nuorisoasianjohtajan vahvistama ajanjakso, jolloin ehdokkaaksi ilmoittautuminen on tehtävä.
- Vaalituloksen perusteella valittujen nimet julkaistaan nuorisoasianjohtajan vahvistamana ajankohtana.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluja järjestämään nuorisoneuvoston vaalit nuorisoasiainjohtajan vahvistaman aikataulun mukaisesti sekä kouluja ja oppilaitoksia mahdollistamaan äänestystilaisuuksien järjestämisen koulupäivien aikana yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nuorisoneuvosto ja nuorisoneuvoston vaalit

Nuorisoneuvosto on kuntalain (410/2015) 26 §:ssä tarkoitettu nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto), jonka kaupunginhallitus asettaa. Vaikuttajaryhmän kokoonpanosta tai jäsenten valintatavasta ei ole sääntelyä.

Helsingin nuorten vaikuttajaryhmä (vuoteen 2017 Ruudin ydinryhmä ja vuodesta 2018 nuorisoneuvosto) on valittu vuodesta 2011 alkaen nuorisopalveluiden toimittamilla sähköisillä vaaleilla. Helsingin nuorisoneuvoston vaaleissa äänioikeus on ollut 13–17-vuotiailla nuorilla, ja oikeus asettua ehdolle nuorilla, jotka ovat täyttäneet 13 vuotta, mutta eivät 18 vuotta, ennen kuin kulloinkin valittavan nuorisoneuvoston toimikausi alkaa. Helsingin nuorisoneuvoston jäsenmäärä on ollut vuodesta 2019 alkaen 30 jäsentä ja toimikausi vuodesta 2020 alkaen kaksi vuotta.

Äänestysikäisten nuorten kasvavan määrän ja alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta nuorisoneuvosto on perusteltua valita jatkossakin edellisvuosien tavoin vaaleilla. Nuorisoneuvostoon asettuu ehdolle enemmän nuoria, kuin sinne on mahdollista valita, joten vaalit toimivat myös tärkeänä demokratiakasvatuksen menetelmänä. Vaalien kautta nuoria on valittu nuorisoneuvostoon tasaisesti eri kaupunginosista.

Vuoden 2023 vaalien järjestäminen

Nuorisoneuvoston vaalien toteutuksesta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Nuorisopalvelut järjestää vaalit siten, että kaikille helsinkiläisille äänestysikäisille nuorille tarjotaan mahdollisuus äänestämiseen vaalien aikana.

Nuorisoneuvoston vaaleissa vuonna 2023 ehdolle saavat asettua ja äänestää kaikki vuosina 2006–2010 syntyneet helsinkiläiset nuoret. Äänioikeutettuja ja vaalikelpoisia nuoria on Helsingissä kaikkiaan yli 30 000 (vuonna 2021 äänioikeutettuja nuoria oli 28 538). Vaalit järjestetään sähköisesti ja nuoret tunnistetaan Digi- ja väestötietovirastolta saatuja tietoja vasten.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut ovat sopineet vaaleja koskevan aikataulun yhteistyössä Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa. Vaalit on toteutettu samanaikaisesti pääkaupunkiseudun kuntien kesken yhteistyössä jo useamman vuoden.

Nuorisoneuvoston vaaleissa ehdolle asettumiselle on aikaa kolme viikkoa ajalla 11.-29.9.2023. Äänestysaika puolestaan on niin ikään kolme viikkoa ajalla 6.-24.11.2023.

Äänestystilaisuuksia tullaan tarjoamaan nuorisopalveluiden resurssien mukaisesti kaikkien alueiden yläkouluille. Lisäksi kaikille nuorille äänestysmahdollisuuden tarjoavaa yhteistä äänestyspistettä keskustakirjasto Oodissa kehitetään ja sen näkyvyyttä parannetaan. Myös viestintää äänestysmahdollisuuksista tehostetaan entisestään. Vaaleissa valittujen nimet julkaistaan 7.12.2023 nuorten gaalassa. Valittujen nuorten osalta tulokset julkaistaan nuorten.hel.fi -sivustolla sen jälkeen, kun kaupunginhallitus on asettanut nuorisoneuvoston.

Vuoden 2023 vaaleissa on tavoitteena 10 000 äänestänyttä nuorta. Vaaliprosessin painopisteinä ovat erityisesti koulu yhteistyön tiivistäminen yläkoulujen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa sekä vaalien näkyvyyden lisääminen nuorten keskuudessa.

Vuonna 2021 vaalien jälkeen ehdolle asettuneilta nuorilta kerättiin palautetta vaaliprosessista. Vastausten perusteella on vuonna 2023 tarkoituksenmukaista löytää uusi vaalikonepalvelu sekä tiivistää yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien kesken. Nuorisoneuvosto toivoi myös, että koulu yhteistyötä lisättäisiin, jotta äänestysmahdollisuudet parantuisivat entisestään myös toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginhallituksen päätökseen on sisällytetty kehoitus kouluille ja oppilaitoksille mahdollistaa äänestystilaisuuksien järjestäminen koulupäivien aikana. Vaalit toimivat demokratiakasvatuksen menetelmänä.

Vaalien järjestelyt vuonna 2021

Nuorisoneuvoston vuoden 2021 vaaleissa saivat asettua ehdolle ja äänestää kaikki vuosina 2004–2008 syntyneet helsinkiläiset nuoret. Ehdokkaaksi asetui 74 nuorta, mikä oli enemmän kuin koskaan ennen Helsingin nuorisoneuvoston vaaleissa.

Nuorisopalvelut järjestivät 8.-26.11.2021 tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa äänestystilaisuuksia laajalti kouluissa ja oppilaitoksissa. Äänestyksen toteutukseen osallistuivat lähes kaikki kaupungin ja yksityiset yläkoulut sekä osa toisen asteen oppilaitoksista. Äänestysmahdollisuuksista ja -tilaisuuksien järjestämisestä neuvoteltiin koulukohtaisesti. Kouluilla järjestettiin pääsääntöisesti yksi äänestyspäivä. Nuorisotaloilla pystyi äänestämään 22.–26.11.2021. Ensimmäistä kertaa kaikilla äänioikeutetuilla nuorilla oli mahdollisuus äänestää myös keskustakirjasto Oodin aulassa kaikkina äänestyspäivinä seitsemänä päivänä viikossa klo 16–19.

Vaaleissa annettiin yhteensä 9 396 ääntä ja äänestysprosentti oli 35,4 %. Koronatoimet haastoivat jonkin verran äänestysten sujuvuutta. Edellisissä vaaleissa vuonna 2019 ääniä annettiin 9 493 ja äänestysprosentti oli 35,7 %.

Nuorisoneuvoston varajäsenet

Nuorisoneuvostoon ei ole aiemmin valittu varajäseniä. Vuosien 2022-23 nuorisoneuvoston asettamispäätöksen (Khs 13.12.2021, 941 §) perusteluissa todettiin, että nuorisoneuvoston työskentelyssä on pohdittu varajäsenien tarpeellisuutta. Mahdollisuutta valita varajäseniä selvitetään seuraavia vaaleja varten.

Asiaa on selvitetty ja käsitelty nuorisoneuvostossa. Tämän perusteella pidetään tarkoituksenmukaisena, että neuvostoon voitaisiin valita joitain varajäseniä, jotka voisivat tulla estyneiden jäsenten sijaan. Menettelyllä turvataan neuvoston kokousten päätösvaltaisuus. Tarkemmin varajäsenten osallistumisen käytännöt on tarkoitus päättää asettamispäätöksen yhteydessä.

Toimivalta ja asian jatko

Kuntalain 26 §:n mukaan kaupunginhallitus asettaa nuorisoneuvoston. Kaupunginhallituksen päätöksen 18.12.2017, 1136 § mukaisesti nuorisoneuvosto on valittu vaaleilla vuoden 2021 vaaleihin saakka. Nuorten vaikuttamisjärjestelmä uudistettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 7.2.2022, 117 §, eikä voimassa ole päätöstä vaalien järjestämisestä. Nyt ja myös jatkossa on tarkoituksenmukaista valita jäsenet vaaleissa.

Tarkoitus on, että vaalien jälkeen tuloksen selvittyä vaalivuoden joulukuussa kaupunginhallitus tekee edellisten vuosien tapaan varsinaisen nuorisoneuvoston asettamispäätöksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nuorisopalvelukokonaisuus

§ 286

Eduskuntavaalien vaalilautakuntien täydentäminen

HEL 2023-000490 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 30.1.2023 asettamiensa ja 27.3.2023 täydentämiensä vaalilautakuntien kokoonpanoa liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Eduskuntavaalit 2023 muutokset vaalilautakunnissa 02042023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 30.1.2023 § 63 vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten 167 vaalilautakuntaa hoitamaan vaalipäivän äänestämistä Helsingin äänestyspaikoissa. Kaupunginhallitus täydensi vaalilautakuntien kokoonpanoa 27.3.2023 § 206. Tämän jälkeen vaalilautakuntien kokoonpanoihin on tullut peruutuksia, muutoksia ja lisäyksiä. Muutokset tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Eduskuntavaalit toimitettiin sunnuntaina 2.4.2023.

Kaupunginhallituksen on vaalilain 15 §:n mukaisesti hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Helsingissä vaalilautakunnissa on viisi varajäsentä.

02.05.2023

Vaalilautakunnissa on jäseniä ja varajäseniä yhteensä 1670. Vaalikel-poinen vaalilautakuntaan on jokainen äänioikeutettu, jonka kotikunta on Helsinki. Vaalilain 15 §:n mukaisesti vaalilautakuntien jäsenten ja vara-jäsenten tulee valtiollisissa vaaleissa mahdollisuuksien mukaan edus-taa kunnassa edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolerekisteriin merkittyjä puolueita.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Eduskuntavaalit 2023 muutokset vaalilautakunnissa 02042023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.03.2023 § 206

HEL 2023-000490 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 30.1.2023 asettamiensa vaalilautakuntien ko-
oonpanoa liitteen 1 mukaisesti ja nimeää liitteen 2 mukaiset varajäse-
net.

30.01.2023 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

§ 287

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

HEL 2023-005368 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus vahvisti keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle vuoden 2023 eduskuntavaalien yhteydessä hoidetuista tehtävistä maksettavaksi palkkioksi 6 100 euroa, mikä maksetaan talousarvion kohdalta 1 10 01 (Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkiopyyntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja pyytää, että hänelle suoritetaan 2.4.2023 toimitettuihin eduskuntavaaleihin liittyvien tehtävien hoitamisesta palkkio 6 100 euroa Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet - päätöksen (kaupunginvaltuusto 23.6.2021 § 213) nojalla. Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet - päätöksen mukaan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle maksetaan vaalikohtainen palkkio.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle on hänen pyyntönsä mukaisesti maksettu 5 750 euroa vuonna 2015 ja 5 750 euroa vuonna 2019 eduskuntavaaleihin liittyvien tehtävien hoitamisesta.

Kaupunginvaltuusto päätti 23.6.2021 § 213 Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttamisesta 1.8.2021 lukien. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti palkkioita korotettiin palkkioluokittain tarkasteltuna keskimäärin 6,6 %.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio maksetaan talousarvion kohdalta 1 10 01, jonka määrärahat on osoitettu vaalien järjestämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkiopyyntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 288

Hakemus Uudenmaan ELY:lle Oulunkylän jalopuulehdon luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2022-012296 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maarit Vierson ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oulunkylän jalopuulehdon hoito- ja käyttösuunnitelma 2023-2032
- 2 Oulunkylän jalopuulehto rajaus
- 3 Lainhuutotodistus 91-28-9903-55
- 4 Lainhuutotodistus 91-422-6-56

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Oulunkylän jalopuulehdon luonnonsuojelualueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi

Suojelun perusteet ja tarkoitus

Suojelun tarkoituksena on säilyttää Vantaanjoen varressa sijaitseva runsaasti vaahteraa kasvava lehtometsikkö, joka on entinen pihapiiri. Suojelu turvaa metsikön luontaisen kehittymisen jalopuumetsäksi. Alue täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuojelualueen perus-

tamisen yleiset edellytykset. Alueella on runsas ja erityislaatuinen orvakkalajisto, joka muistuttaa Itämeren eteläosien lajistoa. Uhanalaisia ja hyvin harvinaisia orvakkalajeja on useita. Lahopuuta on runsaasti.

Alueen sijainti ja rajaus

Oulunkylän jalopuulehto sijaitsee Oulunkylän ja Pukinmäen rajalla. Alueen pinta-ala on 0,87 ha. Pieni lehtoalue rajautuu koillisessa Vantaanjokeen, luoteessa Käskynhaltijantiehen, lounaassa voimalinjaan, etelässä kevyen liikenteen väylään ja idässä entiseen peltoon.

Koillisrajana oleva Vantaanjoen pääuoma on Natura-alueita FI0100104.

Kiinteistötiedot

Luonnonsuojelualue sijaitsee lähes kokonaan kiinteistöllä 91-28-9903-55. Koska Vantaanjoen varrella raja kulkee rantaviivaa pitkin, pieniä osia suojelualueesta sisältyy kiinteistöön 91-422-6-56, johon kuuluu Vantaanjoen vesialueita. Helsingin kaupunki omistaa kiinteistöt.

Kaavoitus

Oulunkylän jalopuulehto sijaitsee yleiskaavassa virkistys- ja viheralueella.

Asemakaavassa nro 8185 suojelualue sijoittuu puistoalueelle.

Luontotyypit ja kasvillisuus

Oulunkylän jalopuulehdon alue oli 1970-luvun alkuun saakka pihamaata, jota ympäröivät pellot. Nykyisen kaltainen metsäinen ilme paikalla alkoi olla 1980-luvulla, kun puut varttuivat ja uusia taimia kasvoi. Paikka sijaitsee Vantaanjoen melko jyrkällä törmällä. Alhaalta rannalta maasto kohoaa seitsemän metriä entiselle piha-alueelle ja 11 metriä korkeimmille kalliopaljastumille.

Alueella kasvaa kymmenittäin runkokuiksi varttuneita vaahteroita. Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnissa vuonna 2022 alueen todettiin täyttävän vaarantuneen luontotyypin, jalopuulehdon, ominaispiirteet. Vaahteroiden lisäksi muukin puusto on lehtipuuvältaista. Suojelualueen eteläreunassa kasvaa muutamia järeitä kuusia, yksi lehtikuusi ja puistolehmuksia, jotka todennäköisesti ovat vanhoja pihapuita. Vanhan asutuksen merkkeinä ovat kallion lakialueen kaivannot, kivijalan jäänteet sekä rannalle johtavat betoniportaat.

Metsäalue on saanut vuosikymmenien ajan kehittyä luontaisesti. Lahopuuta on runsaasti. Pensaskerros ja pienpuusto on paikoin tiheää, mut-

ta kallioisimmilla kohdilla puustoa on vain harvakseltaan. Jokivarren leppiä ja tuomia kasvava rantametsä on luonnontilainen.

Helsingin luontotietojärjestelmässä alue on arvokas orvakka- ja lintu-kohte.

Merkittävä lajisto

Lahottajasienet

Oulunkylän jalopuulehdon lahottajasienilajisto on monimuotoinen, ja kahdessa alueella tehdyssä inventoinnissa löytyi ainutlaatuista lajistoa. Perusorvakkalajisto muistuttaa enemmän Itämeren etelärantojen kuin pohjoisrantojen lajistoa. Lehtipuiden lajistosta alueelta löytyi mm. erittäin uhanalainen risakääpä, hyvin harvinaiset kehä- ja usvakurokka sekä Suomen ensimmäiset havainnot harsolajista Oliveonia subfibrillosa. Kuusimaapuulta löytyi alueellisesti uhanalaista peikonnahkaa.

Oulunkylän jalopuulehto muodostaa hyvän elinympäristön lahottajasienille. Sen sijainti Suomen etelärannikolla suojaisan joen varrella on ilmastollisesti edullinen. Alueella on eteläisempien kasvillisuusvyöhykkeiden puulajistoa ja runsaasti lahoppuuta.

Inventoinneissa on todettu, että koska Oulunkylän jalopuulehdon alue on pieni, olisi hyvä säästää lehtipuustoa hoitamattomana metsäisillä paikoilla alueen etelä- ja itäpuolella sekä Vantaanjoen vastarannalla.

Linnusto

Oulunkylän jalopuulehdossa viihtyy runsas lehtimetsien peruslinnusto. Pesimälinnuston parimäärätiheys on melko suuri, mikä kertoo metsäalueen hyvästä laadusta. Rehevä ja kasvillisuudeltaan suojaisa paikka jokivarressa tarjoaa erinomaisen elinympäristön. Arvoa linnustolle lisää myös runsas lahoppuun määrä.

Alueen inventoinnissa löydettiin useita vanhoja tikankoloja sekä kuolleissa että elävissä puissa. Kahdessa luonnonkolossa pesi kottarainen. Myös tali- ja sinitäinen sekä kirjosiippo pesivät alueella todennäköisesti luonnonkoloissa. Kesällä 2019 todetuista pesimälinnuista pensaskerttu on Suomessa silmälläpidettävä.

Lepakot

Linnustoinventoinnin yhteydessä havaittiin myös kahden eri lepakkolajin saalistavan Vantaanjoen yllä. Lepakot saattavat hyödyntää Oulunkylän jalopuulehdon vanhojen puiden koloja päiväaikaisina lepopaikkoina. Lepakot ovat luontodirektiivin IV liitteen tiukasti suojeltuja lajeja, joiden

lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä.

Alueen käyttö

Oulunkylän jalopuulehdon virkistyskäyttö on vähäistä. Alueella on kaksi polkulinjaa, joista toinen kulkee entisen pihapiirin läpi. Se toimii oiko-polkuna itäosan kevyen liikenteen väylältä länteen Käskynhaltijantielle. Käskynhaltijantieltä kulkee rantaan toinen kalastajien käyttämä polku. Polut ovat kapeita eikä lehdossa ole polkujen ulkopuolella juurikaan kulumisen merkkejä.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonhoidon suunnitelma

Lehdon puuston annetaan kehittyä luontaisesti. Tarvittaessa vaaralliset puut kaadetaan reittien varsilta, ja jätetään lahoppuiksi kasvupaikalleen.

Vieraslajeina tavattavia karhunköynnöstä, isotuomipihlajaa ja terttuseljaa poistetaan alueelta.

Virkistyskäytön suunnitelma

Alueen pihapiirin läpi kulkeva oikopolku merkitään viralliseksi kulkureitiksi, jolla liikkumista suositellaan. Jos polku vettyy, sitä voidaan parantaa soraistuksella. Näin polku pysyy kuivana ja tarve kiertää märkä kohta vähenee.

Virallisen polkureitin yhteyteen pystytetään pääopaste ja ainutlaatuisesta luonnosta kertova kohdeopaste tai opasteita.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen
- kasvien, sienten ja jäkälien sekä niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä on sallittua:

- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä
- marjojen ja ruokasienten poimiminen
- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahopuuksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen
- alueen eteläpuolella kulkevan kaasuputken käyttö ja huolto
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin osoitetulla tavalla.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Oulunkylän rantapuiston jalopuulehto sisältyy Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 kohteisiin.

Luonnonsuojelualueen perustamisen valmistelu käynnistettiin vuonna 2019, jolloin tehtiin kasvi-, luontotyyppi- ja linnustoinventointi. Lisäksi tehtiin orvakkainventointi, jotta saatiin päivitettyä aiemman vuoden 2011 inventoinnin tulokset.

Luontotietojen pohjalta alueelle on laatinut hoito- ja käyttösuunnitelman Ympäristösuunnittelu Enviro Oy.

Suojelualueetta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaa esiteltiin kaikille avoimessa yleisötilaisuudessa 31.10.2022. Tilaisuuden jälkeen kaikilla oli mahdollisuus jättää kirjallisia kannanottoja, joita ei kuitenkaan saatu.

Investoinnit

Oulunkylän jalopuulehdossa tarvittavia investointeja ovat opasteiden suunnittelu, rakentaminen ja maastoon pystyttäminen, alueen rajojen merkitseminen ja tarvittaessa alueen läpi kulkevan polun parantaminen.

Kustannukset ovat opasteiden määrästä riippuen 20 000–30 000 € /10 v.

Vuosittainen hoito

Vuosittaiseen hoitoon kuuluvia töitä ovat opasteiden ja mahdollisen kunnostetun polkureitin ylläpito sekä vaarallisten puiden kaataminen.

Yleinen kustannus luonnonsuojelualueiden hoitamiseksi on 950 € /ha/v. Tämän mukaan Oulunkylän jalopuulehdon hoitoon tarvitaan 826,50 € /v.

Suunnittelun ja hoidon koordinointiin liittyvät työt

Investointien koordinointiin liittyvä työ on virkatyötä. Virkatyötä on myös luontoinventointien sekä hoito- ja käyttösuunnitelman päivittämisen koordinointi kymmenen vuoden kuluttua.

Luontoinventointien uusiminen sekä hoito- ja käyttösuunnitelman päivittäminen maksaa 20 000–30 000 € /10 vuotta.

Oulunkylän jalopuulehdon perustamisesta tai hoito- ja käyttösuunnitelmasta ei saatu kannanottoja.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oulunkylän jalopuulehdon hoito- ja käyttösuunnitelma 2023-2032
- 2 Oulunkylän jalopuulehto rajaus
- 3 Lainhuutotodistus 91-28-9903-55
- 4 Lainhuutotodistus 91-422-6-56

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 08.12.2022 § 220

HEL 2022-012296 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Oulunkylän jalopuulehdon luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Käsittely

08.12.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Hanna Seitapuro. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

§ 289

Hakemus Uudenmaan ELY:lle Veräjämäen metsän luonnonsuojelua- luen perustamiseksi ja hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistami- seksi

HEL 2017-007146 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maarit Vie-
rusen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Veräjämäen metsän hoito- ja käyttösuunnitelma 2023-2032
- 2 Verajamaen_lehto_karttaA_01122017.pdf
- 3 Veräjämäen metsän rajaus
- 4 Lainhuutotodistus 91-411-1-159
- 5 LainhuutotodistusA.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäris-
tökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Veräjämäen metsän
luonnonsuojelun sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitel-
man.

Hakemus luonnonsuojelun perustamiseksi

Suojelun perusteet ja tarkoitus

Suojelun tarkoituksena on säilyttää monimuotoinen metsäalue Van-
taanjoen varrella. Alue täyttää luonnonsuojelun perustamisen
yleiset edellytykset. Suojelun alue sijaitsee korkealla rinteellä ja sen la-

kialueilla. Metsätyypit vaihtelevat joenrannan lehdoista rinteiden kangasmetsiin ja lehtomaisiin kankaisiin sekä avoimia kallionlakia reunustaviin kalliometsiin. Alueella on myös erilaisia korprien suotyypppejä.

Veräjämäen metsän kääpä- ja orvakkalajisto on poikkeuksellisen monimuotoinen ja sitä pidetään valtakunnallisesti merkittävänä. Inventoinneissa alueelta on tavattu 91 kääpä- ja noin 150 orvakkalajia, mikä on pinta-alaan suhteutettuna hyvin korkea luku. Uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lajeja on 14.

Veräjämäen metsän rauhoitus auttaa omalta osaltaan säilyttämään Vantaanjoen varren vihersormen monimuotoista luontoa.

Alueen sijainti ja rajaus

Veräjämäen metsä sijaitsee Vantaanjoen varrella Pikkukosken uimarannan ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) vesilaitoksen välisellä alueella. Idässä alue rajautuu Vantaanjokeen tai sen varrella kulkevaan kevyen liikenteen väylään, pohjoisessa uimarantaan ja asuintontteihin, lännessä Jokiniementiehen ja sitä reunustaviin metsiin sekä etelässä voimalinjaan ja sen eteläpuolella olevaan HSY:n vesilaitokseen.

Joen varren metsät ja suot ovat n. 8 m merenpinnan yläpuolella. Jyrkän rinteiden laella sijaitsevat avokallioiset yläosat kohoavat yli 34 m korkeuteen ja suojelualueen korkeuserot ovat yli 26 m.

Veräjämäen itäpuolella sijaitseva Vantaanjoen pääuoma on Natura-alueutta FI0100104.

Luonnonsuojelualueen pinta-ala on 17,10 ha.

Kiinteistötiedot

Alue sijaitsee Helsingin kaupungin omistamilla kiinteistöillä 91-408-1-0 ja 91-411-1-159.

Kaavoitus

Suurin osa Veräjämäen metsästä sijaitsee yleiskaavan virkistys- ja viheralueella. Alueen pohjoisreunalla alueelle ulottuu asuntovaltaisen alueen A4-pikselien kulmia. Lännessä Jokiniementien läheisyydessä alueelle ulottuu asuntovaltaisen alueen tehokkaampaan rakentamiseen liittyviä A2-pikseleitä.

Yleiskaavassa on pikselien avulla osoitettu maankäytön muotoja kärkeällä ja suuntaa antavalla tavalla. Helsingin kaupunki on korostanut, että kunkin pikselin alueen tarkempi suunnittelu tehdään yleiskaavan

laatimisen jälkeen. Tiettyä toimintoa osoittavan pikselin alueelle voi myöhemmässä vaiheessa osoittaa myös muunlaista maankäyttöä. Tämän vuoksi yleiskaavassa rakennettavaksi osoitettuihin alueisiin voi sisältyä myös viheralueita tai suojelua.

Lähes koko Veräjämäen metsä sijaitsee asemakaavan nro 3133 alueella ja on puistoa. Uimarannan läheiset alueet ja hyvin pieni kulmaus pohjoisessa asuntonttien eteläpuolella ovat urheilualuetta. Liikunnan harrastaminen on mahdollista luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeenkin, joten perustaminen ei ole ristiriidassa asemakaavan kanssa.

Hyvin pieni kulmaus Veräjämäen metsän luoteiskulmasta kuuluu asemakaavaan nro 9073 ja on puistoa.

Luontotyypit ja kasvillisuus

Veräjämäen metsäalueella pinnanmuodot ja kosteusolot vaihtelevat, mikä on luonut alueelle monimuotoisesti erilaisia luontotyyppisiä. Alueella esiintyy viittä uhanalaista ja kolmea silmälläpidettävää luontotyyppiä. Uhanalaisia luontotyyppisiä ovat erittäin uhanalaiset ruoho- ja lehtokorvet sekä vaarantuneet varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat, tuoreet keskiravinteiset lehdot ja kosteat runsasravinteiset lehdot. Silmälläpidettäviä ovat varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat, kosteat keskiravinteiset lehdot ja kalliometsät.

Laajimmat lehtoalueet sijaitsevat Veräjämäen metsän itäosassa joen rannassa ja korkealla rinteellä. Osa lehdoista on lähes aarniomaisia suurine kuusineen. Maahan kaatuneita lahoppurunkoja on runsaasti. Osalla lehtoalueista on tehty hakkuita 1900-luvun lopulla myrskytuhojen jälkeen ja niille on kasvanut tiheä kuusitaimikko. Alueelle on istutettu myös tammia, jotka elävät kituliaasti kuusten varjossa.

Edustavimmat varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat ovat vanhupuustoisia metsiä, joissa on paljon lahoppuuta. Ne sijaitsevat alueen itä- ja eteläosissa. Länsiosan kangasmetsiä on paikoin harvennettu. Hoidon jäljet näkyvät puuston ikärakenteessa nuoren puuston runsautena eivätkä hoitokuviot edusta uhanalaista luontotyyppiä.

Lehtokorvet sijaitsevat Veräjämäen koillis- ja lounaisosissa. Sekapuustoisten korprien kenttäkerroksen kasvilajeja ovat koillisosassa Helsingissä huomionarvoiset lehtokasvit, kuten laajoina kasvustoina esiintyvä lehtokorte ja runsas lehtotähtimö, ja lounaassa suuret saniaisit, kuten metsäalvejuuri ja isoalvejuuri. Koillisosan lehtokorpi sijaitsee suuren hulevesiojan länsipuolella kosteassa maastossa ja on hyvin säästynyt kulumiselta. Lehtokorpi on edustavuudeltaan hyvä.

Länsiosassa sijaitsevan ruohokorven eteläosassa virtaa noro.

Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmän mukaan Veräjämäen metsässä on useita arvokkaita kääpä- ja orvakka-alueita. Se on kokonaisuudessaan tärkeä lintualue ja täyttää lähes kokonaan metsien MET-SO-kriteerit ja maakunnallisesti arvokkaan luontokohteen LAKU-kriteerit.

Merkittävä lajisto

Lahottajasinenet

Veräjämäen metsässä on hyvin monimuotoinen lahottajasienilajisto ja aluetta pidetään valtakunnallisesti merkittävänä.

Alueelta on löydetty 90 kääpälaajia ja noin 150 orvakkalajia. Arvokkaita elinympäristöjä kuvaavia kääpien indikaattorilajeja on peräti 60. Lisäksi alueelta on havaintoja lähes 30 vaateliaasta tai harvinaisesta orvakkalajista. Uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lajeja on 14, kuten erittäin uhanalainen paksukääpä, vaarantuneet harjaskääpä, sitkaskääpä ja kastanjakääpä sekä alueellisesti uhanalaiset harjasorakas, kangaskurokka ja viherkarhikka. Hyvin harvinaisten lajien määrä on hyvin korkea. Tällaisia ovat esim. Suomen toinen havainto hiidennahasta ja ainoa havainto puikkohämäkästä. Alueelta on löytynyt myös lajeja, jotka saattavat vielä olla tieteelle kuvaamattomia.

Rikkaan lahottajasienilajiston syntyä selittävät monet tekijät: Maaston pinnanmuodot ja kosteusolot vaihtelevat, mikä luo mahdollisuudet erilaisten elinympäristöjen kehittymiselle. Veräjämäellä on myös ilmastollisesti edullinen sijainti lähellä merta suojaisalla joen rannalla. Alueella on luonnontilaisen kaltaisia, runsaasti lahoppuuta sisältäviä metsäkuvioita, ja mielenkiintoista aluetta on myös tutkittu enemmän kuin monia muita metsäalueita.

Uhanalaisen lajiston säilymisen kannalta olisi hyvä turvata metsien säilyminen mahdollisimman luonnontilaisina Vantaanjoen varrella ja varmistaa lajiston leviämismahdollisuuksia viheryhteyksien avulla.

Veräjämäellä osa alueella esiintyvistä uhanalaisista ja harvinaisista lajeista jää luonnonsuojelun alueen rajauksen ulkopuolelle.

Liito-orava

Veräjämäen metsän luonnonsuojelun alueella on kaksi liito-oravan ydin-alueita, jotka sijaitsevat etelärajan korvessa ja kuusisekametsässä sekä Vantaanjoen varren lehdossa. Eteläosan metsässä on kolohaapa, jota liito-orava käyttää pesäpuuna.

Liito-oravan kulkuyhteydet Veräjämäestä muualle ovat heikot, sillä Vantaanjoki muodostaa itäpuolella leveän kulkuesteen ja pohjoisen

suuntaan yhteydet ovat avomaiden ja asuinalueiden katkomat. Länteen Käpylän suuntaan liito-oravat pääsevät Kotoniitynpuiston kautta.

Liito-orava on luontodirektiivin IV liitteen tiukasti suojeltu laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Linnut

Veräjämäen metsän linnusto koostuu tavanomaisten metsälajien lisäksi vanhoja kuusikoita suosivista lajeista ja lehtipuuvaltaisten lehtojen lajeista. Vuonna 2016 tehdyssä inventoinnissa havaittiin erittäin uhanalaisen hömötiaisen pesivän alueen länsiosissa. Kuusikoiden tunnuslintuihin kuuluva kuusitiainen oli huomiota herättävän runsas. Vaateliaiden lehtimetsien linnuista alueella on tavattu mustapääkerttua ja sirittäjää. Joen varressa oli harvinaisen pikkutikan ja satakielen reviirit.

Putkilokasvit ja sammalet

Veräjämäeltä on löydetty erittäin uhanalaista lahokaviosammalta kahdesta kohdasta. Alueen metsät soveltuvat lajin elinympäristöiksi hyvin ja todennäköisesti laji kasvaa alueella muuallakin.

Veräjämäessä kasvaa myös Helsingissä harvinaisia lehtoisuutta osoittavia putkilokasveja, kuten lehtokortetta, lehtokuusamaa, lehtopalsamia, lehtotähtimöä, mustakonnanmarjaa ja pähkinää.

Vieraskasvit

Koillisosan hulevesiojan varressa kasvaa jättipalsamia.

Muinaisjäännös

Kallion lakialueella ja jyrkällä rinteellä on I maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia: Kahden tykkiaseman tykkipatteri, luola, oja ja maavalleja, joiden rakennustyöt jäivät aikoinaan kesken. Tykkipatterit ovat 15–17 metriä halkaisijaltaan olevia kallioon louhittuja pyöreitä kuoppia. Nykyisin ne ovat täyttyneet vedellä ja kosteiden paikkojen kasvillisuudella. Muinajäännösten alue muinaismuistolailla suojeltu.

Alueen käyttö

Veräjämäki on suosittu ulkoilualue. Se sijaitsee tiiviin asutuksen ja yleisen uimarannan vieressä. Paikalle pääsee myös Vantaanjoen toiselta puolelta Viikinmäestä siltaa pitkin. Luoteisosan kuusikko on päiväkodin suosima leikkipaikka. Alueella kuljetaan jalan ja pyörällä.

Vantaanjoen varressa ja metsän läpi kulkee kivituhkapintaisia kevyen liikenteen reittejä. Niiden lisäksi maastoon on syntynyt melko tiheä pol-

kuverkosto, joka puuttuu vain jyrkimmiltä rinteiltä ja rannan kosteimmilta kohdilta.

Viime vuosina maaston kuluminen on lisääntynyt voimakkaasti. Kulkureitit ovat leventyneet paikoin jopa usean metrin levyisiksi sekä kallion laella että rinteiden metsissä. Poluille on rakennettu hyppyreitit ja kaaroksia, joiden maa-aines on kaivettu polun vierestä. Puita on katkaistu moottorisahalla.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonhoidon suunnitelma

Suurelle osalle Veräjämäen metsistä ei esitetä hoitotoimenpiteitä, vaan metsien annetaan kehittyä luontaisesti. Näin turvataan parhaiten uhanalaisten lajien ja luontotyyppien säilyminen.

Kolmelle kuviolle on 1900-luvun lopulla tehty hakkuin pienaukkoja. Näille kuvoille on kasvanut tiheä kuusitaimikko, joka varjostaa muiden puulajien taimia ja kenttäkerroksen kasvillisuutta. Kuusitaimikkoa harvennetaan varovaisesti, jotta muut puut saavat kasvutilaa ja kenttäkerroksen kasvillisuus voi elpyä valon päästessä maan pinnalle. Tämä nopeuttaa hieman metsän erirakenteisuuden syntymistä. Harvennettuja kuusen taimia käytetään mm. ei-toivottujen polkujen sulkemiseen. Puuston varovaiset harvennukset tehdään lintujen pesimäajan (1.4.–31.7.) ulkopuolella. Harvennukset tehdään erillisen suunnitelman mukaan, sillä yhdellä kuvioista esiintyy silmälläpidettävää rusokantokääpää.

Turvallisuuden vuoksi kulkureittien varrelta kaadetaan tarvittaessa vaarallisia puita. Puut jätetään lahopuiksi kasvupaikalleen. Puista voidaan myös katkaista vain latvus, jolloin tyviosa jää pystyyn pötkelöksi.

Hulevesiojan varrelta poistetaan jättipalsamit.

Virkistyskäytön suunnitelma

Rakennetut ulkoilureitit säilyvät edelleen käytössä. Niiden lisäksi osa nykyisistä maastossa kulkevista poluista merkitään virallisiksi polkureiteiksi. Polkuja ei levennetä eikä niiden vuoksi kaadeta puita. Kosteimmilla kohdilla polkuja voidaan vahvistaa esimerkiksi soralla. Se auttaa polkua säilymään kuivana, jolloin kulkijan ei tarvitse kiertää kosteaa kohtaa metsän kautta.

Jyrkässä rinnelehdossa saa kulkea vain merkityjä polkuja pitkin, ja kulkeminen polkujen ulkopuolella kielletään. Pyöräily lehdossa ei ole enää sallittua. Eroosio jyrkillä rinteillä voi olla voimakasta ja reittien levene-

minen uhkaa lehtokasvillisuutta ja lahoppuustoa. Helsingin kaupunki reit-
tien ylläpitäjänä ei voi myöskään taata reittien turvallisuutta.

Ennen polkujen perustamista polkureitistölle tehdään turvallisuustar-
kastelu. Sen pohjalta joihinkin jyrkkiin kohtiin voidaan joutua tekemään
portaita tai muita turvallisuutta edistäviä rakenteita.

Vaikka pyöräily lehdossa kielletään, kallion päällä kulkeva Veräjämäen
läpi lounaasta koilliseen johtava reitti jää edelleen myös pyöräilijöiden
käyttöön. Se on pyöräilijöiden pääreitti alueella.

Veräjämäen metsään pystytetään opasteita, joissa kerrotaan alueen
ainutlaatuisesta luonnosta.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kal-
lioperän vahingoittaminen tai muuttaminen
- kasvien, sienten ja jäkäliden sekä niiden osien ottaminen ja vahingoit-
taminen
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritsemi-
nen ja niiden pesien hävittäminen
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin,
maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty:

- liikkuminen polkujen ulkopuolella liitekarttaan merkityllä rinnealueella
- pyöräily liitekarttaan merkityllä rinnealueella
- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kan-
nalta välttämätöntä liikkumista
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä on sallittu:

- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuväli-
neellä
- marjojen ja ruokasienten poimiminen liitekarttaan merkittyä rinnealuet-
ta lukuun ottamatta

- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahoppuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen
- vesilaitoksen rakenteiden käyttö ja huolto
- alueen pohjoisosassa sijaitsevan hulevesiputken ja -ojan käyttö ja huolto
- muinaisjäännösten tutkiminen ja hoitaminen Museoviraston toimesta tai luvalla. Alueen luontoon kajoaminen edellyttää myös ELY-keskuksen lupaa.
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Veräjämäen metsän luonnonsuojelualueen valmistelu käynnistyi vuonna 2017 luontolahjani satavuotialle -kampanjaan liittyvän valtuustoaloitteen seurauksena. Kääpä- ja orvakkatietoja täydennettiin kahdessa selvityksessä vuonna 2019. Vuoden 2018 liito-oravaselvitys toi uutta tietoa liito-oravan ydinalueista.

Uusien luontotietojen perusteella suojeltavaksi esitetään laajempaa aluetta kuin vuonna 2017 suunniteltiin. Vuoden 2017 suojelualuearjaukseen sisältyivät lähinnä Vantaanjoen varren rinnemetsät, luontointientien perusteella esitetään suojeltavaksi nyt myös rinteiden lakialueiden metsiä, joiden lahottajasieniarvot ovat merkittävät. Lakialueelle sijoittuu myös toinen suojelualueen liito-oravan ydinalueista ja erittäin uhanalaiset lehto- ja ruohokorvet.

Valmistelun aikana on järjestetty kokouksia ja maastokäyntejä virkamiesten, lahottajasieniasiantuntijan, Oulunkylä-seuran, Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen ja Mountain Bike Club Finlandin edustajien kanssa. Kaikille avoin yleisötilaisuus pidettiin 31.10.2022. Tilaisuuden jälkeen kaikilla oli mahdollisuus antaa suojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta kirjallisia kannanottoja.

Valmistelun loppuvaiheessa oltiin yhteydessä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymään (HSY), joka oli antanut luonnonsuojelualan perustamisesta lausunnon valmistelun aiemmassa vaiheessa.

Investoinnit

Veräjämäellä tarvittavia investointeja ovat opasteiden suunnittelu, rakentaminen ja maastoon pystyttäminen, polkujen turvallisuustarkastelu, polkureittien suunnittelu ja rakentaminen, turvallisuustarkastelussa tarvittaviksi todettujen rakenteiden, kuten portaiden, suunnittelu ja rakentaminen, sillan rakentaminen noron yli sekä suojelualueen rajojen merkitseminen.

Investointien kustannusarvio on 56 000–116 000 € /10 v. riippuen siitä, millaisia turvallisuutta edistäviä rakenteita tehdään.

Vuosittainen hoito

Vuosittaiseen hoitoon kuuluvat reittien, opasteiden ja muiden rakenteiden ylläpito, puuston harvennukset ja vieraslajien poisto.

Vuosittaisen hoidon kustannus on 16 245 €.

Suunnitteluun ja hoidon koordinointiin liittyvät työt

Hoito- ja käyttösuunnitelma uusitaan kymmenen vuoden välein. Konsulttipalveluina hankittavien luontoselvitysten sekä hoito- ja käyttösuunnitelman uusimisen kustannus on noin 50 000 € /10 v.

Veräjämäen metsän luonnonsuojelualueen perustamisesta saatiin Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen kannanotto. Kananotto ja siihen annettu vastaus ilmenee kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä 19.1.2023 § 4.

Hoito- ja käyttösuunnitelman lukua 4.3.2. on täydennetty sisällyttämällä siihen tuoreimmat kääpä- ja orvakkahavainnot.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Veräjämäen metsän hoito- ja käyttösuunnitelma 2023-2032
- 2 Verajamaen_lehto_karttaA_01122017.pdf
- 3 Veräjämäen metsän rajaus
- 4 Lainhuutotodistus 91-411-1-159
- 5 LainhuutotodistusA.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 19.01.2023 § 4

HEL 2017-007146 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Veräjämäen metsän luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä liitteen 2 mukaisesti.

Käsittely

19.01.2023 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti käsitellä esityslistan kolmannen asian kokouksen neljäntenä asiana.

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Hanna Seitapuro. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Tarik Ahsanullah: Asia palautetaan valmisteluun siten, että aluetta ja sen tarpeellista laajuutta arvioidaan osana tulevan luonnonsuojeluohjelman kokonaisuutta.

Kannattaja: Lea Saukkonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: asiankäsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Tarik Ahsanullahin palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 5

Terhi Ainiala, Lari Lohikoski, Jaakko Meretniemi, Saana Rossi, Jan Österberg

Ei-äännet: 4

Tarik Ahsanullah, Janna Rantanen, Lea Saukkonen, Juhani Strandén

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 5 - 4.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

08.12.2022 Pöydälle

15.12.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.02.2018 § 30

HEL 2017-007146 T 11 01 04

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle Veräjämäen lehdon luonnonsuojelualueen perustamisesta:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa Veräjämäen lehdon luonnonsuojelualueen perustamista esityksen mukaiseen paikkaan jäljempänä esitetyin varauksin ja tarkennuksin.

Suunniteltu Veräjämäen lehdon luonnonsuojelualue sijaitsee Oulunkylän kaupunginosassa, Koskelan kylän alueella ja Veräjämäen osa-alueella, Vantaanjoen länsipuoleisella jokilaakson ranta- rinnealueella

sekä rinteiden yläpuolisella, kallioisella mäki-alueella. Pinta-alaltaan 12,2 ha laajuisesti suunniteltu luonnonsuojelualue rajautuu pohjoisessa Veräjämäen asuntoalueeseen, idässä Vantaanjokeen ja jokivarren ulkoilutiehen sekä etelässä Vanhankaupungin vedenpuhdistamon alueeseen. Metsäisen luonnonsuojelualueen länsipuolella kallioinen metsäalue jatkuu puistometsänä. Koillisnurkastaan alue rajautuu Pikkukosken uimarannan alueeseen.

Voimassa olevassa asemakaavassa esitetty luonnonsuojelualue on merkitty pääosin puistoksi. Alueen koillisosan tasainen, alava ja lehtipuuvaltainen kosteahko pohjainen, Pikkukosken uimarannan alueeseen rajautuva osa on merkitty urheilualueeksi. Luonnonsuojelualueen rajaaminen on tällä uimarannan eteläpuolisella urheilualueeksi merkityllä alueella linjattu siten, että siellä oleva Veräjämäen alueen hulevesijärjestelmän purkupaikka ja purkuoja jäävät luonnonsuojelualueen ulkopuolelle, samoin kuin sen vieressä oleva Vantaanjoen rantakaistale, jolla on hyvin vilkkaasti käytetty ulkoilutie. Tämä rajaaminen on erittäin hyvä, koska näin linjattuna se mahdollistaa hulevesijärjestelmän purkuosan hyvän kunnossapidon ja hoidon.

Veräjämäen lehdon luonnonsuojelualueen Vantaanjoen varren osan pohjois- ja eteläpuolella ovat alavia, osittain kosteapohjaisia, metsittyneitä vanhoja viljely- ja rantaniittyalueita, jotka nykyisin ovat sekalehtipuu- kasvavaa, kuivimmilta osiltaan koivuvaltaista, lehtometsää. Paikoitellen hyvin jyrkän rinteiden noustessa korkeammalle muuttuu kasvillisuus vanhaa puustoa kasvavaksi kuusivaltaiseksi sekapuustoiseksi lehtometsäksi. Rinteiden yläosissa sekä kivikkoisilla ja kallioisella lakialueella kasvaa runsaammin mäntyjä ja siellä metsä muuttuu havupuuvalltaiseksi, pääosin vanhaa puustoa kasvavaksi, sekapuustoiseksi kangasmetsäksi. Alueen pohjoisosassa mäen päällä ja ylärinteessä on pienikokoista tasaikäistä ja -kokoista vanhaa, järeää kuusikko kasvavaa aluetta, joka osittain rajautuu asuntoalueen tontteihin.

Veräjämäen lehtojen esitetyn luonnonsuojelualueen rauhoituksen tarkoituksena onkin suojella näitä luontotyyppisiä sekä alueella esiintyviä lehtojen ja vanhan metsän lajeja, erityisesti täällä esiintyviä harvinaisia lajittajasieneitä. Veräjämäen lehdon alue on määritelty Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmässä arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi sekä kääpä- ja orvakkakohteeksi, sekä myös linnustollisesti arvokkaaksi alueeksi. Lisäksi se myös rajautuu Natura 2000 verkoston kuuluvaan Vantaanjoen 59 km pituiseen pääuoman osan vesialueeseen.

Veräjämäen lehdon alue, sekä sen ympärillä olevat viher- ja virkistysalueet ovat tärkeitä virkistys ja ulkoilualueita niin lähiseudun asukkaille kuin muillekin kaupunkilaisille. Etenkin Vantaanjoen varren ulkoilutiet

ovat hyvin suosittuja ulkoilu ja työmatkaliikennereittejä, joiden käyttö-määrää ja merkitystä on kasvattanut joen yli johtavan kevyenliiken-teensillan valmistuminen joitakin vuosia sitten. Viikinmäen asuntoalu-teen rakentaminen sekä Veräjämäen ja Koskelan asuntoalueille suunni-teltu täydennys- ja lisärakentaminen tulevat lisäämään entisestään alu-teen virkistyskäyttöpainetta.

Esitetyn luonnonsuojelun alueen rajauksen ulkopuolella, kallioisella mäen lakialueella sijaitsee 1. maailmansodan aikainen Koskelan tykkipatteri, joka on muinaismuistolain perusteella suojeltu kiinteänä muinaisjään-nöksenä. Kahden järeän tykin patterin tykkiasemat sijaitsevat avokal-lioon louhituissa pyöreissä kuopissa, joita yhdistää kallioon louhittu oja. Tykkipatteriin liittyy myös muita muinaismuistolain suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka jäävät luonnonsuojelun alueen rajauksen sisä-puolelle. Rinteessä tykkiasemien eteläpuolella on pitkä kallioon louhittu rotko, jonka oli tarkoitus toimia kallioon suunnitellun luolan sisäänkäyn-tireittinä. Rotkosta johtaa kaakkoon päin korkea, kivilohkareista koostu-va penger rinteeseen juurelle. Lännempänä ylärinteessä ja kallion päällä on lisäksi useita louheesta ja maa-aineksista tehtyjä maavalleja sekä poistettujen rakenteiden perustuksia.

Veräjämäen lehdon alue ei sisälly Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024 listaukseen perustettavista ja rauhoitettavista luonnonsuo-jelun alueista.

Alueen rauhoittaminen luonnonsuojelun alueeksi nousi kuitenkin esiin vuonna 2017 ”Luonnonlahjani 100-vuotiaalle” - luonnonsuojelun aluekampanjan kohde ehdotuksena. Vaikka Veräjä-mäen lehdon aluetta ei otettu viime vuonna mukaan luontolahjakam-panjan kohteeksi rauhoituksen vaatiman valmistelun silloisen keskene-räisyyden takia, on alueen rauhoituksen edistämistä kiirehditty kampan-jan käsittelyn aikana tehdyissä päätöksissä ja valmistelua on viety eteenpäin pikaisella aikataululla.

Koska Veräjämäen lehdon luonnonsuojelun alueen perustamista ja rauhoitusesitystä on viety eteenpäin kiirehdityllä aikataululla, jolloin alueen hoito ja käyttösuunnitelmaa ei ole ehditty laatia luonnonsuojelun alueen perustamisesityksen mukaan. Veräjämäen lehdon alue sijaitsee kes-keisesti Vantaanjoen varren jokikäytävän vihersormen varrella ja lähel-lä Helsingin syntysijaa, sekä on tärkeä osa Helsingin metsäverkoston yhteyksiä. Siksi on erittäin tärkeää, että tämän alueen hoito- ja käyttö-suunnitelmaa ja sen määräyksiä laadittaessa huomioidaan alueen merkitys sekä paikallisesti että alueellisesti merkittävänä virkistysalu-eena ja virkistysalueverkon osana. Etenkin alueen sisällä ja reunoja kulkevien reittien sekä reuna-alueiden turvallinen käyttö sekä huolto- ja

kunnossapitotöiden mahdollistaminen on muistettava huomioida hoito ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa.

Samoin tulee myös hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä huomioida alueella olevien muinaismuistolain suojaamien kiinteiden muinaisjäännösten hoidon ja säilymisen vaatimien toimenpiteiden mahdollistaminen ja niiden kirjaaminen suunnitelmaan.

Kokonaisuudessaan on hyvä, että tämä eliölajeiltaan, kasvillisuudeltaan ja luontotyypeiltään merkittävä ja sijainniltaan keskeinen alue ja sen luonnonarvot saadaan säilymään. On myös tärkeää, että tämä keskellä kaupunkirakennetta oleva ja helposti saavutettava alue on mahdollistaa nuorten sekä omatoimisen että ohjatun luonnossa liikkumisen sekä mahdollistaa osaltaan nuorille hyvän luontosuhteen kehittymisen ja sitä kautta kasvun ympäristövastuullisiksi kansalaisiksi. On tärkeää, että luonto- ja luonnonsuojelualueita on myös kaupunkialueella ja lähellä asuinalueita julkisen liikenteen yhteyksillä ja kevyen liikenteen keinoin saavutettavissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Hannu Airola, projektipäällikkö, puhelin: 310 87743
hannu.airola(a)hel.fi
Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

§ 290

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Maurinkatu 1:n ja Liisankatu 1:n suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta

HEL 2023-000091 T 10 03 10

UUDELY/10725/2019

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Maurinkatu 1:n ja Liisankatu 1:n suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus viittaa Museoviraston lausuntoon ja toteaa, että rakennusten suojelu rakennusperintölain nojalla on perusteltua. Suojelu on vireillä olevan asemakaavamuutoksen tavoitteiden mukaista eikä haittaa kaavoitusta.

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on alkuperäisten kasarmirakennusten osalta perusteltu ja kattava. Suojelun kohdentamisessa tulee ottaa huomioon kaavoituksen tavoitteet kiinteistöjen kehittämisen ja pihan täydennysrakentamisen osalta. Suojelun myötä olemassa olevien kohteiden kulttuuri- ja rakennushistorialliset arvot voidaan turvata ja luoda kaupunkiympäristöön uusi kerrostuma ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 ELY-keskuksen lausuntopyyntö 3.2.2020
- 3 ELY-keskus, ilmoitus rakennussuojeluasian vireille tulosta 27.9.2019
- 4 Museoviraston lausunto 29.1.2020
- 5 As. Oy Pohjoisranta 22:n lausunto 25.2.2020
- 6 As. Oy Kiholinnan lausunto 28.2.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta. Lausuntoa on pyydetty 20.3.2023 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 2.5.2023 asti.

Suojeluesitys

Uudenmaan ELY-keskus on Senaatti-kiinteistöjen pyynnöstä käynnistänyt prosessin Maurinkatu 1:ssä ja Liisankatu 1:ssä sijaitsevien kahden kasarmirakennuksen suojelemiseksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla. Suomen valtion omistamat kohteet sijaitsevat Helsingin Kruununhaassa (kiinteistötunnus 91-1-20-9). Senaatti-kiinteistöt toimii omistajan hallinnollisena edustajana.

Rakennukset on suojeltu 18.9.1980 annetulla valtioneuvoston päätöksellä valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen nojalla (278/1965). Asetus on kumottu asetuksella valtion omistamien rakennusten suojelusta (480/1985), jolloin aiemman asetuksen nojalla tehdyt suojelupäätökset ovat jääneet voimaan. Asetus (480/1985) on kumottu rakennusperintölailla (498/2010), jonka 24 §:n 5 momentin mukaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla tehty päätös valtion omistaman rakennuksen suojelusta pysyy voimassa, kunnes rakennuksen suojelusta on päätetty rakennussuojelulain mukaisesti.

Valtion luopuessa kiinteistöstä on ELY-keskus käynnistänyt suojeluprosessin rakennusperintölain 11 §:n mukaisesti.

ELY-keskus varaa hallintolain (434/2003) 34 §:n 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa rakennusperintölain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuille asianosaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen rakennussuojeluesityksestä. Samalla varataan tilaisuus vastineen antamiseen Museoviraston lausunnosta.

Museovirasto toteaa lausunnossaan, että kohteella on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä edustavuuden (kohta 3), historiallisen todistusvoimaisuuden (kohta 5) ja alkuperäisyyden (kohta 4) osalta. Museovirasto esittää lausunnossaan myös ehdotuksen suojelun kohdentamiseksi ja määräyksiksi. Suojelutarve kohdistuu rakennusten ulkoasuun, rakennusrunkoon, keskeisiin sisätiloihin ja kiinteään sisustukseen sekä kiinteistönrajojen mukaiseen pihapiiriin.

Korttelin muut taloyhtiöt ovat lausuneet suojeluasiasta. Asunto Oy Pohjoisranta 22 kannattaa lausunnossaan rakennusten suojelemista korostaen rakennusten avoimen ja niiden historialliseen käyttöön olennaisesti kuuluneen piha-alueen säilyttämistä avoimena. Lisäksi todetaan, että raskas lisärakentaminen olisi ilmeisessä ristiriidassa olemassa olevien rakennusten ja avoimen kentän suojelutavoitteiden osalta. Rakennusten sisätilojen suojelumääräysten tulisi mahdollistaa niiden käyttötarkoitus myös asumiskäyttöön mikäli se tehdään korkeatasoisin suunnitelmin ja yhteistyössä museoviraston kanssa. Laajat suojeltavat rakennukset mahdollistavat asunto- ja toimistokäytön. Asunto Oy Kiholinn, osoitteessa Pohjoisranta 20, kannattaa lausunnossaan Museoviraston ehdotusta rakennusten ja niiden ympäristön suojelumääräyksiksi. Yhtiö pitää tärkeänä kyseessä olevien rakennusten kehittämistä niiden arvon mukaisesti. Suojelun kohteena nyt oleviin historiallisiin arvorakennuksiin kuuluvana on myös suojeltava niiden miljööön erottamattomana osana oleva kulttuurihistoriallisesti merkittävä avoin puistomainen piha-alue. Yhtiö vastustaa massiivista täydennysrakentamista kyseiselle piha-alueelle.

Kohde ja kaavoitustilanne

Maurinkatu 1:n ja Liisankatu 1:n kaksi kasarmirakennusta sijaitsevat 1. kaupunginosan (Kruunuhaka) korttelin 20 tontilla 9. Kivirakenteinen kasarmikompleksi rakennettiin 1880-luvulla, arkkitehti Evert Lagerspetzin suunnittelemana. Rakennukset rakennettiin Uudenmaan pataljoonan käyttöön ja ne olivat ajanmukaiset ja edistykselliset teknisten järjestelmiensä osalta.

Vuonna 1900 yleisten rakennusten ylihallituksen arkkitehti Jac Ahrenberg suunnitteli rakennuksiin kolmannen kerroksen laajennukset. Rakennusten kolmatta kerrosta laajennettiin opetus- ja musiikkikomennuskuntia varten. Tarkk'ampujapataljoonat lakkautettiin 1900-luvun alussa. Rakennukset ovat olleet viime aikoihin asti Suomen puolustusvoimien käytössä.

1920-luvulla Liisankadun siipeen sijoittui Sotakorkeakoulu (nyk. Maanpuolustuskorkeakoulu), Sotatieteellinen keskuskirjasto, Sotahistoriallinen toimisto sekä Sota-arkisto. Maurinkadun siipi säilyi vielä kasarmi-

na. Sotakorkeakoulu muutti pois 1998, minkä jälkeen Liisankadun tilat olivat Sotamuseon käytössä 2016 asti.

Helsingin yleiskaavassa 2016 tontti kuuluu Kantakaupunki C2 - alueeseen, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena.

Maurinkatu 1:n ja Liisankatu 1:n tontti kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, Helsingin emipre-keskusta ja kivikaupunki.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa nro 12704 (tullut voimaan 19.8.2021) tontti kuuluu keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealueelle.

Voimassa olevassa asemakaavassa (nro 5014, vahvistettu 6.6.1962) kasarmirakennukset sijaitsevat yleisten rakennusten korttelialueella eikä rakennuksia ympäristöineen ole siinä suojeltu.

Alueella on voimassa rakennuskielto asemakaavan muuttamiseksi. Kielto kohdistuu rakennusten maantaso- ja 1. kerroksissa sijaitsevien myymälä-, liike- ja toimitilojen muuttamiseen asuinkäyttöön.

Maurinkatu 1 ja Liisankatu 1 tontilla on vireillä asemakaavan muutos, joka mahdollistaa olemassa olevien kasarmirakennusten käyttötarkoituksen muutoksen sekä täydennysrakentamista sisäpihalle ja Maurinkadun varteen. Tavoitteena on, että Sotamuseon käytössä olleet kasarmirakennukset suojellaan ja että niille löytyy suojelun puitteissa uusi käyttö. Lisäksi pyritään mahdollistamaan täydennysrakentaminen korttelissa ja sijoittamaan uusi päiväkotialueelle.

Suunnittelutilanne

Rakennuksen myyntiä ja siihen liittyvää suojelun lakkauttamista valmistellaan Senaatti-kiinteistöjen aloitteesta. Museovirasto ja ympäristöministeriö totesivat lausunnoissaan vuonna 2014 ja 2015, että rakennuksen luovuttamiselle valtiolta ei ole estettä. Tulevan omistajanvaihdoksen johdosta Uudenmaan ELY-keskus otti vuonna 2019 harkittavakseen kasarmirakennusten suojelemisen rakennusperintölain säännösten nojalla.

Museovirasto pitää osoitteessa Maurinkatu 1 ja Liisankatu 1 sijaitsevien kasarmirakennusten suojelua rakennusperintölain nojalla aiheellisena, koska kohde on valtakunnallisesti merkittävä. Asiaa koskevassa lausunnossaan (29.1.2020) virasto toteaa, että kasarmirakennuksilla on merkitystä osana Helsingin korkeatasoista varuskunta-arkkitehtuuria,

sotilasrakentamisen historiaa sekä Yleisten rakennusten ylihallituksen suunnittelutyötä ja valtion rakennustoimea. Kasarmirakennuksilla on merkittävä rooli nuoren pääkaupungin näyttävässä julkisessa rakentamisessa sekä Kruununhaan kaupunginosan rakentumisessa. Lisäksi kohteella on rakennusperintölain tarkoittamaa merkitystä ilmentämällä Suomen maanpuolustuksen historiaa autonomian ja itsenäisyyden aikana sekä kohteiden alkuperäisyyden osalta. Suojelun tarve kohdistuu rakennusten ulkoasuun, rakennusrunkoon, keskeisiin sisätiloihin ja kiinteään sisustukseen sekä kiinteistönrajojen mukaiseen pihapiiriin.

Asemakaavoituspalvelu käynnisti vuonna 2019 keskustelut Senaatti-kiinteistöjen kanssa kohteen kehittämisen mahdollisuuksista. Asemakaavan muutosprosessi käynnistyi, koska käyttö korttelin arvotarkennuksissa päättyi ja valtio valmistelee kohteiden myyntiä. Kaavamuutoksen tavoitteena on, että Sotamuseon käytössä olleet kasarmirakennukset suojellaan ja että niille löytyy käyttötarkoitus, joka mahdollistaa arvokkaiden tilojen, rakenteiden ja julkisivujen säilymisen. Lisäksi pyritään mahdollistamaan täydennysrakentaminen korttelissa.

Kaavatyön yhteydessä suunnitellaan tonttijakoa, olemassa olevat kasarmirakennukset sijoittuvat yhdelle tontille ja suunnitellut uudisrakennukset toiselle tontille.

Osoitteessa Maurinkatu 1 ja Liisankatu 1 sijaitsevien kasarmirakennusten suojelu rakennusperintölain nojalla on perusteltua. Suojelu tulisi kohdentaa niin, että se mahdollistaa rakennuksen kunnostamisen uuteen käyttöön sekä siihen liittyvät lähiympäristön järjestelyt. Museoviraston ehdotuksessa suojelumääräyksiksi esitetään mm. että ”korjaamisen lähtökohtana on suojeltujen rakenteiden, rakennusosien, materiaalien ja pintojen säilyminen.” ja että ”rakennuksen korjaus- ja muutostöissä on kuultava Museovirastoa”. Määräykset antavat hyvät edellytykset jatkossa neuvotella kunnostuksen ja uudiskäytön edellyttämistä muutostöistä. Rakennuksen välistä piha-aluetta koskeva määräys, ”piha-aluetta on ylläpidettävä vaikutelmaltaan avoimena” saattaa rajoittaa lisärakentamista. Museovirasto on ollut mukana kaavaprosessissa ohjaamassa suunnitelmia ja on puoltanut maltillista täydennysrakentamista piha-alueella.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

02.05.2023

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 ELY-keskuksen lausuntopyyntö 3.2.2020
- 3 ELY-keskus, ilmoitus rakennussuojeluasian vireille tulosta 27.9.2019
- 4 Museoviraston lausunto 29.1.2020
- 5 As. Oy Pohjoisranta 22:n lausunto 25.2.2020
- 6 As. Oy Kiholinnan lausunto 28.2.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Otteen liitteet Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 264

HEL 2023-000091 T 10 03 10

UUDELY/10725/2019

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.04.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 28.02.2023 § 121

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2023-000091 T 10 03 10

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta puolsi Museoviraston lausuntoa ja näkee että kohteiden suojelu rakennusperintölain nojalla on perusteltua. Suojelu on vireillä olevan asemakaavamuutoksen tavoitteiden mukaista eikä haittaa kaavoitusta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on alkuperäisen kasarmirakennusten osalta perusteltu ja kattava, eikä kaupunkiympäristölautakunnalla ole siihen huomautettavaa. Suojelun kohdentamisessa tulee ottaa huomioon kaavoituksen tavoitteet kiinteistöjen kehittämisen ja pihan täydennysrakentamisen osalta. Suojelun myötä olemassa olevien kohteiden kulttuuri- ja rakennushistorialliset arvot voidaan turvata ja luoda kaupunkiympäristöön uusi kerrostuma ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Irene Siljama, arkkitehti, puhelin: 09 310 33174
irene.siljama(a)hel.fi

§ 291

Kaupunginvaltuuston 26.4.2023 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 26.4.2023 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista vaihteluksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

91 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

92 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

93 §, Eron myöntäminen kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta ja kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtajan valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

94 §, Nuorten aloitteet ajalta 1.7.–31.12.2022

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

95 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

96 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

97 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

98 §, Sörnäisten Suvilahden tapahtuma-alueen asemakaavan muutos (nro 12751)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelu-

lut -kuntayhtymälle, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes), Helsinki.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

99 § §, Viikinrannan energiakorttelin asemakaavan muutos (nro 12806)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja Fingrid Oyj:lle

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

100 §, Pitäjänmäen sähköaseman asemakaavan muutos (nro 12805)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja Telia Companylle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle ja asemakaavoitukselle.

101 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

02.05.2023

Asia/20

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 292

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 17.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

25.4.2023

- ympäristö- ja lupajaosto
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

25.4.2023

- kulttuuri- ja kirjastojaosto
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

25.4.2023

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

27.4.2023

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos

26.4.2023

28.4.2023

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

02.05.2023

Asia/21

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09-31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09-31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

02.05.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 288, 289, 290, 291 ja 292 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286 ja 287 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

02.05.2023

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

275 § i protokollet.

02.05.2023

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.05.2023

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tuomas Rantanen

Maarit Vierunen

Elisa Gebhard

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 16.05.2023.